

ÇİZGİ ÖTESİ

YIL : 2 SAYI : 9 1995 KARA HARP OKULU
13 MART ÖZEL SAYISI

13 MART 1899

13 MART 1995

BU KAPIDAN

NİCE MUSTAFA'LAR

GİRECEK (GİRSİN)

DIYELİM...

Yasin Ağa
1995

Yıldırımlar yaratır bir milletin ahvadınız

13

MART

HEYECANI

13 Mart'ta yaşanan heyecan bir başkadır Harbiye'de. Bu gün, bu özel gün için yapılan tüm hazırlıklar sunulacaktır. Katlanılan sıkıntılar, yorucu çalışmalar yerini mutluluğa ve tatlı bir heyecana bırakacaktır bu gün.

Bu gün özel bir gün. Atatürk'ün günü. Daha doğrusu Harbiyeli Mustafa'nın.

Bu günü nasıl anlatmalı? Harbiyeli Mustafa'dan mı başlamalı anlatmaya yoksa Harbiyeli Mustafa'nın günü için okulumuza teşrif eden büyüklerimizden mi? Ve yoksa, Harbiye'nin bu gün için gecesini gündüzünü verip hazırladığı eserini sunmasındaki heyecanından mı? Eser?... Alınan her nefes her soluk bir eser.. iliklere kadar duyulan heyecan bir eser.. dinamik ve vakur, ışık saçan, geleceğe umutla bakan ve baktıran HARBİYELİ bir eser.. sergiler bir eser, dinletiler bir eser, gösteriler bir eser... Sen bir eserin mimarisin komutanım! Neden benzin soluk ve neden omuzların düşmüş, belin kırılacak gibi duruyorsun? Ağır bir yük mü var üzerinde? Harbiyeli'yi yetiştirme vazifesi sana mı düştü yoksa?

Bu gün devlet büyüklerimiz Harbiyeli ile yan yana oturuyor. Birlik beraberlik havası sardı iklimimizi. Bu havayı anlatmak ne yazık ki şu kuru kelimelere düştü. Kuru ve cansız kelimelere. **Böyle bir birliktelik Harbiyeli için ne büyük şereftir ve büyükler için ne anlamlıdır...**

Harbiye ve Harbiyeli çok önemlidir. Yetiştirdiği, bağrından çıkardığı Mustafa KEMAL'inden belli. O günler çok uzak belki ama olurda ülkeyi dört bir yandan terör bürürse, yine çullanırlarsa dört bir yandan ülkemizin başına, Türk gencine, bilhassa vatani kurtarma vazifesini omuzlarında devamlı hisseden Harbiyeli gençce baktığınızda, Mustafa Kemal

Atatürk'ün bir gazeteci arkadaşına yazdığı şu sözlerden değişik bir şey söyleyemezsiniz:

"Her şeye rağmen muhakkak bir nura doğru yürümekteyiz. Bende bu imanı yaşatan kuvvet, yalnız aziz memleket ve ulusum hakkındaki pâyansız sevgim değil, bu günün karanlıklarını, ahlâksızlıkları, şarlatanlıkları içinde, sırf vatan ve gerçek aşkıyla, ziya serpmeye ve aramaya çalışan bir gençlik görüdüğümdendir".

Evet Harbiyeli "bilgi"de çağına ayak uydurmasıyla, sevgide vatana ve Mehmetçik'e karşı gün begün derinleşmesiyle, her türlü ilerlemenin en yakın takipçisi olabilecek seviyeye gelmesiyle ziya serpmeye hazır ve geleceğe umutla baktıran genç bir nesildir. Kara Kuvvetleri Komutanımız Org. Hikmet BAYAR'ın da; 13 Mart özel röportajımızda belirttikleri gibi "Harbiye, Silahlı Kuvvetler'in temeli, Harbiyeli ise o temelin temel taşıdır. Silahlı Kuvvetler'in geleceğidir". Silahlı Kuvvetler'in yani ülkenin geleceği. Bu kadar sorumluluk altında Harbiyeli'ye düşen vazife 13 Mart'lar

yaşatabilecek bir Harbiyeli olma yolunda azamî gayret göstermek ve yüklerinin, komutanlarının kendisine olan teveccühünü boşa çıkarmamak.

Çizgi Ötesi 13 Mart özel sayısında, röportajı ile katılarak, özel sayımızı daha da özel ve değerli kılan Kara Kuvvetleri Komutanımız Org. Hikmet BAYAR'a Çizgi Ötesi adına şükranlarımızı sunuyoruz. Bu sayımızda, Atatürk'ün yaşamına ait Harbiye'deki hayatı "At Şu Kitapları" ile edebiyatı bakış tarzı İngilizce olarak "Yabancıların Gözüyle Atatürk" gibi konuları işlemiş bulunuyoruz.

Güzel bulacağımızı umuyor, bir dahaki sayımızda "Merhaba" demek umuduyla "Hoşçakalın" diyoruz. □

ÇİZGİ ÖTESİ

İÇİNDEKİLER

13 MART MARŞI

Gözlerde aynı ışık,
Kalplerde aynı ses var.
Yürüyelim izinde,
Ardımızda millet var.

Kalbimiz övünç dolu,
İlerleriz durmadan.
Şahlanır şanlı yuva,
13 Mart'ta her zaman.

Seninle aydınlandı,
Yüceldi kutsal yuvam.
En büyük önder oldun,
Harbiyeli Mustafa'm.

Seslenir bak tarihten,
Kahraman yüce ırkın.
Yıldırımlar hep ürksün,
Tufandan korkma sakın.

Korkmayız hiç bir şeyden,
Sarsarız yeryüzünü,
Canımız var oldukça,
Tutacağız sözünü.

Seninle aydınlandı,
Yükseldi kutsal yuvam.
En büyük önder oldun,
Harbiyeli Mustafa'm.

Mustafa Kemal SUNGUR
Abdulkadir KOÇ

Sevgi Her Kilidi Açar.....	3
13 Mart	8
Örnek Harbiyeli.....	9
Şiirlerle 13 Mart.....	10
Mücadele ile Geçen Hayat	12
Kardelen	14
At Bu Kitapları	15
İbretler ve Nükteler.....	18
Okuyan Lider	20
Dün Değil Bugün, Geçmiş Değil Gelecek.....	23
Harbiyeli Mustafa Kemal.....	27
Atatürk the Nationalist Reformer	30
"O" Bizdendir	31
Atatürk ve 19 Sayısının Gizemi.....	32
Atatürk ve Cebesoy	34
1283 ve Biz.....	37
Atatürk From a Universal Perspective	38
İlkelerimiz	39
Çağımızda Bu, Türklere Nasip Oldu	41
Atatürk'ün Liderliği	42
Maten ve Pötöparizien Okuyan Bir Harbiyeli	43
Bilgi Çağında Bir Deha.....	45
Harbiyeli'den.....	46
Eğitsel Kollar.....	47

Bu dergide yayımlanan hiçbir yazı ya da fikir, Türk Silahlı
Kuvvetleri'nin resmî görüşünü ifade etmez.

ÇİZGİ ÖTESİ
Kara Harp Okulu '95
Yıl : 2 Sayı : 9
13 Mart Özel Sayısı

GENEL YAYIN SORUMLUSU

Yrd. Doç. Dr. Öğ. Kd. Alb.
Yalçın GÜLBAŞ
İDARİ İŞLER
P.Yzb. Basri POLAT
Öğ. Yzb. Hakan DILMAN
REDAKSİYON
Öğ. Yzb. Süer EKER
GENEL BAŞKAN
Şenel AKCAN

DERGİ SORUMLULARI

Başkan Yardımcıları
Hilmi SANDAL
Rıza GÜL
Reklam Sorumluları
S. Buğra KARAHAN
Nihat SÖNMEZ
1nci Tabur
Faruk YİĞİT
Mustafa ERDOĞAN
Nihat TUTAN
2 nci Tabur
İlksen GÖRKEM

Dağıtım Sorumluları
Davut SAĞIR
İsmail YILDIRIM
Mehmet ÖZKAN
Zafer HASTEKİN
4 nci Tabur
Murat KARACA
Bülent ÖZKÖK
3ncü Tabur
Kamer YILMAZ
Hakan ŞAHİN
Cengiz KORKMAZ
Emrah YANIK
Alper İPEK

Sayın Kara Kuvvetleri Komutanımız Orgeneral Hikmet BAYAR çok değerli zamanının bir bölümünü Çizgi Ötesi'ne ayırarak Harbiyeli'lere ve Harbiye'ye verdiği önemi göstermiş oldu. Tüm Harbiyeli'ler adına ÇİZGİ ÖTESİ şükranlarını sunuyor. 13 Mart ve Atatürk adlı özel sayımızda güzel ve ilgi çekici bulacağınızı umduğumuz röportajı siz okuyucularımızın bilgisine sunuyoruz.

Çizgi Ötesi: Silahlı Kuvvetler'in çirkeği olan Harbiyeli'den beklentiniz nedir?

— **Harbiye, Silahlı Kuvvetler'in temeli, Harbiyeli ise o temelin temel taşı, Silahlı Kuvvetler'in geleceğidir.** Dolayısı ile benim Harbiyeli'den beklediğim, bu temeli kuvvetli oluşturmaları ve gelecekte görev alacağı Silahlı Kuvvetler'de hizmet etmeye hazır olmalarıdır. Bu hazırlık nasıl olacaktır? Evvelâ, Harbiyeli lider olacak. Lider olduğuna göre evvelâ kendi liderlik vasıflarını geliştirmesi lazım ki, kıt'aya

"SEVGİ, HER KİLİDİ AÇAN ANAHTARDIR."

Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Hikmet BAYAR
ile Röportaj

gittiği zaman örnek bir lider olabilsin ve emir komuta ettiği unsurları çok iyi yönetebilsin. İkinci olarak, astlarınızı, komuta ettiğiniz erlerinizi bilmedikleri konularda eğitecek, öğretim vereceksiniz. Öyleyse öğretmeli, bunu en iyi sizin bilmeniz lazım. Ve bunları yapabilmek için fikren, ahlâken, bedenen üst düzeyde olmanız lazım. Yani, kendinizi geleceğin silahlı kuvvetlerine hazırlayabilmek için liderlik vasıfları geli-

miş, eğitim ve öğretim yetenekleri gelişmiş, fikren, ahlâken bedenen üstün yeteneklere sahip olmanız lazım.

Bilgi ve beceri size okulunuzda çağın gereklerine uygun ve ilmin, bilimin gerektirdiği şekilde veriliyor. Yani bilim geleceğe nasıl etki ederse onu size veriyorlar. Sizin de bilgi ve becerilerinizi çağın gereklerine uygun, ilmin gerektirdiği şekilde geliştirmeniz, burada verilen imkânları kendinize mal etmeniz lazım. Son olarak da şunu ifade edeyim ki, Harbiye'yi bitirdikten sonra bu bilgi ve becerinizi kıt'alarda geliştirmeniz ve devamlı kendinizi yenilemeniz gerekir. Biraz önce bahsettiğim temel taşlardan çıkıp, kıt'aya gittiğinizde o Silahlı Kuvvetlerin yapı taşları olacaksınız. O yapı taşlarını da en iyi şekilde oluşturmaları, en kuvvetli, güçlü taşları teşkil etmeli, birbirinize kenetlenerek silahlı kuvvetlerin bir çok yönetim kademesini en iyi şekilde yönetebilmelisiniz. Sizden beklediklerim bunlar.

Çizgi Ötesi: Komutanım, iyi bir subayın vasıfları neler olmalı?

— Benim, değişik kitaplardan, değişik zamanlarda derlediğim bir kitabım var. O kitabı K.K. Matbaasında yeniden bastırdım. Bu kitaba ilaveten İç Güvenlik Harekâtı'nda başarılı olanların anılarını ve bir Harp Okulu öğrencisinin Aselsan'a yazdığı mektubu ilave ettim. O mektubu bana Aselsan'ı ziyaret ettiğimde gösterdiler, çok hislenmişler, o mektubu da yöneticilere motivasyon kazandıran mektup olarak kitaba ilave ettim. O arkadaşınıza da imzalayarak vereceğim.

Subay evvelâ askerdir, sonra yönetici, sonra insandır. O yüzden kitapta da asker, yönetici ve insan diye yazdım. Asker olarak, Türk askerinin vasıfları nelerdir? Bunları size tek tek anlatmama gerek yok elinizde var. Demek ki subay evvelâ Türk askerinin vasıflarına sahip olmalıdır. Daha sonra, subay bir komutandır. İyi bir komutanın vasıflarına sahip olmalıdır. Kh subayı ise Kh subayından beklenen ni-

ORGENERAL SAYIN M. HİKMET BAYAR'IN KISA ÖZ GEÇMİŞİ

Orgeneral M. Hikmet BAYAR 1932 yılında İZMİT - GÖLCÜK'te doğmuştur. 1951 yılında Kuleli Askeri Lisesi'nden, 1953 yılında Topçu Subayı olarak Kara Harp Okulu'ndan mezun olmuştur.

1955 yılında Topçu Okulu'nu bitiren Orgeneral BAYAR, 1967 yılında Kara Harp Akademisi'ni, 1970 yılında da NATO Savunma Koleji'nde öğrenimini tamamlamıştır.

Orgeneral BAYAR, Kara Harp Akademisi'nden mezun olduktan sonra sırasıyla Kara Kuvvetleri Personel Başkanlığı Plân Yönetim Şubesi'nde Kurmay Stajyerlik, 19 ncu Tümen Harekât ve Eğitim Şube Müdürlüğü, Kara Harp Akademisi'nde Öğretim Görevliliği, NATO'da (BRÜKSEL) Türk Askeri Temsilciliği (TMR) Askeri Standartlaşma Teşkilatı Kara Kurulu Üyeliği, 8 nci kolordu Harekât ve Eğitim Şube Müdürlüğü, 12 nci Piyade Tümeni 34 ncu Piyade Alay Komutanlığı, Genelkurmay Teşkilat, Eğitim Dairesi Omag Şube Müdürlüğü ve Tatbikatlar Şube Müdürlüğü görevinde bulunmuş, 1982 yılında Tümgeneralliğe terfi etmiştir. 1982 - 1984 yıllarında 3 ncu Ordu Kurmay Başkanlığı görevinde bulunan Orgeneral BAYAR, 1984-1986 yıllarında 3 ncu Mekanize Piyade Tümen komutanı olarak görev yapmıştır.

1986 yılında Korgeneral olan Orgeneral BAYAR, 1986-1988 yıllarında Genelkurmay Harekât Başkanı, 1988-1990 yıllarında 4 ncu Kolordu ve Ankara Garnizon komutanlığı görevlerinde bulunmuştur.

30 AĞUSTOS 1990'da Orgeneral'liğe yükselen ve sırasıyla iki yıl 3 ncu Ordu K.lığı, bir yıl NATO Güneydoğu Avrupa Müttefik K.K.K.lığı ve bir yıl da 1 nci ordu K.lığı görevini yürüten Orgeneral M. Hikmet BAYAR, 30 AĞUSTOS 1994 tarihinden geçerli olmak üzere K.K.K.lığına atanmıştır.

Komutanımızın TSK Üstün Hizmet Madalyası ve Yugoslavya Devlet Başkanı Mareşal TİTO tarafından verilen Askeri Üstün Başarı Madalyası vardır.

Orgeneral M. Hikmet BAYAR, evli ve iki çocuk sahibi olup İngilizce bilmektedir.

teliklere sahip olmalıdır. Ama bu konuda bence en çok 1877-1878

Harbi'nde Moskof Harbi diye de bilinen, Mehmet Arif Bey adındaki kişinin yazdığı, savaş meydanlarında bizzat izleyip açıkladıklarını dikkate almak lazım. Bu da sizde var, buna bazı ilaveler gerekir, ben bu ilavelerden bahsedeceğim.

Evvelâ bir subay mesleğini sevmelidir. Sevgi her şeyin anahtarındır, her kilidi açar. Sevmek için de mutlaka isteyerek girmiş olmak gerekmez. Eğer siz kendinizi hazırlarsanız, güzel bir tarafını bulur, getirdiği avantajları güzelliklerini düşünür, ve kendinizi sevmeye programlarsanız, seversiniz. Ve severseniz, başarınız daima artar. Öyleyse; herkes mesleğini sevecek, ama subay daha çok sevecek.

Ondan sonra, subay üstlendiği görevi, aldığı vazifeyi her şeyin üstünde tutmalıdır. Görev onun için en mukadder şey olmalı. Ve bu vazifeyi yapabilmek için elinden geldiğince üstün çaba sarf etmelidir. **Vazifenin başladığı yerde herşey biter. Vazife mukaddestir, vazife en büyük ibadettir.** Vazifeden daha önemli bir şey olmaz. Öyleyse bir subay üstlendiği görevi en iyi yapacak şekilde kendisini bilgili kılmalıdır. Şimdi size bazı bilgiler verilebilir, ilerde değişik görevler aldığınızda o görevin gerektirdiği ilave bilgiler gerekir. O bilgileri de mutlaka edinmeli ve görevinizi en iyi yapacak şekilde kendinizi bilgili, eğitilmiş kılmalısınız. Sonra, kendinizi devamlı yenilemelisiniz. Bir görevde uzun müddet kalabilir, o görevin gereklerini çok iyi öğrenebilirsiniz. Ama yetmez, görevle ilgili hep kendinizi yenilemeli, çıkan yenilikleri adım adım takip etmelisiniz. Bunun için de çalışmalarınızı çağın gerçeklerine ve bilmin gereklerine göre yürütmenizi gerekiyor. İyi bir eğitici ve öğretici olmalısınız. Astlarınıza örnek olmanız, onlara sevgiyle yaklaşmanız ve onlarla iyi bir iletişim kurmanız lâzım. Subay, astlarını ne kadar iyi tanırsa, onlara ne kadar sevgiyle yaklaşırsa, onlar da yeri geldiği zaman verdiği emirle ölüme rahatlıkla istisnasız giderler. Onun için astını iyi tanıyıp, hangisine ne görev vereceğini iyi bilip, onunla iletişim kurmak, ona nasıl hitap edeceğini bil-

mek, sevgiyle yaklaşıp, kardeş, evlât gibi sevip onu öyle korumak, ama eğitim alanında hiç acımadan eğitim vermek gerekir. Terletecek, yoracak, ama eğitimden döndüğü zaman onun hasta olmaması için elinizden gelen çabayı göstereceksiniz.

Çizgi Ötesi : Komutanım, beden gelişimi okulumuzda belli bir program doğrultusunda alıyoruz. Ancak fikren ve ahlâken gelişme nasıl olmalı, bunu biraz açar mısınız?

— Ahlâken gelişimin hedefi iyi insandır. İşte okuduğumuz bir din kitabı veya bir felsefe kitabı olsun, her dinde de öyledir, amaç insanın müttekâmil insan, örnek insan, üstün insan olmasıdır. Başkalarına zarar vermeyen, manevi yapısıyla sağlıklı, başkalarıyla

**Harbiye,
Silahlı Kuvvetler'in
temeli, Harbiyeli
ise o temelin
temeltaşı, Silahlı
Kuvvetler'in
geleceğidir.
Subay, evvelâ
askerdir, sonra
yönetici, sonra
insandır.
Sevgi her şeyin
anahtarındır, her
kilidi açar.**

ilişkilerinde daima onların hayrına düşünene insan yapmaya çalışır. Hiçbirşey okumasanız dahi manevi yapınıza dikkat etmek, başkalarına zarar vermeyecek şekilde çalışmalarınızı yürütmek, başkalarını sevmek, onlara yardımcı olmak üstün insanlığın gerekleridir. Ve insanları da böyle kazanırsınız. Astların

yanında amir bir kimseyi muaheze etmemek, o insanı kazanmaktır. Bir er, hastaneye gidecekse kendiniz jipe bindirmeniz, bir ere terhis gününü bir hafta evvelden söylemek, biletleri almak için izin vermek, yazıhaneye irtibat kurmak, hatta bir tanesini, mesela en çalışkan bir tanesini servis aracıyla, jiple göndermek o insanı kazanmaktır. Ve bu insan sizi hiç unutmaz, size daima mektup yazar. Düşünebileceğiniz çoğu şey sizi ahlâklı yapar, her şeyin de hedefi budur.

Bedensel gelişim söylediğim gibi okulda ve kendi çabalarımızla oluşuyor.

Fikri bakımdan ise esas; hiçbirşeyi motomot kabul etmemektir. Yani okuduğunuzdan size bir şeyler kalmalı, kendinize mâl etmelisiniz. Kitapta işaretlemler yaparak, olayları yaşatarak, pratik yaparak size bir şeyler kalmalı. Okuduğunuz her şeyi bir fikir süzgecinden geçirin, durum muhakemesi yapın. "Bunda ne diyor?" "Ben bundan ne mesaj aldım" "Benim bildiklerime ne kattı?" "Acaba, bunun kabullendiğim, kabullenmediğim yanları var mı?" diye her okuduğunuzu bir muhakeme süzgecinden geçirerek kendinize mâl edin. Böyle yapmazsanız, sadece hafız gibi okursanız bir süre sonra onu unutursunuz. Unutmamanız, size bir şeyler kalması için, fikren gelişmeniz için her okuduğunuzu muhakeme süzgecinden geçirin ve durum muhakemesi yapın. Adım atarken dahi durum muhakemesi yapın. İnsan fikir üretendir, insan zekâsı en çok durum muhakemesi yapandır. Ama fikir üretmeyen insan baktığı yeri bile göremez. Öyleyse, her konuda etkileyen faktörleri dikkate alarak o vazifeyi yaparken "Ne bana etki eder?" "Ben bunu nasıl elde ederim?" gibi şeylerle fikrinizi geliştirmeyi dü-

şünün. Bir olay olacaksa onu yaşayın. Meselâ komutan gelecek, uçaktan inişten itibaren komutanın yerine kendinizi koyarak, kim karşılayacak, karşılayacak manganın komutanı kim olacak, kim eğitecek, hangi arabaya binecek, arabaya kim eskortluk edecek bakacaksınız. Komutanın oturacağı koltuğa oturacak, aksaklıkları oradan göreceksiniz. Hangi olay olursa başından sonuna kadar yaşayarak hataları bulup, düzeltmek lâzım. Meselâ bir erin kıyafetini kontrol edecekseniz, öyle karma karışık değil, şapkadın, yakaya, bota kadar yukarıdan aşağıya, ya da bottan itibaren yukarıya kadar sırayla bakın. Yani her zaman intizam.

Bunlara ilaveten subay, bu devirde mutlaka bilgisayar bilmeli. **Bir lisanı çok iyi bilmeli ve komşu ülkelerden birinin lisanını da bilmeli.** Bizim zamanımızda bir lisan yeterliydi, ama artık yeterli değil. Komşu ülkelerin, veya görev yapmaya gittiğiniz, gitmeyi düşündüğünüz bir yerin lisanını da öğreneceksiniz. Lisan ve bilgisayar çok önemli.

Kendinize daima hedef seçecek, ara hedefler seçecek, kısa vadeli hedeflere ulaşmak için de planlı ve programlı çalışacaksınız.

Çizgi Ötesi : Komutanım Körfez krizi askeri açıdan ne gibi değişikliklere neden olmuştur?

— Körfez Harbi'nde ben 3 ncü Ordu komutanıydım, bizzat yaşadım. Körfez Harbi, uygulanan harekât konsepti açısından, Kara Kuvvetleri'nin yeniden teşkilatlanması açısından ve yüksek teknoloji ürünü modern silahların envantere girmesi açısından bazı yenilikler getirdi.

Konsept bakımından nasıl yenilik getirdi? Körfez Harbi'nden önce Kara-Hava harekât konseptine göre harekâtı icra edeceğimizi kabul ederdik. Bu, Amerikalıların geliştirdiği, Batı dünyasının da kabullendiği ve bizim de kabullendiğimiz bir konseptti. Bir birlik cepheden taarruz ederken derinlikteki bazı yerlerde de havadan bazı unsurlar indirerek ateş ve manevrayla etkili olmak şeklinde bir konsept oluşmuştu. Körfez Harbi'nde bu konseptin boyutları değişti. Bu boyut, zamanda, mekânda ve vasıtaların kullanılması bakımından değişti.

Zaman bakımından konseptteki değişme şu: Savaş dışı harekâtlarla savaş sonrası harekât, savaş kadar önem kazandı. Krizde, savaş dışı harekât; Birleşmiş Milletler'in toplanması, kuvvetler Suudi Arabistan'a yığılırken bir yandan da Irak'a baskı yapılıyor, vazgeçirmeye çalışıyorlardı. Bunun dışında içeriye bazı elamanlar sızdır-

Okuduğunuzda, size bir şeyler kalmalı, kendinize mâl etmelisiniz . Okuduğunuz her şeyi bir fikir süzgecinden geçirin, durum muhakermesi yapın. Komutanın oturduğu koltuğa oturacak, aksaklıkları oradan göreceksiniz. Subay, mutlaka bilgisayar bilmeli. Lisan ve bilgisayar çok önemli...

dılar, kritik hedefleri tespit edecek bazı cihazlar koydular. Savaş sonrasında da Kuzey Irak'taki Kürt azınlığın korunmasına yönelik, Çekiç Güç diye tabir edilen faaliyet de savaş kadar önem kazandı. Bir de medyayı kullandılar, bir televizyonda savaşı yayımladılar. Savaş dışı harekâtı, ama etkili de oldu, aynı zamanda moral bozdu. Zaman bakımından konseptte bir değişme oldu, gelecekteki savaşlarda da bunlar olacaktır.

Mekân bakımından konseptteki de-

ğişiklik ise şöyle: Önceden bildiğimiz şekliyle, kara, deniz, havada muharebe ederdik, ama artık feza da girdi işin içine. Suni peyker kullanıldı. Amerikan peyklere istihbarat elde etti, istihbarata dayalı hedefler tespit etti. Tabii etkili oldu. Mekân bakımından evvelâ karadeniz-hava bölgesinde giderken, fezaı da kullanarak boyutlarda gelişme oluşturuldu. Bununla istihbarat, erken

ikaz, komuta kontrol, birliklerin sevk ve idaresi bakımından faydalandılar.

Çok boyutlu vasıtalar bakımından ise burada uzun menzilli toplar ve füzeler kullanıldı. Tomahawk füzeleri gibi, körfezden atıp karada isabet kaydedildi. Uzun menzilli helikopterler kullanıldı. Elektronik harp büyük çapta kullanıldı. Iraklıların komuta kontrol sistemi çalışmaz oldu. Halı bombardımanı dedikleri tarzda halı serer gibi bombaladılar ve komuta kontrol sistemini, ordu komutanının birlikleriyle irtibatı bozuldu, emir veremez oldu. Elektronik harple de bastırıldı ve felç etti. Dolayısıyla boyut olarak bu da şimdiye kadar önceki harplerde bu kadar kullanılmamıştı.

Bu Körfez krizi, yüksek teknoloji ürünü silahların denemesinin yanında, geleceğin muharebesinin de nasıl şekilleneceğini ortaya koydu. Buna göre gelecekte olacak çok boyutlu muharebenin vasıfları şöyle oldu. Bir ke-re bilgi savaşıyla başlayacak. Karşı taraf hakkında bilgi elde etmeye önem verilecek. Sonra, yoğun bir elektronik harp izlenecek, komuta kontrol sistemleri körletilecek, tespit edilen hedefler, uzun menzilli topçu ve füzelerle etkisiz hale getirilecek. Iraklılara yaptıkları gibi. Ve harekâtın her safhasında uzayın, bilgisayarların ve elektronik harp vasıtalarının kullanılacağı öngörülüyor. O yüzden siz "**Bilgisayar Öğrenin**" diyoruz. Bilgisayar her alanda kullanılmaya hazır ve kullanılacak. Bu ortamda topçunun tamamen kompüterize hale getirilmesi lâzım. Getirmek için çalışmalar devam ediyor. Topçu İleri Gözetleyicisi, esasları lazerle alıyor. Mesafe ölçüyor, koordinat tespit ediyor. Top komutunun topa gelip toplan

ruhlarının otomatik olarak ayarlanmasına kadar her aşamada bilgisayar var. Bu, hem sürat kazandırır, hem de doğruluk. Akıllı mermiler kullanarak, 150 km'ye kadar derinlikte düşmanın muharebeye girmeden etkisiz hale getirilmesi söz konusu. Artık "Ben gerideyim, benim birliğimin beka sorunu yok" diye birşey söz konusu değil. Ayrıca yoğun ateş desteği etkisi altında silahlı taarruz helikopterlerinin de kullanılması ve zırhlı birliklerle kordineli olarak derinlikteki hedeflere uçarbirlik harekâtının icrası söz konusu. Sadece helikopterler taşımada kullanılabilir, ama aşağıda uçaksavar var, zırhlı birlik var. Onun için yanına silahlı helikopterleri koymak gerekiyor. Uçan tanksavar silahları halinde düşman tanklarına, derinlikteki ihtiyat zırhlı tugaylarına uçarbirliklerle ve uzun menzilli topçuyla ateş edilecek. Kobra helikopteriyle vuracak ve indirdiği uçarbirlik harekâtıyla o ih-

**Körfez Krizi;
yüksek teknoloji ürünü silahların
denenmesinin yanında, geleceğin
muharebesinin de nasıl
şekilleneceğini ortaya koydu ve
harekâtın her safhasında uzayın,
bilgisayarların ve elektronik harp
vasıtalarının kullanılacağını
öngördü. O yüzden size,
"bilgisayar öğrenin" diyoruz.**

tiyatı etkisiz hale getireceksin. Hatta, ihtiyatların da gerisinde, geri bölgede ikmal noktası serileri, cephane, mühimmat noktaları, komuta merkezlerini bile imha etmeyi hedef alacaksın. Yani, artık sadece cephede muharebe öngören değil, her taraftaki birliklerle muharebeyi öngören bir konsept söz konusu.

Bu körfez krizinin bir sonucu da 1992 yılında T.S.K. de yeniden teşkilatlanmayı getirdi. Bir reorganizasyon yapıp, 1992 Temmuz'unda tamamlandı. 1992 yılı içinde bütün birlikler tümen-alay kuruluşundan tugay-tabur kuruluşuna geçirildi. Bunların silah ve malzeme yapısı da biraz önce söylediğim esaslar dahilinde şöyle düşünüldü: Evvelâ hareket kabiliyeti, ateş gücü, darbe tesiri ve beka kabiliyeti yüksek, mütecavizi derinlikten itibaren tespit ve teşhis imkânına sahip olan, savunmayı taarruz şeklinde gece gündüz icra edebilecek manevra birliklerine sahip, elastiki ve çok maksatlı kullanma imkânı olan, yeterli büyüklükte, sevk ve idaresi kolay, tugay ve tabur esaslı süratli birlikler oluşturduk. Kara Kuvvetleri ateş gücünü, darbe tesirini artırma ve beka kabiliyetini yükseltmeye önem verdi. Ateş gücü topçuyla, tank mermisiyle, darbe tesiri daha ziyade zırhlı tugaylarla, tanklarla sağlandı. Beka kabiliyeti ise hareketle, yayılma, dağılma, örtünme ve gizlemeyle sağlandı. Meselâ iki hareketle, yayılma, dağılma, örtünme ve gizlemeyle sağlandı. Meselâ iki tank yan yana durmayacak. Tabur bütünlüğü değil, belki takımlar bölükler halinde dağılın yamaçlarından gidilecek. İhtiyatı, tankları bekletip üstünüze mermi gelmesi beklenmeyecek. Düşman girer girmez, belirli yerlerde muharebeye girilecek. 1973'te İsrail, bir tank bölüğüyle Suriye'ye girdi, zayıt verdirdi ve o harekât, muharebeyi kazandırmıştır. Artık, zırhlı birlikler için düşmana bir

yerden girip, onu durduralım. AM H'de savunalım değil; düşman girdiği anda siz de bir yerden gireceksiniz, hudduttan bir tarafını alacaksınız. Alamazsanız, bölük bölük, o Finli Mareşal'in yaptığı gibi, baltalar gibi keseceksiniz Meselâ, Doğu Anadolu'da boğazdan girdi, bir tank birliğiyle önünü keseceksiniz, o çıkını temizleyeceksiniz. Arkayı kuşatacak içinde kalanı temizleyecek, çekileceksiniz. Yani, artık hareketli muharebeler lâzım. Mütecavizi derinlikten itibaren tespit, teşhis, tanıma imkanı var. Düşmanı derinlikten itibaren nasıl tanırısın. Artık bazı pilotsuz uçaklar, GNAD'lar gibi cihazlar resim çekiyor, koordinatlar veriyor. Artık, bunlardan bizde de var. Düşmanın mümkün olduğu kadar derinlikteki tertibini anlamak, bu imkâna sahip olmak lâzım. Biraz evvel söylediğim gibi savunmayı da taarruz şeklinde gece gündüz icra edeceksin. Elâstiki, çok kullanım imkânı olan yeterli büyüklükte birlik için yeniden teşkilatlandık. Modern silah açısından da biraz evvel söylediğim keşif cihazları gibi, uzak mesafelerde etkili olacak. MLRS'ler gibi vasıtalar da bizim teşkilatımıza girmiş oldu.

Çizgi Ötesi : Hareket kabiliyeti ve imha gücü yüksek nitelikte birliklere sahip olma yolunda K.K.'nın gelmiş olduğu aşamayı açıklar mısınız?

— Hareket kabiliyetini artırmak için, öncelik birinci hattaki birliklere olmak üzere Kara Kuvvetlerinin muhareplerinin büyük bir bölümünü zırhlı ve mekanize hâle getirdik. Böylece, hareket kabiliyetimiz arttı. . Körfez krizi bize gösterdi ki, ordular birbirinin ihtiyatıdır. Ben, o zaman 3 ncü Ordu Komutanıydım. Bir Zırhlı Tugayı Tatvan'dan intikal emri aldı, ve 5 günde tugayı Tatvan'dan - 40° C'de Silopi'ye indirdik. Aynı şekilde bir Tümeni çok kısa sürede Erzurum Kağızman bölgesinden tanklarla hareket ettirdik. Hareket kabiliyeti kazanıldı, ama nasıl kazanıldı? Trenlerle, çekicilerle, bütün sivillerin elindeki çeki vasıtalarıyla, kariyer taşıyıcılarıyla v.s. orduları bir yerden bir ye-

re süratle kaydırmak önemli. Havadan da kaydırılabilir, yerden de. Bunun için de birlikler bölük paketleri halinde karma intikalle yalnız trenle veya yalnız taşıyıcıyla bir yerden bir yere intikal ettirilecek şekilde intikal planları yapılmıştır. Herhangi bir ordu bölgesine takviye gerekirse bunların süratle gitmesi için tank taşıyıcılarımız var. Dolayısıyla hareket kabiliyeti için Zırhlı birlikleri bir yerden bir yere, Herhangi bir ordu bölgesine, her ordu bölgesindeki bir zırhlı tugayı başka bir ordu bölgesine kaydırma imkânı düşünlüdü.

Havadan nakil imkânı için helikopterlerle bir yerden bir yere taşımak söz konusu. Ayrıca helikopterlere gece hareket kabiliyeti kazandırılıyor. Bir diğeri mekanize birliklerin hareket kabiliyetinin artırılması için Nurol firması zırhlı araçlarımızı tamamlıyor. Bir de M - 113 ZPT'leri modernize ettik. Bunlar, hep hareket kabiliyetini artıran şeyler oldu. Ayrıca hem hareket kabiliyeti, hem de darbe gücü için tanklar var. Kuvvet indirimini dolayısıyla Amerika ve Almanya'dan gelen M-60 lar, Leopard tankları M-48 A 5 T-1 T-2 ler var. Bunlarla darbe gücümüz de oldukça arttı. Bir de çevre ülkelerdeki taktik balistik füzelerin Türkiye'ye karşı kullanılmasını caydırmak maksadıyla ateş gücü olarak ÇNR'ler 150 km menzilli füzeler var. 105 mm.lik obüsleri modernize ediyor, 155 mm.lik hale getiriyoruz. Elinizdeki zırhlı birliklere ayak uydursun diye kundağı motorlu hale getiriyoruz.

Keşif kabiliyetini artırmak için de, şu anda elimize üç adet ROM bataryası var, Almanlardan aldık. Bunlar çok süratli gidiyor, uçaksavarın düşürmesi mümkün değil. Fotoğraf çekip, hedefleri tespit ediyor. Bir de GNAD diye insansız hava aracımız var. Bu da çok derinliklerde televizyon ekranıyla size hedefi gösterip formatlıyor.

Çizgi Ötesi : Bunların şu anda Türkiye'de üretilme çalışmaları var, herhalde komutanım.

— Evet üretilme çalışmaları var. Savunma sanayine ağırlık veriyoruz. Ancak, bu tabii ekonomiye bağlı. Size

para verilerse düşündüklerinizi gerçekleştirebilirsiniz. Düşünüyor, düşündüklerinizi safha safha plana koyuyorsunuz. O planı gerçekleştirmek için de sene sene ne kadar para alırsanız onlara öncelik veriyorsunuz. Önce ihtiyacımızı karşılayacak, satın alacağız. Sonra, mümkünse burada üreteceğiz. Bu gün Türkiye dörtlü konsorsiyumda, Aselsan şimdi çok güzel şeyler üretiyor. Ayrıca hava savunması için de bazı çalışmalar var. Alçak irtifa için de bazı çalışmalar var. Alçak irtifa, hava radarları, kara gözetlemesini de daha etkin hale getirmek için bazı radar ve uçaksavar silahları çalışmaları var. Bu sene de uçaksavar sınıfını yeniden kurduk.

Çizgi Ötesi : Yani Harp Okulu'ndan uçaksavar sınıfı mı çıkacak, komutanım?

— Bir sınıf ayrıldığına göre, bundan sonra öyle de çıkacak tabii. Belki, ilk planda daha yeni, 95'te Topçu Okulu bünyesinde başlayacak. Bizde de uçaksavarcılarla beraber başladık. O zaman Tuzla'daydı. Bir süre sonra onlar ayrıldı.

Çizgi Ötesi : Harp Okulu'ndaki unutamadığınız bir anınızı anlatabilir misiniz?

— Şimdi tabii düşününce çok anılar var. Ama, ilk başta aklıma gelen ve hakikâten de anlamlı bir anım var. Bizim zamanımızda Harbiye'de okurken iki senede subay çıkar, asteğmen sıfatıyla ve 6 ay sonra teğmen olup bir sene de subay olarak üçüncü sınıfı okurduk. Sonra da sınıf okuluna girdik. 30 Ağustos 1953'te subay çıktık. O sırada Ankara az nüfuslu bir şehirdi. Anıtkabir inşa ediliyor, meclis inşa ediliyor, Harbiye şehrin dışındaydı. Çankaya tarafında her yer boştu. Yenimahalle'de İnci sokağı, 1 nci durağı vardı, başka yoktu. O İnci duraktan Dikmen'e doğru Ankara bir ay şeklindeydi. Sanki Anıtkabir de bir yıldız gibiydi. Hatta ben kendi kendime derdim; nasıl o kendi çizdiği ülke, Anadolu böyle bir ay, Ankara da yıldızı gibi orada kalacak, Ankara'da da

Anıtkabir böyle diye. Ve nihayet inşaat bitti. Hükümet kararıyla 10 Kasım 1953'te de Etnoğrafya'dan Anıtkabir'e nakli kararlaştırıldı. Top arabasıyla Harbiyeli'ler çekecekti. Ben de o top arabasını çeken gurubun sondan üçüncüsü idim, hâlâ hatırlarım. 4 saatte o top arabasını Anıtkabir'e götürmüş ve orada toprağa vermiştik. Bu benim için çok anlamlı bir anıdır. Çünkü ben Atatürk'ü görmedim, çocukluğumda okula gitmezken İzmit'e cenazesi Yavuz'la gelmişti, oradan trenle nakledildi. Beni annem, babam, daha küçük, ezilir diye istasyona götürmemişlerdi. O zamanlar İzmit 15 bin nüfuslu bir şehirdi, ve ev de biraz yukarılardaydı. Ben, bir şehrin ağladığını müşahade etmişim. Atatürk öldü diye herkes ağlıyordu, ama bir şehirden gelen ağlama sesi çocukken kulaklarıma gelmişti. Ve 15 yıl sonra Atatürk Anıtkabir'e nakledilirken, sanki yeniden, daha yeni ölmüş gibi bütün etraf yine ağlıyordu. O, 15 yıl sonra dahi etkisini gösteren, halkın sevgisini o kadar kazanmış bir kimseydi. Atatürk'ün hayatında 19 sayısı vardır. Ama 15 de etkilidir. 1923'ten 1938'e kadar 15 yıldır. Cumhuriyet'in kurulduğu 1923 yılının rakamları toplarsanız yine 15'tir. Etnoğrafya'da 15 yıl kalmıştır. Ve 1908 Meşrutiyetin ilanından 1923 Cumhuriyetin ilanına kadar da 15 yıldır. Hatta, bu 15'in de şöyle bir hikâyesi vardır. Atatürk, arkadaşlarıyla gezerken Bedevî fakir "El falına bakayım" der, o inanmaz, arkadaşı elini uzatır. Sonra da Atatürk'ü zorlar, falcı Atatürk'ün elini alır almaz yerinden fırlar ve der ki "Sen padişah olacaksın ve 15 yıl hüküm süreceksin." Sonra Atatürk, hastalanıp, içkiden siroz olmuştur. Doktorlar "İçmeyin paşam size rahatsızlık veriyor" dediklerinde o da Bedevî'yi hatırlar "İçerim", der, "Nasıl olsa bu benim padişahlığın son senesi." İşte 15 sayısı böyle bağlantısı vardır. O 19 sayısı ile ilgili de Cenk Koray'ın söylediklerinden farklı bazılarını biliyorum. Ama bu hiçbir yerde yazmadığı için size söyleyeyim dedim.

(Biz de ilk defa duyuyoruz komutanım. bu röportajımızı da 13 Mart ve Atatürk sayımızda yayımlayacağız. Ç.Ö.) Atatürk sevgisi aynı ölçüde hâlâ devam ediyor. Tabii, o en büyük yakınlık unsuru. Siz de

Atatürk'ün hayatında 19 sayısı vardır. Ama 15 de etkilidir. 1923'ten 1938'e kadar 15 yıldır. Cumhuriyet'in kurulduğu 1923 yılının rakamları toplarsanız yine 15'tir. Etnoğrafya'da 15 yıl kalmıştır. Ve 1908 Meşrutiyetin ilanından 1923 Cumhuriyetin ilanına kadar da 15 yıldır.

Atatürk'ün okulunda onun ilke ve inkılaplarının en büyük beklencisidir. Ona daima sahip çıkmalıyız. Her milletin birleştirici unsurları vardır. Bizde; Türkiye'de mesela bazen dindir. Biliyorsunuz, bir milletin din, dil birliği, tarih, kültür - coğrafya birliği gibi unsurları vardır. Bunlardan da bazen Türkiye'de farklılıklar çıkıyor. Ermenisi, Lazı, Çerkezi, Kürdü, Arnavudu, Gürcüsü, Boşnak'ı ... değişik asıllar var. Çünkü, Osmanlı o yapıdaydı. Osmanlı herkese adil davranıyordu, ve bu irklar bir arada yaşıyordu. Atatürk de bizim milletimizin bir birleştirici unsurudur. Bizi birbirimize kenetleyen Atatürk sevgisi vardır.

Şunu da bilin ki Silahlı Kuvvetler; Cumhurbaşkanı, Başbakan, bakanların imrenerek baktığı bir kurum. Hudut karakoluna kadar öyle. Ben 1 nci Ordu Komutanı iken, Gökçeada'daki hudut karakolunu Cumhurbaşkanı gezmişti ve ordaki subayın traşına, tertipliliğine, intizamına bakıp "Bunlar her yerde böyle dirler, zaten" demişti.

Çizgi Ötesi : En son okuduğunuz kitaplar nelerdir?

— Harbin Değişimi (Martin Van Creveld) ve KAİZEN.

Çizgi ötesi : En son seyrettiğiniz film?

— Sinemaya gitmiyorum. Zamanım buna müsait değil. Fakat televizyon programlarından seyrettiğim bazı programlar var.

Çizgi Ötesi : Tuttuğunuz takım?

— Beşiktaş.

Çizgi Ötesi : Çizgi Ötesi ve Harbiye adına şükranlarımızı sunuyoruz komutanım. Çıkacak dergimize renk kattığınız için ayrıca teşekkürler ediyoruz.

Bu gün 13 Mart... Ne, büyük bir savaşı bitiren eşsiz bir zaferin, ne de toplumların çehresini değiştiren kapsamlı bir devrimin yıldönümü! Eğer olayları basite indirgiyorsanız, bu günü, bir eğitim kurumunun başarılı bir öğrencisini andığı, herhangi bir gün olarak algılayabilirsiniz. Ancak, 96 ncı yıldönümünü yaşadığımız olayın anlamı, bu kadar basit değildir. Çünkü bu bakış açısı, ne Atatürk'ün dehasını, ne de Harbiye'nin Türk Ulusu için taşıdığı önemi açıklayabilir.

13 Mart, Askerî İdadi'yi yeni bitirmiş, On sekiz yaşındaki bir

13 MART

Aytekin CANTEKİN - 5108

olduğunu iyi biliriz. Çünkü koşullarımızda, "Düşman, savunma hatlarımızı geçtikten sonra ölürsem, kendimi şehit kabul etmiyorum." diyen Şükrü Paşa'nın se-

yoktur.

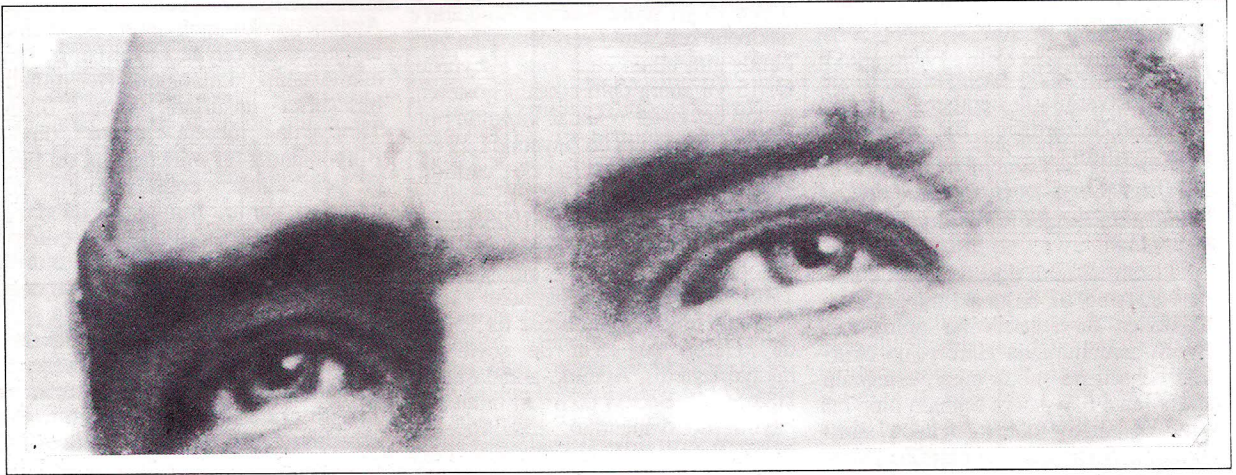
Bu günün Harbiyelisi de, dünküler gibi ve yarınkilerin de olacağı gibi, icabında vatan, vazife ve Cumhuriyet uğrunda canlarını seve seve feda eleyecektir. Bu nedenle, en acılı, en karamsar, en yitlik günde bile umudunu yitirme milletim!

Felek, her türlü esbab-ı cefasın toplansın, gelsin

Dönersem kahpeyim millet yolunda bir azimetten.

(NAMIK KEMAL)

Bizler Mustafa Kemal'ler, yine hazırız bütün dünyaya haykırma-

delikanlının, Mekteb-i Şahane-i Harbiye'ye giriş günü değildir. 13 Mart, yok edilmek istenen bir ulusun, özgürlüğe olan inancını haykırduğu gündür. 13 Mart, kaybolduğu sanılan bağımsızlık aşkıımızın, gönüllerimizde yeniden fişkırdığı gündür. 13 Mart, gecenin alaca karanlığında yolunu göremeyenlere, sabahın müjdelendiği gündür. 13 Mart, yarınların, daha bu günlerden yazıldığını kanıtı olan gündür.

Biz Harbiyeli'ler, içinde bulunduğumuz, havasını teneffüs ettiğimiz okulumuzun, tarihî bir mekân

si yankılanır. Dershanelerimizde, "O mevzii, yarım saat içinde almak için söz verdiğim halde, sözüme yerine getirememiş olduğumdan dolayı yaşayamam." diyen Albay Reşat'ı duyabilirsiniz.

Bir irfan ocağı için, ulusun kuratıcısını yetiştirmekten daha büyük bir şeref olabilir mi? 1283 Mustafa Kemal'in, Harbiye'ye yeni gelen arkadaşı Ali Fuat'a yerini gösterirken "Dershanelerimiz karanlık, fakat bizim yüreklerimiz aydınlıktır." dediği gibi, bütün Harbiyelilerin yürekleri aydınlıktır. Karanlığın yüreklerimizde yeri

ya "Ya istiklal, ya ölüm!" diye... Yine hazırız, "Taarruz etmeyi değil ölmeyi emretmeye"... Çünkü özgürlük ve bağımsızlık bizim karakterimizdir.

13 Mart, Kara Harp Okulunun gurur günüdür. 19 Mayıs'ların, 23 Nisan'ların, 30 Ağustos'ların, 29 Ekimlerin kökünde 13 Mart vardır, Harbiyenin ufku aşmayı hedefleyen, çağdaş eğitim ortamı vardır. Bir subay için, her güzel şey burada başlar. Çünkü her güzel şey, önce zihinlerde şekillenir; yarınlarda ise gerçekleşir. □

"Ey Türk gençliği! Birinci vazifen Türk istiklâlini, Türk cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir."

K. Atatürk

ÖRNEK HARBİYELİ

İbrahim KURTOĞLU-4441

Bir ülkenin güçlü ve dünyada söz sahibi, bununla birlikte, halkının refah seviyesi yüksek ve mutlu olabilmesi, o ülkenin önemli yönetim kademelerindeki şahısların seviyeleriyle yakından ilgilidir. Zira, iyi yönetilen ve bu sayede gelişip güçlenen, aynı zamanda bu gelişimi her türlü iç ve dış tehditlere karşı güçlü ordusu tarafından korunan ve devamlılığı sağlanan ülkeler, geleceğe güvenle bakabileceklerdir. Bu itibarla devletler, gelecekteki ülke ve ordu yönetimi kadrolarını iyi yetiştirdikleri ölçüde varlıklarını sürdürebileceklerdir.

Tarihin yaprakları arasına baktığımızda, karşılaşıcağımız tablo da tezimizi doğrular niteliktedir. Ne zaman ki, devletlerin ve ordularının başında seviyesi yöneticiler olmuştur, o devletler güçlenmişlerdir. Fakat, bu yükseliş ve güçlenme süreci, bahsettiğimiz konumlara yetersiz kişilerin gelmeye başlamasıyla bir zayıflama ve çöküş sürecine dönüşmüştür.

Önemini arz etmeye çalıştığımız bu hususu iyi idrak etmiş olan günümüzün gelişmiş devletleri bu konudaki altyapı faaliyetlerini yıllar önce tamamlayarak bu problemi çözmüşlerdir. Nitekim, ABD, İngiltere, Fransa, Almanya ve Japonya gibi ülkelerin gözbebekleri olan sınırlı sayıdaki ve müstesna konudaki eğitim-öğretim kurumları, bu ülkelerin gelecekte ihtiyaç duyacakları yönetici kadrolarını yetiştirmektedirler. Bu kurumlar işlevlerini lâyıkıyla yerine getirdikleri sürece, bu devletler, doğabilecek diğer bütün olumsuzluklara rağmen, güçlü konumlarını muhafaza edeceklerdir.

Ülkemizdeki durum da bundan farklı değildir. Geçmişten günümüze, devletlerimizin üst düzey yöneticileri

genellikle belli başlı eğitim-öğretim müesseselerinden yetişmişlerdir. Günümüzde de bu işlevi yerine getiren okullar arasında Boğaziçi, İTÜ ve ODTÜ gibi bir kısım güzide üniversitelerimizi sayabiliriz. Ancak bunlara bir de, başta devletimizin kurucusu Ulu Önder Atatürk olmak üzere birçok Cumhurbaşkanı, Başbakanlar, bakanlar ve diğer üst düzey yöneticiler yanında, ordumuzun ihtiyaç duyduğu lider ve yönetici konumundaki subayları yetiştiren Harbiye'yi ekmeden geçmemiz büyük bir hata olacaktır.

caktır. Zaten Harbiye'mizin, devlet ve milletimizin nazarındaki müstesna konumundan hiç kimsenin şüphesi yoktur.

İşte, en büyük Harbiyeli Atatürk'ün, Harbiye'ye giriş yıldönümü olan 13 Mart'lar her seferinde bu yüksek bilinci hatırlatmalıdır. O devirde, Millî Mücadeleyi başarıya ulaştırarak beyinleri yetiştirerek tarihi görevi yerine getiren Harbiye, günümüzde de 21 nci yüzyılın gerektir-

diği niteliklere haiz subayları yetiştirmektedir. Bu çerçevede, Harbiye'de bizeri yetiştiren değerli komutanlarımızın önemli görevler düştüğü kadar, biz Harbiyelilere de bir o kadar ehemmiyetli vazifeler düşmektedir. Zira, biz ne kadar istekli, çalışkan ve özverili olur isek, o ölçüde iyi yetişeceğimiz muhakkaktır. Yoksa kendisi, hiçbir ek gayret göstermeyen birisi, sırf başkalarının çabalarıyla istenen seviyeye gelemeyecektir.

Gelişme ve yetişme sürecinde şahsi gayretlerin ehemmiyetini daha iyi kavrama hususunda Atatürk'ün Harbiye yılları bize, en güzel örneklerden birini teşkil edecektir. Zira O, gençliğinin ve ilk senesinin olmasının verdiği rehavetle, eğlenceye biraz fazla vakit ayırdığı birinci sınıftan sonra, 1 ve 3 nci sınıflarda tam bir fedâkârane çalışma temposuna girmiş ve özverili çalışmaları sayesinde Atatürk'ü Atatürk yapan üstün niteliklerin temelini burada kazanmıştır. Çalışmalarının ilk meyvesini ise, o zaman çok az kişiye nasip olan "Erkân-ı Harp Namzedi" sıfatıyla mezun olarak almıştır.

İşte 13 Mart'ı ve Atatürk'ü anlamak demek, onu her konuda olduğu gibi, bu hususta da örnek almak demektir.

En önemlisi, Harbiyeli, karakterini, bilgi ve beceri seviyesini veya kısaca her şeyiyle kendisini 4 senenin sonunda gerekli seviyenin üstüne çıkarmışsa, o zaman 13 Mart'ı ve Atatürk'ü gerçekten anlamış ve milletimizin kendisinden haklı olarak, birçok hizmetler beklediği bir gözbebeği olmuştur.

13 Mart'ların bizdeki bu yüksek bilinç ve azmi kuvvetlendiren yıldönümleri olması dileğiyle... □

ŞİİRLERLE

MUSTAFA KEMALLER'LE

Murat DURDU - 3759

"Bu dakikada vapura gidiyorum. Bu an-ı meşum bize kan ağlatacak. Bendeniz sizi unutmayaçığıma vicdanen yemin eder, sizden de aynı vefayı beklerim. Allaha ısmarladık."

Mustafa Kemal"(1)

O an-ı meşum ki koskoca bir devlet huzursuz
Öyle bir an ki bir delikanlının yüreğinde hasret
Gençliğinin şehrine hüznü bir bakış
Ayrılık rüzgârında kadere haykırış

Oysa ki altın harfler yazılacak tarihe,
İlk satırıydı büsbütün bir destanın
Vatan aşkı, hizmet duygusu perçinleşmiş gönülden
Kor olmuş sevgisi, azmi, kararı, gözünde.

Bir devlet küsmüş sanki talihine, vefasız
Şaşmış insanları, ortada kalmış yalnız,
Bir yürek gerektir ki, ümitsizliği sarsacak
Bir bilek ki kötülüğe kan ağlatacak.

İşte 12 Mart sabahı bir delikanlı
Gençliğinin baharında vatan evlâdı
Bir adım daha atıyordu istikbâle
13 Mart günü yeni bir ufuk Harbiye'de

Kitaplar, dersler, öğretmenler bir tarafta
Gençlik heyecanı ve İstanbul diğer
Niyet, gâye vatana hizmetse eğer
Mermi yoksa da tek bir süngü ile ölmeye değer.

Dünyanın sayacağı bir başkumandan
Harbiye'nin bağrından çıktı o arslan
Demir ağlarla örecek ana yurdu bir millet
Nesillere lider olacak bir kudret.

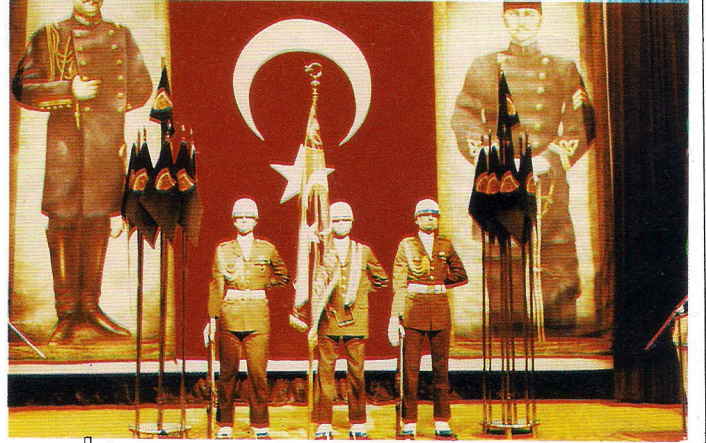
Öğün Harbiye, bu şeref senin,
Bir tufan gibi essin göklerde sesin
O, ATA'yı cihana sen hediye ettin
Onüç Mart ve daha nice Mustafa Kemal'lerle
GELECEĞE YÜRÜYECEKSİN. □

(1) Cumhuriyet Gazetesi, 10 Kasım 1964. O yıl, 77 yaşında olan Emine (Arık) hanımla yapılan röportajdan. Emine hanım, 1898-99'larda Selanik Merkez Kumandanı olan Şevki Paşa'nın kızıdır.

GÜN OLUR! BİR GÜNEŞ DOĞAR!

Barış ERCAN - 4974

Gün olur,
Kara bulutlar kümelenir göklerimizde,
Bereketli topraklarımıza karanlıkları getiren
Anadolumuzun yasa boğan,
İnsanımıza karalar bağlatan!
Gün olur!
Kara bulutlar çöker üzerimize
Güleç yüzlerimize gözyaşı getiren
Analar ağlar gizli gizli,
Sessizce!
Sonra yine gün olur!
Ama başka bir türlü bu sefer!
Bir güneş doğar ki!

Altın rengi başaklara güle güle,
Bir güneş doğar ki;
Topraklarımıza bereketi sere sere,
Bir güneş doğar ki;
Memleketimin tam üstüne,
Koskoca elleriyle dağıtır kara bulutları,
Kucaklar, bağrına basar yurdumun topraklarını,
Diner anaların ağlamaları,
Sonra memleket kucaklar o güneşi,
Kalbine gömer usulca,
Rahatça, huzur içinde uyusun diye,
Bütün ulus yemin eder huzurunda;
Kimse söndürmeyecek yaktığın ateşi! □

13 MART

ATA'M HARBİYE'DE

Mustafa ÖZTÜRK - 3984

Tüm kâbuslar sinmiş vatanımın üstüne,
Caniler sallanıp kolunu gezinmekte,
Halk perişan yoksul, hem de ilimden yoksun,
Kurtulur var, tek yüreklerde sebât olsun.
Durum vahimdi, ancak milletin bağrından,
Bir güneş doğacak ki, saracak her yandan.

Tarih, 13 Mart Binsekizyüzdoksan dokuz
Ata'm Harbiye'de, inançlı ve korkusuz.

Üç senede eşsiz bir komutan doğacak,
Garbın silâhları bir sözle yıkılacak.
O silâhların komutanları ürkerek,
Sonunda Türk'ün önünde, gör, diz çökecek.
Ata'm düşünmekte, görüyor geleceği.
Adeta seziyor eşsiz Çanakkale'yi.

Tarih, 13 Mart Binsekizyüzdoksan dokuz
Ata'm Harbiye'de, inançlı ve korkusuz.

Tek kurtuluş Harbiye'de bir öğrencide,
Çok değil yakında bir doğacak efsane
Altı ilkesiyle yükselecek bir millet
Dehasıyla bitecek zulüm denen illet!
O zaman yeni bitirilmişti İdadi-i,
Pek arzuladı feyz aldığı Harbiye'yi.

Tarih, 13 Mart Binsekizyüzdoksan dokuz
Ata'm Harbiye'de, inançlı ve korkusuz. □

GENÇ HARBİYELİ MUSTAFA KEMÂL

Bülent ÖZEN - 5911

Anadan, atadan ayrılmak kolaydır insan için,
Ya gönül kapılarını açtığı bir varsa?
Elbet yazacağın bir not yakacak için için,
Tek teselli bulursun ki, Harbiye'dir gurbetin.

"Vapura giderken bu an-ı meşum bize kan ağlatacak
Bendeniz sizi unutmuyacağıma, vicdaneni yemin ederim
Bu gönülde aynı vefayı şahsınızdan hep arayacak.
Allaha ısmarladık. - Mustafa Kemal"

Bu son mektubudur, dönmeyecek Kemal'in
Uğurlar ona, acıyla gözyaşları Emine'nin
Ne var ki, bir vatan bekler kurtarılmayı,
Harbiye'dir bu zorlu merdivenin ilk basamağı.

Soğuk 13 Mart'ını gösterirken tarih 99'un
Gizli bir güneşi kayıtları Harp Okulu'nun
1283 apolet nosu ile yazar: "Mustafa Kemal"
Sevin Türk! Geliyor en güzede Harbiyelisi Anadolu'nun

Ne baba ocağından ayrılırken yaşananlar
Ne Harbiye'deki iyi-kötü geçen anlar,
Bir farkımız yok atamızla, bu Harbiye'nin güzelliği
Bir asır her şey aynıydı, değişmez daha nice asırlar.

Aynı irfan ocağında binlerce Harbiyeli
En şerefli üniformayı giydi giyeli
O büyük Harbiyelinin izinde ölesiye kadar
Kanla yoğrulmuş bu kutsal topraklara hayatını adar. □

MÜCADELE İLE

Ünal BAYHAN

Onun inandığı ve bildiği nokta, değişmez ve değişmemeli gibi gözükenerin, asıl hata kaynakları olduğu ve bunların değişmesi gerektiği idi.

1881'de başladı. 1881'den - 1918'e kadar çocukluğu, gençliği çok büyük çalkantılara sahne oldu. **Bu kadar yap-bozun arasında O çok farklı şeyler söyledi.**

Hayatı boyunca hep meşrutiyeti, padişahlığı, şeri hukuku yaşamış bunlarla hayatının 20-30 yılını geçirmişti.

Selanik, büyüdüğü, hep farklı fikirlerin ortaya çıktığı yerd. Halkının %75'i gayri müslimdi. Padişaha ve yönetime karşı çıkanlar hep Selanik'te toplanıyor Avrupa'yla irtibatını buradan sağlıyorlardı. Kimi zaman bunlar Jöntürk, kimi zaman İttihad ve Terakki, kimi zaman da yeni Osmanlı Burjuvazisi diye adlandırılıyordu.

Gençliğinin ilk fikir yapısını Selanik'te bu değişik yapı içinde kurmuştu. Aldığı eğitim

ve terbiye ile bu kadar farklı fikirlerin olduğu bir ortamda, kendini tamamen yetiştirmeden hiçbir fraksiyona kaptırmamıştı. **Milleti için ortaya atıldığında hiç kimseye tenezzül etmeyecekti.**

Selanik'te bu kadar farklı fikirlerin arasında yetişmesine rağmen fikirlerindeki tutarlılık tamamen lise ve Harbiye'de kendisini yetiştirmesine dayanıyordu. Kıvrak ve ince zekâsı kötü netice verecek olayları kısa zamanda görmesini sağlıyor bu da ona büyük şeyleri feda ederek küçük şeyler koparmak hatasına düşürmüyordu. Her şeyin dengesini kurmuştu.

Olgunluk döneminin büyük çalkantılarından olan I. Meşrutiyet dahil yeni yönetimin çok ciddi eleştiricisi olmuştu. Getirilen yönetim şeklinin **modern devlet için yeterli olmadığı, sağlam ve köklü değişikliklerin gerekli olduğunu söylüyor** bunun mücadelesini veriyordu.

Bu dahi adam asker kişiliğiyle, Osmanlı aydınının yapması gereken fikir üretimini yaparken asıl gurur kaynağı olan askerlik yönünü de geliştiriyor, yanlış uygulamaların sürükleyeceği hataları anlatıyor, **asıl yapılması gereken askerî hareket tarzlarını dile getiriyordu.**

II. Meşrutiyet O'nu ve bu yönetim altındaki Anadolu halkını çok ciddi şekilde düşünmeye itecektir. Gençlik yıllarında şekillenen fikirleri yaşanan talihsiz büyük hatalara alternatif meyvalar vermeye başlamıştı.

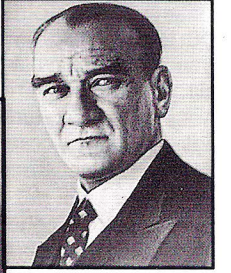
GEÇEN HAYAT

Osmanlı yönetiminde Tanzimat'la başlayan yeni yönetim arayışlarının hiçbirinde, eskiye ait değerleri olan, yönetimlerde rol oynadığı görülmez; ne I. Meşrutiyet ne de II. Meşrutiyet denemesinde. Hep farklı ve köklü fikirler üretmişti.

Bu düşünceler O'nu Anadolu'ya sevk edecekti. Planlarını hep kendi gibi farklı ve köklü çözümler üreten insanlarla paylaşmıştı. **Düşüncelerindeki Büyük Türkiyesi''ni ne Enver'e ne de Talat'a anlatmıştı.** O'nun gibi genç, dinamik ve gerçek çözümler üreten Kazım Karabekir'e, Rauf Orbay'a, Fuat Cebesoy'a anlatmıştı. Aynı mantıkla Anadolu'daki hareketine eskileri dahil etmemişti.

Ümitli başlamıştı başarabileceğine inanıyordu ve bu inancını başarınca kadar kaybetmeyecekti. **O'nun inandığı ve bildiği**

Bir yanını Anadolu'nun genç yiğit Türkünü, bir yanını, kendi gibi düşünen Osmanlı aydınını almış, ikisini aynı noktada buluşturarak, kendi açısından fazla zor olmayan bir tarihi destan yazmıştı.

nokta, değişmez ve değişmemeli gibi gözükenerin, asıl hata kaynakları olduğu ve bunların değişmesi gerektiği. O bunu herkesten önce görmüş ve bununla sonuna kadar mücadele etmiştir.

Millî Mücadele O'nun için çok zor olmadı. Birlikten, dirlik, kuvvet doğar prensibini kendine düstur edinmişti. Bir yanına Anadolu'nun genç yiğit Türkünü bir yanına kendi gibi düşünen Osmanlı aydınını almış, ikisini aynı noktada buluşturarak kendi açısından fazla zor olmayan bir tarihi destan yazmıştı.

Asıl zorluklar, asıl büyük kavgalar bundan sonraydı. Geçmişin menfaat yuvaları hâlâ bir Türk vatandaşıydı. Onlara karşı verilecek savaş daha çetin ve zordu. Bir an yılmak, Millî Mücadele'yi bir hiç konumuna itecekti ki; bu hem Anadolu insanına hem de kendi düşlerindeki Türkiye'ye ihanet etmek demektir. Kurtuluş Savaşı'nın hareket planları artık yeniden çiziliyordu, fakat bu sefer düşman, maalesef Osmanlı'nın eski kafalı aydınıydı. Çetin ve ciddi bir mücadeleydi. Sonucunu kestirmek zordu. Fakat yapılması gereken, adımları sert ve ritimli atmaktı. Atatürk bunu başardı, sert ve kararlı adımlarla yeni Türkiye kuruldu.

Temelleri bu kadar zor ve çetin mücadele ile kurulan bu devletin kolay değişebileceğini düşünenler yanılıyorlar. □

İŞIK ADAM

İbrahim İNCE-3971

Yıl 13 Mart 1899 Pazartesi. Anadolu'nun yanık bağına bir ışık gibi doğacak, soğuk bir su gibi serpilecek o yüce insan okula katılır. O okul ki bağına çok değerli şahsiyetler yetiştirmiştir. Ve yine yüce bir şahsiyete gebedir. Her doğumda olduğu gibi bu doğum ve sonrasında da zorlu günler beklemektedir o halk insanını.

İlk günler pek ısınmaz ve ders çalışamaz. Fakat daha sonraları vatanın derdiyle o kadar dertlenir ki gözü hiçbir şeyi görmez olur. O'nun düşündüğü tek şey halkı ve selâmetidir. Bir yanda yüce bir vatan evlâdı diğer yanda yıllardır her türlü zorluğa rağmen vatanını yalnız bırakmayan ve onun için fedakâr, cesur, alçak gönüllü şahsiyetler yetiştiren kutsal müessesese. Ve bu kutsal müessesede yoğrulan vatan evlâdı Anadolu üzerine bir ışık gibi doğmuş, maddeten ve manen çökmüş olan Anadolu'nun her mekânını manen cennetten bir parça

hâline getirmiştir. Fakat bunları yapabilmek her yiğidin harcı olmasa gerek.

Fedakâr olabilmek, kazanmak uğruna önce vatan, vermek uğruna önce can olduğunu gösterebilmek. Alçakgönüllü olabilmek. Onca başarı, onca hizmet ve gayretten sonra bunu vatana mal edebilmek. Cesur ve dürüst olabilmek. Bir kısım askerimizin cephanesi bitti diye geri çekilirken onları geri çevirip "süngü takın savaşın!" diyebilmek. Sabırlı olabilmek. Yıllarca orası burası demeden, hiç bir karşılık beklemeden, sadece vatanın selâmeti için hep koşturmak. Yılmadan, usanmadan, fikrinden sapsmadan koşabilmek. Heyecanlı ve umutlu olabilmek. Yıllarca yoksulluk ve sıkıntılara rağmen hâlâ göreve ilk başladığı günkü gibi heyecanlı ve umutlu. O'nun umudu hiç kırılmaya caktır. Çünkü uğruna baş

koyduğu vatanın refahını gördükçe umutları kuvvetlenecek, heyecanı katlanacaktır. "Zafer benimdir diyebilenindir." sözünde de belirttiği gibi azimli ve kararlı olabilmek. Vatanın refahında bile hasta yatağından kalkıp görevini sürdürebilmek.

Ve işte 13 Mart 1899 Pazartesi. Taş gediğine oturmuştur. Amaçlar, duygular, düşünceler bir. İkisi bütünleştiği zaman Anadolu üzerine bir kurtuluş ışığı yayılmaya başlamıştır. Geçtiği yerlerdeki her şeye yeni bir can, yeni bir ümit vermiş ve vatanın ebedi kurtuluşuna vesile olmuştur. İşte o kutsal müessesenin o yüce şahsiyete, onun da milletine öğrettiği herşeyin özü : "Önce vatan". □

KARDELEN

Ahmet EJDER - 5880

İstanbul üzerindeki Samanyolu ilk defa bu kadar donuktu. Hele "Mekteb-i Harbiye'nin üzerindeki yıldızlar mil çekilmiş gözler gibiydi: Âma ve türk. Her gün bir başka leyli güzeline göz kırpan Boğaziçi'nin aşuften yakamozlu suyu ise kader arkadaşlığı yapıyordu yıldızlara. Senelerdir hüzzam şarkıların yanık türkülerin dinlendiği gözyürekli memleketi ise, bir visal çılgınlığıyla silkeleniyordu; işte bu sevinç dolu vuslat çılgınlığı seneler önce bugün Harbiye üniformasının sevdiğine kavuşmasıyla "İsrafil'in son haykırışı gibi güzel memleketimizin kıranan saçlarına yeniden ruh üflüyordu."

Tüm üniformalar sahiplerine bir kat daha güzellik, bir kat daha onur, bir kat daha asalet verir. Lâkin, 13 Mart 1899'da o denizi ve göğü gözlerinde elele tutuşturan güneşi ise, saçlarında tarayan, ulusumuzun en büyüğü, üniformaya bir kat daha güzellik, bir kat daha onur, bir kat daha asalet veriyordu.

Tanrı ise nasıl ki, Mustafa

Kemal'i üniformad an esirgemediyse, dehayı da Mustafa

Kemal'den esirgememişti. O da bu güzide okulumuzdan aldığı feyzle dehasını birleştirmiş, Bu müthiş birleşimi ulusu adına kullanmayı bilmiş ve zifiri geceye tâ Çanakkale'den ninnisini söylemeye başlamıştı. Mustafa Kemal'in her adım atışında gece biraz daha lâl oluyor, ufukta yaz elbiselerini çıkarma fırsatı buluyordu.

Büyük Atatürk, Amasya-Erzurum-Sivas mücadele üçgeninde atını mahmurluyor, Ankara'da ise, şaha kaldırıyordu. O, her atını mahmurlayışında Türk ulusunun da gönül uçurtması hürriyet bulutlarına biraz daha yaklaşıyordu. Vakit bağ bozumunu vururken, "Belkahve"nin ardında da herkese hakettiği düşüyordu: Onlara kaçmanın dikenli yüzü, bize ise, Ulu Önderimiz sayesinde kardelenlerin hercaî menekşelerinin ılık kokusu...

Büyük Yol Göstericimiz, bugün şerefleştirmişti bu aziz yuvayı. Aradan yıllar geçmesine rağmen, taptaze duygularla yâdediyoruz bugünü. Lâkin, sadece yâdetmek yetmiyor biz Harbiyelilere. Özellikle de bütün talihsiz saldırıların yoğunlaştığı günümüz Türkiye'sinde.

Kelebeklerin ışığa büyük bir arzuyla kanat çırpmaları gibi, biz de Ulu Atamızın o eşsiz düşünce sisteminin aydınlık halelerinde yer alabilmek için, azimle., ne pahasına olursa olsun, rotamızı onun ilke ve inkılâplarına çevirmeliyiz. O, bu ulusun bozkır yıllarını yemyeşil bir vadiye çevirdi. Bizlere düşen de, o vadiye en azından bir fidan, bir çiçek ekmek olacak.

Ne mutlu bu bilince varabilen ve bunu yapabilen TÜRK GENÇLERİNE... □

" AT BU KİTAPLARI !... "

(YÜCELMENİN EDEBİYAT EKSENİNE DÂİR)

Erdal TURNA - 1459

Sene, milâdi bin sekiz yüz seksen küsür. Ahmet Su-başı mahallesindeki pem-be çehreli evin birinci kat penceresinde kitap okuyan ço-cuğu görenler önce sokakta oyun oynayan akranlarına son-ra tekrar camın kenarına iliş-miş, dışarıyla alâkasız iğreti bir manzara sergileyen sarışına ba-kıp dudaklarından dökülen "Fe-sübhanallah"larla kafalarını sa-ğa sola sallarlardı.

"Adam olmak için oku-

mak öğrenmek şarttı. Başka çaresi yoktur?"

Şemsi Efendi okulunda okuma-yazma öğrenmeyle baş-layan tutkunun ilk kıvılcımıdır bu, baba nasihatı sözler. Mate-matik ve Fen derslerinin per-çinleyeceği coşku bütün bir okul yaşamında da sürüp gide-cektir.

Manastır Askerî İdadi-si'nde genişleyen çevre ve Bur-sa'dan gelen Ömer Naci ile ta-

nışma... Naci ki heyecanlı ve renkli söylevleriyle arkadaşlarını büyüleyen edebiyat ve şiir tut-kunu bir körpe.

"Ömer Naci, Bursa Li-sesi'nden bizim sınıfa gel-miştii. Daha o zaman şair-di. Benden okuyacak kitap istedi. Bütün kitaplarımı gösterdim. Hiç birini be-ğenmedi. Bir arkadaşın ki-taplarımdan hiçbirini be-ğenmemesi gücüme gitti. Şiir ve edebiyat diye bir şey olduğunu o zaman öğ-renmiş oldum."

Naci'nin kendisine verdiği kitapları karıştırır; bazılarının iç-lerinde el yazısıyla yazılmış, Na-mık Kemal imzalı mısralar, be-yitler görür:

"Mahveder bülbül bile kendini hürri-yet için

Çekilir mi bu belâ âlem-i pür mihnet için

Din için, devlet için, can çekişen millet için

Azme hâil mi olurmuş bu çürük ten kafesi?

Ne mümkün zulm ile bidât ile imhay-ı hürriyet

Çalış idrâki kaldır mukteditersen âdemiyetten."

Ruhunu birden sarıveren dâvudî ve gür edalı bu şiirlerle, o ana kadar okuyup dinlediği cılız ve yavan seslerin tesirinden sıyr-ır kendini.

"Vatanın bağına düşman dayadı han-
çerini
Yoğ imiş kurtaracak bahtı kara made-
rini."

...
"Felek her türlü cefasını toplasın gel-
sin
Dönersem kahbeyim millet yolunda
bir azimetten."

Şiir deyince güller, bülbül-
ler, sevgililerden başka bir şey
düşünemezken vatanın derin soluk
ar alıp verdiği bu şiirleri okuyun-
ca âdeta sarsılarak hükmünü ve-
recektir: Şiir ve edebiyat artık
Fen dersleriyle başbaşa gidecek-
tir.

**"Edebiyatın gayesi;
bence,**

**ço-
cuk-
lara
dün-
yayı,
insan-
lığı gös-
termek,
onlardaki
inceleme
ve kaynaş-
tırma yete-
neklerini ge-
liştirmek,
onlara kendi baş-
larına çalışmalarını
sağlamak, bütün bu yete-
neklerini kendi toplumlarını
geliştirme yolunda kullan-
mayı öğretmek olmalıdır."**

Ders dışı edebî kitaplar ar-
tik ders kitapları kadar okuduğu
ve sevdiği kitaplar olmuştur. Fak-
kat bu kitapları okuduğunu gö-
ren Askerî Kitabet öğretmeni
sözleri yüzüne çarpıp içini titre-

tecektir: **"Bunlar senin asker
olmana engel olur. At bu ki-
tapları, kendini askerliğe
ver!"**

Ve yıllar sonra bu iç karar-
tan, gönül kıran sözlere verilebi-
lecek en aydınlık karşılık - kita-
bet öğretmeni Alay Emîni Meh-
met Asım Efendiye bilemeyeceği
ama - duyarlılık taşıyan bütün
beyinlerde yankı bulacaktır:

**amaçlandırıcı, yürütücü ve
sonunda fedakâr ve kahra-
man yapıcı vasıtayı edebi-
yatta bulur. Böylelikle, ede-
biyatın her insan toplumu
ve bu toplumun hal ve gele-
ceğini koruyan ve koruya-
cak olan, her teşekkür için
en esaslı eğitim vasıtaların-
dan biri olduğu kolaylıkla
anlaşılır."**

Sanı saçlı, parlak mavi göz-
lü, sarı bıyıklı, pembe yanaklı;
giydiği Harbiye üniformasını
üzerine pek yakıştıran 17 ya-
şındaki bu vakur delkanlının
kulaklarında hâlâ Namık
Kemal'in gür sesi çınla-
maktadır:

"Dönersem kahbe-
yim millet yolunda bir
azimetten."

Edebiyatı bir fik-
rin, bir davanın du-
yurma, uyarma ve
yayma aracı ola-
rak algılıyor ve
bu şekilde be-
nimliyordu.
Gerçeklerin
peşine düştü-
ğü Harbiye
yıllarında
"Hakikat
Nedir?" şi-
riyle ha-
yatı irdeleme-
ye başlamıştı bile:

"Türk sadece bir milletin adı değil,
Türk bütün adamların birliğidir.
Ey birbirine diş bileyen yığınlar,
Ey yığın yığın insan gafletleri
Yırtılsın gözlerdeki gafletten perde,
Hakikat nerde?"

.....

Edebiyata (özellikle de şiire)
olan alâka gelecekteki komutan-
lık, liderlik, devlet adamlığı özel-
liklerini yücelteceği gibi bütün
yazılarının, söylevlerinin ruhuna
da egemen olacaktır.

"Ben çocukken fakirdim. İki kuruş elime geçince bunun bir kuruşunu
kitaba verirdim. Eğer böyle olmasaydı bu yaptıklarımın hiçbirini yapamazdım."

**"Beşeriyette en olumlu
bilim, en ince teknik temel-
lerine dayanan hayatla,
kanla karşılaşmak kendileri
için mukadder olan askerlik
gibi yüksek bir ideal meslek
bile, kendi içinde bulundu-
ğu topluma anlatabilmek,
bu büyük insanlık ve kahra-
manlık yolculuğunu hazırla-
yabilmek için uyandırıcı,**

Okul yıllarının ardından cephelede başlayan serüven yepyeni bir akış kazandıracaktır hayatına.

Yiğitliği, kahramanlığı, duygusallığı benliğinde birleştiren Mehmetçiğin karşısında bulunacak komutan, ona seslenirken, emir verirken bam teline dokunmayı bilmelidir. Sözün sırnını, kuvvetini, coşturucu edasını, çarpıcı tonunu, büyüleyici kelimelerini kullanabilmek maharet değil zarurettir onun için. Birliğin beyni ve itici gücü olabilmek, dilinin kıvamını çok iyi ayarlayabilen komutana nasip olur ancak.

.....

Fiziksel yorgunluktan sonra fikrin zorlanacağı, düşüncenin atılımlar yapacağı devirler gelmiştir. Be-yin çatlatan çalışmalar, toplumsal kalkınmayı temellendirme gayretleri, yorgunluklar, yorgunluklar... Bu arada sosyal hayatın değişik ünitelerinde yeni yapılanmaların da ortaya konması şarttır. Gerek yemek, gerek sohbet, gerekse özel toplanmalar çok zaman bir edebiyat şöleni hâlini alır. Edebiyatın tanımlanması, amacının ne olduğu gibi konular tartışılır, ilk ağızdan şiirler okunur...

Sohbetlerinde olsun direktiflerinde olsun edebiyatın, toplumun yücelmesi yönünde kullanılmasını ister. Cumhuriyetin yeni nesilleri, Türk çocuklarını edebiyat yoluyla milletin yüceliğini, sağlam karakterini öğrenecek, ilk ve inkılaplara bu yoldan bağlanarak onu koruyacak ve bu şekilde iyi bir hatip olarak yığınları gereken hedeflere kanalize ede-

ceklerdir.

"Edebiyat: söz ve anlamları, yani insan dimağında yer eden, türlü bilgileri insan karakterinin en büyük duygularını, bunları dinleyenlerin veya okuyanların, çok ilgili kılacak görünüşte söylemek ve yazmak sanatıdır."

Edebiyatın, sadece subjektif duyguları yansıtan bir aristokrasi rehabetine yastıklık etmesine da-ima karşıdır. Sohbetlerinde hep

cü olmakla birlikte, **edebiyat "toplumun, ulusun bu günü ve geleceğini koruyan, saklayanıdır."**

Bir kurtuluşun mücadelesi-ni anlatan eserini, tarihe tanıklık etmesi, harf tarihimizin bir kesitini değerlendirmesi yönüyle elimize aldığımızda roman değil fakat roman gibi, destan değil fakat destan gibi bir şaheseri bir edebiyat ürününü okuyor olma heyecanına kapılırız.

"Ben çocukken fakirdim. İki kuruş elime geçince bunun bir kuruşunu kitaba verirdim. Eğer böyle olmasaydı bu yaptıklarımın hiçbirini yapamazdım."

Saatlerce süren hazırlıksız konuşmalar, mantık yapısı kuvvetli cümleler, ahenkli ve etkileyici ses tonu başka nasıl kazanılabilirdi ki? Türk dilinin, dillerin en zenginini olduğuna, bilinçli bir şekilde işlenmesi gerektiğine inanan bir kişi edebiyat karşısında kayıtsız kalabilir miydi? □

Ders dış kitapları okuduğunu gören Askeri Kitabet öğretmeni sözleri yüzüne çarpıp içini titretecektir: "Bunlar senin asker olmama engel olur. At bu kitapları, kendini askerliğe ver!"

yanında bulunmasını arzuladığı, Türk kahramanlığını şiirleştiren Yahya Kemal'i, sosyal adaletsizliğe isyan eden Tefik Fikret'i bunun için sever. Namık Kemal'e olan hayranlığının sebebi "hürriyet" diye kükreyen sesinden dolayıdır. O sesin kaynağının edebiyatta olduğunu çok iyi bilmektedir. Bunun için Mehmet Akif'i takdir etmektedir.

Büyük insanlık yolunda uyanıcı, hedeflendirici ve yürütü-

KAYNAKÇA

- Atatürk ve Edebiyat : Sadi BORAK
Atatürk ve Kitap : Yılmaz VURKAÇ
Söyleşi ve Seçme Şiirler
Antolojisi : Necdet EVLİYAGİL
Türk Edebiyatı Tarihi : Seyit Kemal KARAALIOĞLU
Atatürk Bilimleri : Dr. Mehmet ÖNDER
Atatürk Devri Fikir Hayatı : Haz: Mehmet KAPLAN, İnci ENGLİN ve diğerleri

İBRETLER VE NÜKTELER

YOH GOMUTAN

Anafartalar Muharebesi'nde iyice bitkin bir asker siperde uyukluyordu. O sırada teftiştenden dönen Binbaşı Mustafa Kemal askere sordu:

- Söyle, uyuyor muydun? Ne yapıyordun?

- Yoh gomutanım, ölen gâvurların taklidini yapıyordum.

DÂHİ KİME DERLER

Her zaman Atatürk'ü soramaz veya imtihana çekmez ya! Bir gün de sofrada neşeli bir zamanında Atatürk'ü imtihana çektiler. Arkadaşlarından biri sordu:

- Lütfen cevap verin bakalım, dâhi kime derler?

Atatürk tereddüt etmeden ve kendisinin imtihana çekilmesini yadırgamadan cevap verdi:

- Dâhi odur ki, ileride herkesin takdir ve kabul edeceği şeyleri ilk ortaya koyduğu vakit herkes onlara delilik der.

ATATÜRK FENERBAHÇELİYDİ!

Fenerbahçe Kulübü için Atatürk'ten uygun bir bağış istemişler. O da beş yüz lira bağışta bulunmuştu. Atatürk Fenerbahçe'ye özel bir ilgi beslerdi. Bir konuşma sırasında Fenerbahçe'nin halka ait bir takım olduğunu söylemiştir. Halka ait her şeyi Atatürk tutar ve severdi.

HAKİR GÖRMEMEK GEREKİR

Bir gün Salih Bozok, Atatürk'ün çok neşeli bir zamanını yakalayarak şöyle der:

- Paşam, şu danışuklarının içinde bazen öyleleri var ki şaşırıyorum. Bunların görüşlerine nasıl olsa katılmayacaksın. Kararı önceden de verdiğin mâlum. O halde, onları ne diye birer birer çağırıp karşında terletirsin?

Atatürk, buna şöyle karşılık verdi.

- Bazen hiç umulmadık adamdan ben çok şeyler öğrenmişimdir. Hiç

bir kanaati hakir görmemek lâzım.

Sonunda kendi fikirlerini uygulayacak olsan, herkesi ayrı ayrı dinlemekten zevk alırım. Bu zevkten beni kimse mahrum edemez.

ATATÜRK'TEN SÖZLER

- Muharebede yağın mermi yağmurunu, o yağmurdan ürkenleri, ürtmelerden daha fazla ıslatır.

- Türk'e müsbet ve iyi bir şey veriniz, bunu reddetmesi ihtimâli yoktur.

- Hiçbir millet, diğer bir milletin yaptığı usûlleri telakki ve taklit etmek cihetini iltizam etmemelidir.

- Tarih ne güzel aynadır.

ATATÜRK'LE ÇOBAN

Atatürk arada bir güzel havalarda kırlara çıkmayı severdi. Bir ara arabaya atlar, bir süre gittikten sonra arabadan iner, biraz da yaya dolaşırdı.

Böyle bir gezinti sırasında dağ başında, kendini tanımayan bir çobanla ahbablığa girişmiş, sürüden koyundan söz ettikten sonra aralarında şöyle bir konuşma geçmiştir:

- Sen Atatürk'ü bilir misin?

- Bilmez miyim efendi? O'na Gazi Paşa da derler.

- Peki, ne yapmış Gazi Paşa?

- Efendi, onun neler yaptığını sen benden iyi bilirsin.

- O'nu görmek ister misin?

- Ah efendi, istemem mi, ama ben onu nereden göreyim?

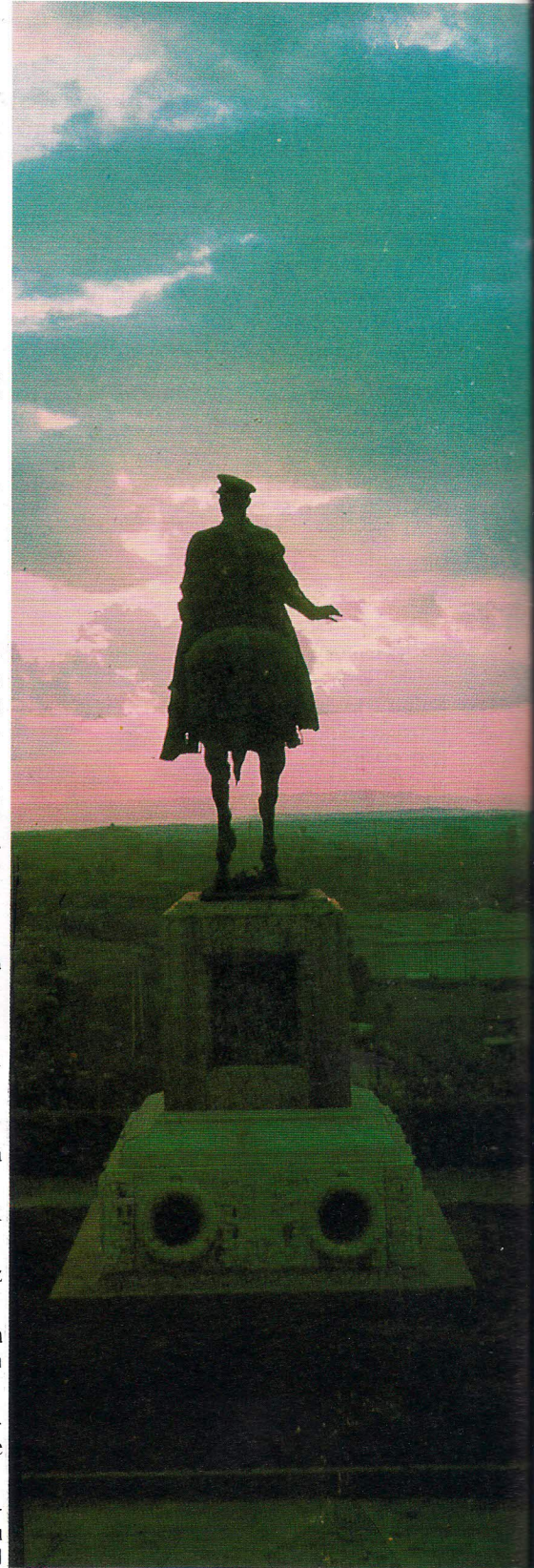
- Öyleyse bana bak, o bana çok benzer.

Çoban övünme saydığı bu söz üzerine dudak bükerek,

- Haydi oradan, senin kılığında Atatürk mü olur? Sakalın bıyığın bile yok, karşılığını vermiş.

Ata, çobanın bu küçümsenmesini sevimli bir anı diye anlatır ve şöyle bitirirdi:

- Çobanın masum hayalini bozmadım ve onun kafasında bıyıklı sakallı kalmaya razı oldum. □

MUSTAFA KEMAL PAŞA BÜYÜK ZAFERİ MEHMETÇİĞE MÂL EDİYOR

İleri Muharriri Celâl Nuri'ye İzmir'de verilen Beyanat şöyledir:

— Paşa bu zaferi havsalam ihata etmiyor. Ver elini öpeyim... Karşımda asr-ı haziranın (çağın) en büyük sahib-i seyfi (kılıç sahibi) duruyor. Zaferi nihaî (son zafer) kendisini her vakitten ziyade besûs (şen) etmiş. Paşa bundan sonra her türlü amal-ı milliyemize (ulusal hedefe) hem de pek yakında nail olacağımıza kani. Başkumandan âzamımız zaferin süratine hayranı.

— Ne dersiniz? Piyadeler ve Süvariler İzmir'e beraber dahil oldular. Bu ne tayy-i mekân (süratle yer değiştirme) mucizesi?

Paşa söylüyor:

— Askere istirahat emrediyorum. Asker dinlemiyor ve İzmir'de istirahat ederiz; mukabelesiyle cenk ediyorlar!...

İyice anladım ki M. Kemal Paşa, bu harabede yeni bir usul-ü harp ihtiyar etmiş ve herkesi şaşırtmıştır.

Bu taaruz ve tecavüzde itihaz edilen mektumiyet (gizlilik) bir şaheserdir. Bu kararı kumandanlar bile bilmiyorlardı. Bunun yalnız üç-beş mahremi vardır. İşte o kadar...

Paşa söylüyor:

— Artık Yunan ordusu namına hiçbir şey mevcut değildir. Hatta Yunan Devleti bile yoktur. Rumeli'deki bir iki fırkadan maa-da Yunan'ın hiçbir kuvveti kalmamıştır.

Tevazu ve mahviyeti derecesi ifrata (aşırılık) götüren Paşa, zaferin amili olmak üzere mukaddes ve mübeccel (yüce) Mehmetciğimize gösteriyor.

Mustafa Kemal Paşa'nın Sakarya Meydan Muharebesi Sırasında Geçirdiği Kaza

Gazi Paşa Sakarya Muharebesi esnasında maiyetinde Fevzi Paşa, Halit Paşa ve diğer zabıtlarla yaverleri olduğu halde müdafaa hattının tespiti için Yıldıztepe'den inler Katrancı'ya geldiği zaman araziye tetkik esnasında ata binerken hafif bir baş dönmesiyle yere düşmüştür. O sıralarda etrafındaki telaşlanmışlar, civardaki doktorları celbetmişlerdir. Doktorlar Paşa'yı muayene ettikleri zaman "bir adede ezikliği..." demişlerdi, fakat Paşa'nın ızdırabı gittikçe artmış ve Ankara'ya gelmek mecburiyetinde kalmıştı. O zaman Ankara'da bulunan operatör Mim Kemal ve Murat Beyler tarafından yapılan muayenede adede ezikliği de değil, bilakis kaburga ezikliği değil, kemiklerinden birinin kırıldığı anlaşılınca derhal vücudu tespit edilmiş ve bütün muharebe esnasında vaziyeti harbiyeyi hep o kırığın ısırap ve sıkıntısı içinde idare etmişti. □

Kaynakça :

İlginç Olaylar ve Anekdotlarla Atatürk s. 34, s. 43

25 Nisan 1915 günü Conkbayırı'nda düşmanı araziye keşfe çıkan M. Kemal, düşman tarafından sıkı biçimde izlenen küçük bir birliğe rastlar.

— Niçin kaçıyorsunuz?
— Efendim, düşman!

... Ve düşman buldukları tepeye, Mustafa Kemal'in keşif için ayrıldığı birlikten daha yakındır. Mantık düşüncesinde hızlı ve yerinde kararlar çıkaran Mustafa Kemal kaçan askerlere:

— "Düşmandan kaçılmaz diye" bağıırır.

— "Cephanemiz kalmadı."

— "Cephaneniz yoksa, süngünüz var" der.

— "Süngü tak, yat!" komutunu veren Mustafa Kemal bu sayede düşmanın bocalamasına neden olmuş ve tepenin sonradan gelen kuvvetlerle takviyesi yapılmıştır.

İyi istikbâl, iyi netice
Atatürk'ün etrafında tek
bir kişi gibi, hep beraber
bulunmakla olur.

İsmet İNÖNÜ

OKUYAN LİDER

"Atatürk is known to be a superior leader and strategist, and the founder of modern Türkiye, having applied the logic and science in a very empirical manner to introduce the reforms."

İlksen GÖRKEM-2929

ATATÜRK, Türklerin Atası. Daha yaşarken ATA olan bu büyük insan, hayatının ilk yıllarından başlayarak bir çığ gibi büyümüş ve çağdaş Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni kurmuştur. Evrensel boyutlarından sadece bir tanesi olan kendini eğitmesi (otokontrolü), çok küçük yaşlarda kazandığı bir özelliğidir. "Ben çocukken fakirdim. İki kuruş elime geçince bunun bir kuruşunu kitaba verirdim. Eğer böyle olmasaydı bu yaptıklarımın hiçbirini yapamazdım", diyerek daha çocukken ne kadar bilinçli olduğunu bizlere gösteriyor.

Edebiyatla ciddi ilk tanışmasını "O zamana kadar edebiyatla çok temasım yoktu. Merhum Ömer Naci, Bursa Lisesinden kovulmuş, bizim sınıfa gelmişti. Daha o zamandan şairdi. Benden okuyacak kitap istedi. Bütün kitaplarımı gösterdim hiç birini beğenmedi. Bir arkadaşımın kitaplarından hiçbirini beğenmemesi gücüm gitti. Şiir ve edebiyat diye bir şey olduğunu o zaman anladım. Onunla çalışmaya başladım. Şiir bana cazip göründü... Böylece güzel yazmak hevesi bende bakî kaldı.", sözleriyle anlatır. Atatürk'ün tükenmez enerjisinin ilk aşaması yetişme tarzında görülür. Kendi çabası ile Fransızca öğrenmiş ve bu dilde yazılmış askerlik eğitimiyle ilgili olduğu kadar, siyaset, hukuk ve edebiyat üzerine yazılmış eserler de okumuştur. Atatürk'te okuma, öğrenme merakı hayatı boyunca sürmüştür. Bundan sonra da durmadan kendini geliştirmek için çalışmıştır... Kendisi gibi Makedonyalı olan ve Fransızca'yı çok iyi bilen arkadaşı Ali Fethi (Okyar) ile bir taraftan tatilde kendi kendine Fransızcasını ilerletirken, Rousseau, Voltaire, Auguste Comte, Desmoulins, Montesque gibi Fransız filozoflarının eserlerini okuduğunu ve başlıca ilgilendiği hâlâ askerî konular olmakla birlikte

Harbiyenin ikinci yılından itibaren bilgi alanını genişletmeye çalıştığını biliyoruz.

Atatürk'te okuma sevgisi hiçbir engel tanımamış, hayatı boyunca içinde bulunduğu şartları zorlayarak okumaya çalışmış ve bunu başar-

mıştır. "Yine Çanakkale Savaşları sırasında Mustafa Kemal'in kitap okumasını sürdürdüğünü Madam Corriné'ye gönderdiği mektubunda görüyoruz. (Madam Corriné, Mustafa Kemal'in şehit olan arkadaşı Ömer Lütfi'nin dul eşidir). Birinci Dünya Savaşı yıllarında not edilen şu sözler O'nu çok iyi anlatır: Yazıhanesi üzerinde bir Çerkez kamasının yanı başında Balzac'ın Kolonel Şaber'i, Mopasan'ın Bul dö Suifi, Lavedan'ın Server'i duruyordu. Şüphe yok ki paşa durgun dakikaların boşluğunu edebiyatla dolduruyor. Okumayı çok severdi. Genel bilgisini sürekli olarak artırmaya çalışırdı. Zengin bir kütüphanesi vardı. Okuması da çalışması gibiydi; eline aldığı kitabı, eğer ilginç buldu ise bitirmeden bırakmazdı. Kitap okurken de sistemli bir şekilde davranır, kitaptan maksimum derecede faydalanırdı. Atatürk kitapları mutlaka masa başında okumuş, elinde kırmızı, mavi uçlu kalemle; bazen kitap üzerine çizgi ve

işaretler çizmiş, bazen de kurşun kalemle kâğıtlara notlar almıştır. O'nun ne kadar dikkatli bir okuyucu olduğunu anlamak için; okuduğu kitaplardan aldığı notları incelemek, altını çizdiği cümleleri okumak yeterlidir. Atatürk çalışma masasının bulunduğu etrafı camlarla çevrili olan odada, saatlerce kitap okur, notlar alır, kendisi yazar veyahut yazdırırdı. Aradığını hiçbir zaman kaybetmeden bulabilmeliydi. Çalıştığı yerdeki kitapların yerleri değişmemeliydi. O büyük Dâhi, inanılmaz bir çaba ve azimle çalışırdı, normal bir insan O'nun çalışma temposuna dayanamazdı. O herhangi bir kitaba başladığı zaman hacmi ne olursa olsun, elinden bırakmamıştır. Bir insan için normal sayılan çalışma saatlerini çok aşan bir zamana dayanma gücü daima olmuştur. Özel hizmetine bakanlar "iki gün iki gecedir kitap okuyor; yalnız bir kaç kere banyo yaptı ve koltuğunda dinlendi", demişlerdir. Büyük azmine çok okuduğu zaman gözlerinin sulanması bile engel olamamıştır. "Yorulmadınız mı Paşam?" sorusuna cevabı tam O'na yakışacak derecededir. "Hayır, yalnız gözlerim yaşıyor, fakat onun da çaresini buldum. Birkaç metre

tülbent aldırırım, işte gördüğün gibi parça parça kestirdim, ara sıra bunlarla gözlerimi kurulum."

Atatürk çok fazla kitap okumuştur, bulduğu en küçük bir zamanı bile boşa geçirmemiş, okuyarak değerlendirmiştir. Atatürk'ün çoğu zaman günlerce kapanarak çalıştığı ve okuduğu kütüphanenin dolaplarını yüzlerce cilt Türkçe ve yabancı dillerde yazılmış kitaplar doldurmaktadır. Okuduğu kitaplardan birkaçı; Dağda Yazılmış Mektuplar, Yalnız Başına Gezinen Bir Adamın Hayalleri (Jan Jack Ruso), Montesque'nin üç eseri... dir. Atatürk'ün kütüphanesinde bulunan kitapların sayısı; bugün Çankaya'daki bölümde 1903'ü kitap 159'u süreli yayın, Anıtkabir'deki vitrinlerde 2092'si kitap, 61'i süreli yayın olmak üzere 4212 eser, 4289 biyografik künye mevcuttur. Cilt sayısı ise 10.000'in üzerindedir. Mustafa Kemal hemen her konuda kitap okumuştur. Ancak, okumasını en çok sevdiği konular öncelikle tarih, coğrafya, dil, hukuk, sosyoloji, ekonomi ve sanat meseleleri idi. Roman az okurdu fakat şiirden hoşlanır ve onları asıl şairlerinden ve güzel okuyan şair arkadaşlarından dinlemesini severdi. Şu ana kadar an-

atılanlara göre sanki Atatürk bütün zamanını okumaya ayırmış gibi görünmektedir. Aslında Mustafa Kemal diğer işlerinden arta kalan zamanlarında okumuştur. Atatürk'ün günlük çalışmalarını bu kadar da değildi; İstanbul Hükümeti ile tartışıyor, iç ve dış istihbaratı bizzat değerlendiriyor, ajanları göreve sevk ediyor, kanun taslakları hazırlıyor, genelgeler dikte ediyor...ve bu arada okuyordu da.

Mustafa Kemal Atatürk okumakla kalmamış; bunun yanında bilgilerini büyük bir insan kitlesine sunmuştur. O okumuş, öğrenmiş ve öğretmek için de yazmıştır. Gazetelere makaleler de yazmış fakat kendi imzasını atmamış, gazeteci yazarların ismini kullanmıştır "Beş gün süre ile bu sahne tekrar etti ve her sabah çıkan Vakit nüshalarının ilk sahifesinde Asım Us imzasıyla fakat Atatürk tarafından not ettirilmiş birer baş makale çıktı". Bir makalesi "şiddetli bir dille Hatay meselesinden dolayı Fransa Hükümeti'ne çatıyordu". Ayrıca halkın gelişmesi için de gerekli tedbirleri almıştır. Halkın eğitimi ve öğretimi için gece dersleri düzenlenecek ve çırac okulları kurulacak, halk diliyle ve halkın gereksinimine uygun kitaplar

azdırılarak basılacak; çoğaltılacak eve yurdun her tarafına dağıtılacaktır. Kütüphaneye geldiği zaman birkaç kitap adı söyledi, olmadığını söylediler. Aslında çok az kitap vardı. Beş yüz lira çıkararak kütüphane memurlarına "bununla faydalı kitaplar alınız, kitap sayısını çoğaltınız" dedi. Bu konuda kişisel çabalarını da görmekteyiz. İl il dolaşarak kara tahta başında yeni Türk harflerini millete öğretmeye, benimsetmeye çalışan O'dur. Millî Eğitim'e büyük önem vermiş, çağdaşlığı kendine hedef belirlemiştir. Çağdaş kuralı: "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir" özdeyişiyle belirir... Atatürk eğitimi her şeyin üstünde tutmuş, imkan olsa Millî Eğitim Bakanı olmak istediğini söylemek gerek sinimini duymuştur.

Sovyetler Birliği 1926 yılında, Türk toplumlarının kullandığı Arap harflerinin yerine Latin harflerini kabul edince Atatürk de 1 Kasım 1928 tarihinde Türkiye'de Arap harflerinin yerine Latin harflerini kabul etti. Böylece hem Türkiye'ye kolay öğrenilebilir bir alfabe getiriyor ve okuma yazma seferberliğini kolaylaştırıyor; hem de Asya'daki kardeş ülkeler-

le kopan bağı yeniden düğümlüyordu. Dil konusunda da çalışmış olan Kemal Atatürk, "Türkçeleşmiş ve dilimize yerleşmiş kelimeler bizim malımız sayılır. Ketebe, yektübü, Arapça'dır, ama kâtip, kitap, mektup Türkçe'dir." diyerek işi kökünden halletti. Ayrıca 15 Nisan 1931'de Türk Tarih Kurumu'nu, 12 Temmuz 1932'de Türk Dil Kurumu'nu kurmuştur. Atatürk ilme ve bilginlere saygı duyduğu kadar sanatı edebiyatı da severdi; sanatçıları, yazarları, şairleri daima korur ve yüceltirdi... Cumhuriyetle birlikte özellikle resim, heykel, müzik ve şiir dallarında büyük gelişme olduğu görüldü. Mustafa Kemal, durup dinlenmek bilmeyen bir hareket ve mücadele adamıydı. Ölüm döşeginde bile çevresi ile ilişkisini koparmamıştır. Son nefesine kadar öğrenmek için yaşamış ve çalışmıştır. Atatürk, hayatının son günlerinde bile kitapla okumakla ilgisini kesmemiştir. Doktorların yorulmamasını, hatta çok konuşmamasını istedikleri o günlerde bile Atatürk; bu ilgisini okutturarak, anlatılarak sürdürmektedir. Son zamanlarında komaya girer uzun zaman sonra uyanırdı.. O her zaman derin

uykusundan uyanınca hemen saatın kaç olduğunu ve gazetelerin gelip gelmediğini sorardı.

Eşsiz insan Mustafa Kemal Atatürk'ün yazılarını şöyle bir sınıflandırma içine alabiliriz: Anıları, söylev ve demeçleri, bildiri, telgraf ve genelgeleri, Büyük Nutuk, elyazısı ile yazdıkları ve yazdırdıkları, anektodlarda anılan sözleri, adını taşımayan yazıları. □

KAYNAKLAR

1. Atatürk'le Konuşmalar, Ergun SARI
2. Hatıralar Belgeler, Afet İNAN
3. Atatürk'ten Hatıralar, Hasan Rıza SOYAK
4. Atatürk'ün Uşağı İdim, Anlatan Cemal GRANDA, Turhan GÜRKAN
5. Tarih Dünyası Yayını, Nurcihan KESİN
6. İnsan Olarak ATATÜRK, Enver Ziya KARAY
7. T.C. Hükümetleri ve Programları, Kazım ÖZTÜRK
8. Atatürk'ün Yurt Gezileri, Mehmet ÖNDER
9. Atatürk ve Kitap, Yılmaz KURKAÇ
10. Atatürk Yolu, Prof. Dr. Turhan FEYZİOĞLU
11. Bilinmeyen Atatürk, Sami N. ÖZERDİM

DÜN

DEĞİL

BU GÜN,

GEÇMİŞ

DEĞİL

GELECEK

Mustafa ERDOĞAN - 1838

"Baylar, bu söylevimle, ulusal varlığı sona ermiş sayılan büyük bir ulusun, bağımsızlığını nasıl kazandığı; bilim ve tekniğin en son ilkelerine dayanan ulusal ve çağdaş bir devleti nasıl kurduğunu anlatmaya çalıştım."

Atatürk Nutuk'un sonlarında bu cümleyi söylüyor. Ve belki de bu cümle Atatürk'ün ve Türk ulusunun yaptıklarının, Atatürk'ün düşüncelerinin, sayfalarca süren Nutuk'un özü: Bağımsız bir ulus; bilim ve tekniğe dayanan ulusal ve çağdaş bir devlet.

Bir millet... Öyle bir millet ki bağımsızlığını; yaşlısıyla, genciyle, erkeğiyle, kadınıyla, elle-riyle, tırnaklarıyla, milyonlarca şehitle kazanmış. Bir millet... Öyle bir millet ki, kendine çağdaşlaşmayı, uygarlığı hedef edinmiş. Ve bir millet... Öyle bir millet ki, bilim ve tekniği kendine meşale edinmiş. Bu milleti hiçbir şey durduramaz, durduramadı da.

Ve öyle bir millet ki, başında Atatürk gibi bir lider var. Dikkat edin! "Sadece, Atatürk gibi bir lider vardı demiyorum", çünkü o şu anda da var. Gelecekte de olacak.

Atatürk, dün değil, bu gündür; geçmiş değil, gelecektir. İki grup insan vardır. Ölenler ve ölümsüzler. Ata'mızın nâçiz vücudu toprak oldu. Eğer ölmek,

sadece bedeninin yok olmasıysa, evet, O öldü. Ama ölmek sadece bu değil. Atatürk ölmedi. O yaşıyor. O, fikirleriyle yaşıyor. O, kurduğu Cumhuriyet'le yaşıyor. O, O'nu takip eden, onun yolunda giden gençlerle yaşıyor. O, 13 Mart 1899 yılında girdiği okulun, Harbiye'nin içinde, Harbiyeli'nin kalbinde yaşıyor.

Atatürk, asla geçmiş olmamıştır. O, her zaman gelecektir.

Çünkü O, akli seçmiştir. Çünkü, O, bilimi seçmiştir.

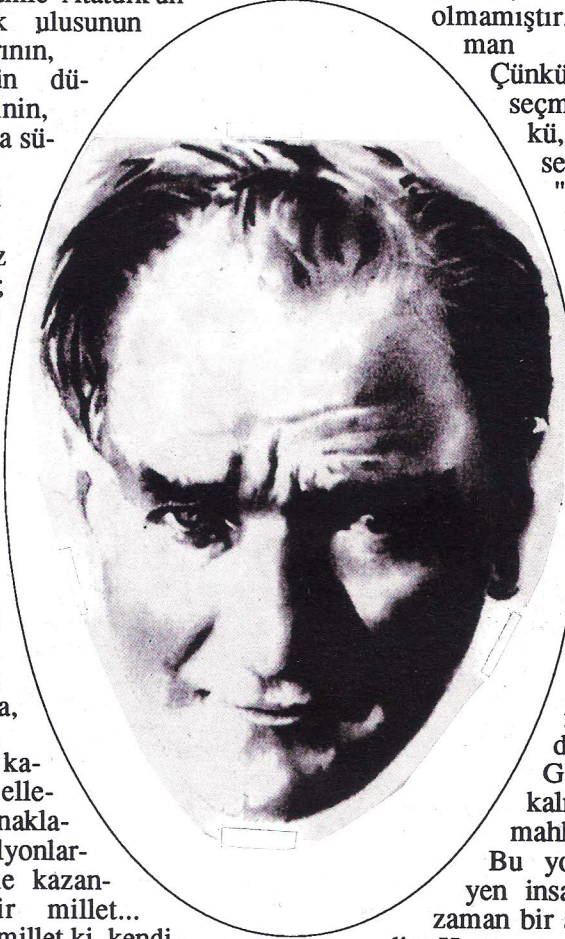
"Hayatta en hakiki mürşit ilimdir, fendir", diyen Ata'mız, bize de yolumuzu gösteriyor. Bu yoldan sapanlar ezilmeye yok olmaya, ölmeye mahkûmdur.

Geçmişte kalmaya mahkûmdur.

Bu yolda ilerleyen insan ise, her zaman bir adım öndedir. Her zaman güçlüdür.

Bu yoldan sapanlar, toprağın metrelerce altındaki bir elmas gibidir. Ama, kullanılmayan, kullanılmayan bir elmas. Karanlıkta kalmaya, unutulmaya mahkûm. Bilimi seçen insan ise, çıkarılmış bir elmas gibidir. Değerlidir. İşlendikçe değeri daha da çok artar. Bu elması işleyecek en iyi usta ise, Atatürkçülük'tür.

Eğer siz de, gelecekte yaşamak, ölümsüzleşmek istiyorsanız, akli seçin, bilimi seçin. Ve Atatürk'ü iyi tanıyın. Ve siz de Atatürk'ün yanında O'nunla beraber gelecek olun... □

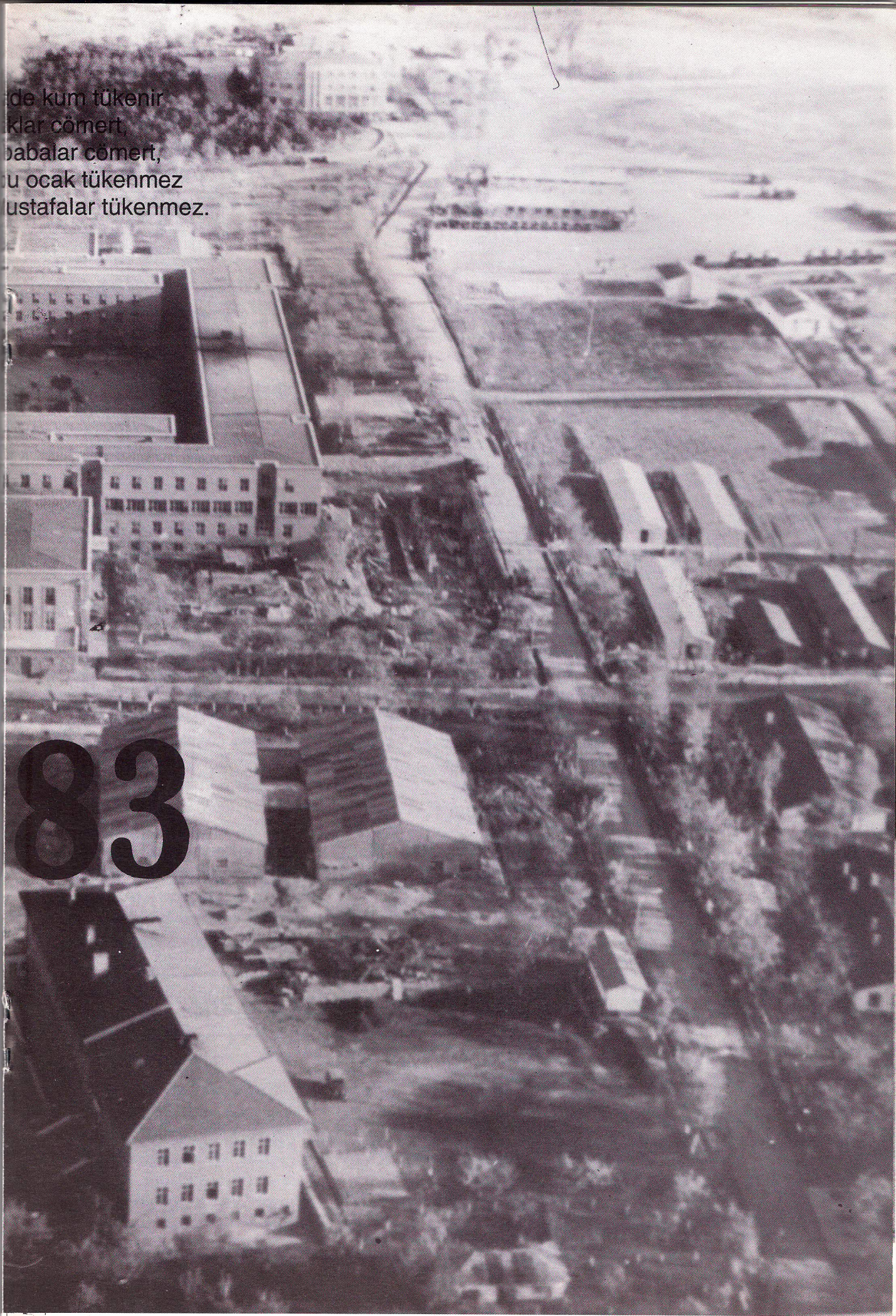

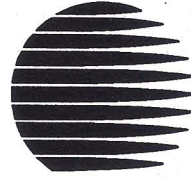
Tükenir elbet,
Gökte yıldız, denizde kur
Bu vatan, bu topraklar oc
Türk analar, Türk babala
Kutsal bir ateş ki bu ocak
İnanın Harbiyeli Mustafa

128

de kum tükenir
klar cömert,
babalar cömert,
u ocak tükenmez
ustafalar tükenmez.

83

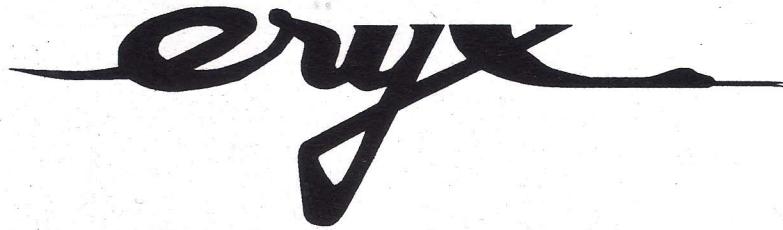
AEROSPATIALE
MISSILES

GÖREVDEKİ FRANSIZ FÜZELERİ

40 YILDAN BERİ 10 SAVAŞTA 10 SİLAH SİSTEMİ

Entac, SS 10, SS 11, Milan, Hot, Roland,
Exocet, AS 12, AS 15, AS 30 laser.

Sinaï seferi, Altı gün savaşı, Kore, Falklands, Lübnan, Fas,
Afganistan, Çad, İran-Irak, Çöl fırtınası .

Çok amaçlı sistem

PERFORASYON: reaktif zırh arkasından 930 mm RHA

Kilitleme mukavemeti

*1992' deki endüstriyel gelişiminden bu yana,
15 000 füze, üç NATO ülkesi tarafından kullanılmaktadır.*

HARBİYELİ MUSTAFA KEMAL

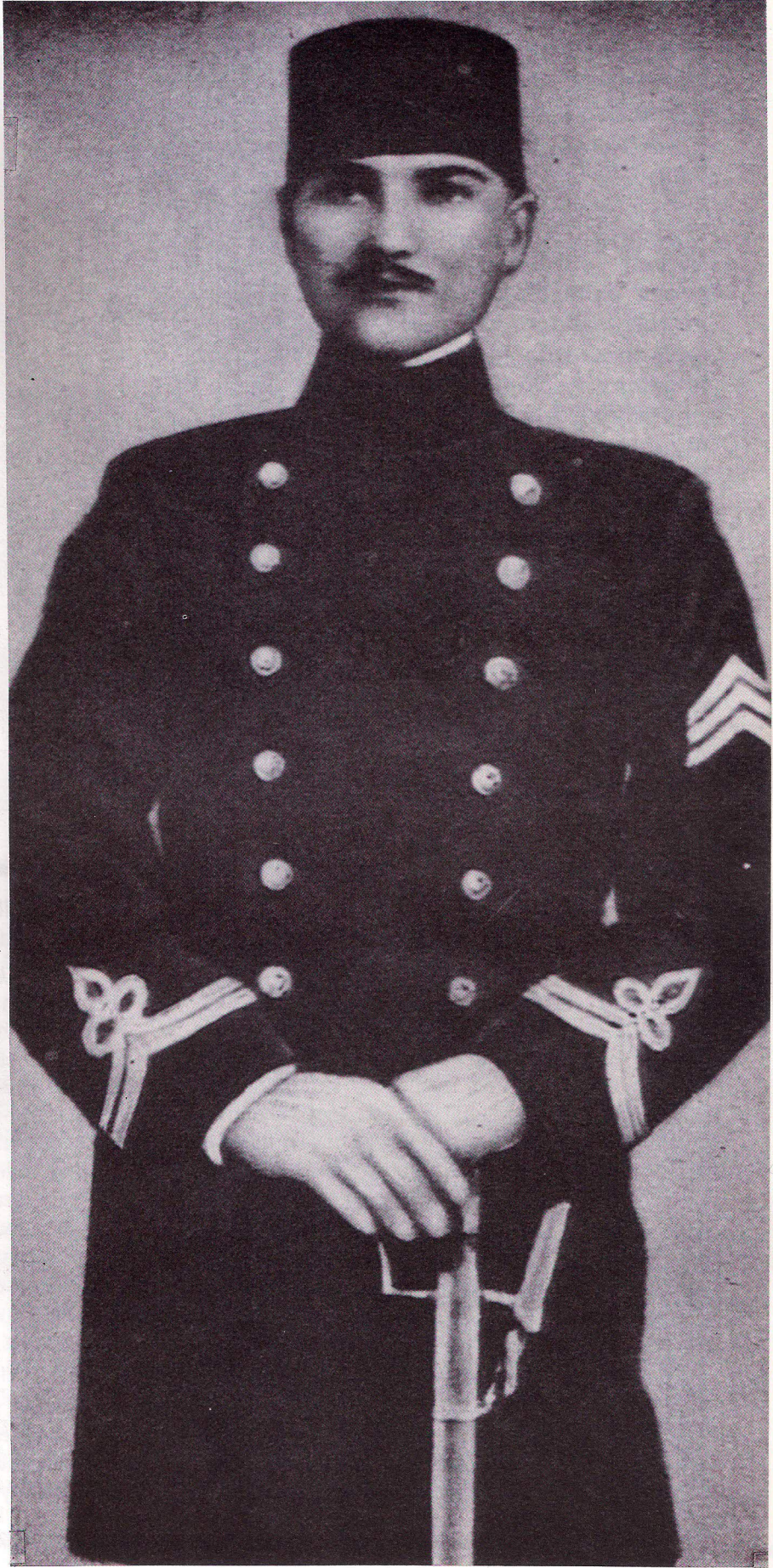
Davut SAĞIR - 2121

Çocukluk yıllarının geçtiği Selanik'ten ilk kez ayrılan Manastır Askerî İda-di'si mezunu Mustafa Kemal, 13 Mart Pazartesi günü İstanbul'a varır varmaz Pangaltı'da Mektebi Harbiye'ye gider, 1283 apolet numarası ile kayıt yaptırır. Birkaç ay okula geç başlayan Ali Fuat (Cebe-soy) ilk kez nöbetçi subaylığında gördüğü Mustafa Kemal'i şöyle anlatır: "**On yedi, on sekiz yaşlarında, sarı saçlı, parlak mavi gözlü, sarı bıyıklı, pembe yanaklı, zayıfca bir çocuk... Giydiği şık Harbiyeli elbiselerini mevzun vücuduna pek yakıştırmıştı.**"(1)

1922 yılında ilk defa hayat hikâyesini anlatan Mustafa Kemal, İstanbul'daki ilk yılı için şunları söyler: "**Birinci sınıfta gençlik hayallerine tutuldum. Dersleri ihmal ettim. Senenin nasıl geçtiğinin farkında olmadım. Ancak dersler kesilince kitaplara sarıldım.**"(2)

Mustafa Kemal yıl sonlarına doğru gençlik hayallerinden sıyrılır, Beyoğlu'nu, eğlencelerini bir tarafa iter, kitaplarına sarılır.

Sene sonu tatilinin bitmesiyle sıldan dönen arkadaşları ile yeniden bir araya gelen Ali Fuat'ın dikkatini birşey çeker. Mustafa Kemal sıldan iken çok güzel vals öğrenmiş

ve bunu tenefüslerde ,sınıf arkadaşlarından isteyenlere de öğretmektedir. Mustafa Kemal'deki değişiklik yalnızca bundan ibaret değildir. Mustafa Kemal bu değişiklikleri hatıralarında şöyle anlatır: **"İkinci sınıfa geçtikten sonra askerlik derslerine merak sardım. Şiir yazmak hakkında idadî (lise) hocasının söylediklerini unutmuyordum. Boş zamanlarımızda beş on kişi toplanır, güzel konuşma yarışmaları düzenler, bu konuşmalarımızı nutuk ve şiirler ile süslerdik."**(3)

Osmanlı'nın bulunduğu bu bunalımlı yıllarda, askerî okullarda başgösteren siyasal çalkantılardan Mustafa Kemal ve arkadaşları da etkilenmişti. Ali Fuat vatan şairi Namık Kemal'i okul idaresinin aldığı

13 MART

Bir 13 MART törenini daha coşkuyla kutladık. Atatürk'ün Harp Okulu'na gelişinden bu güne 96 yıl geçti. Çok şeyler değişti, değişmeyen; Harbiye-li'nin kendisine rehber edindiği Atası'nın gösterdiği yolda, çağdaş bir kafa yapısıyla emin adımlarla çığ gibi ilerlemesi. O'nun ilke ve inkılâplarının gerçek manada uygulayıcısı ve koruyucusu olmasıdır.

Atatürk'ün Türk Milleti'ne gösterdiği hedef olan "Çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmak" ilkesini biz Harbiyeliler de kendimize vazife bilip sağlam bir bedensel yapı, yeterli bir askerî alt yapı, çağın gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatıldık. Hızla gelişen ve değişen dünyaya ayak uydurmak zorundayız. Teknolojinin kendisini ikiye katlaması artık yüzyıllar değil sadece yedi yıl almaktadır. İnsanlık günümüzde ne tarım ne de sanayi çağını yaşamaktadır. Çağdaş

uygarlık bilgi çağını yaşamaktadır ve bizler bu çağın subayları olacağız.

Savaşların dünya sınırlarını aştığı ve her ülkenin uzayda yer kavgası yaptığı günümüzde bizlere emanet edilen Türkiye Cumhuriyeti'ni korumak ve kollamak için eskiye oranla daha çok bilgiye, bu bilgiyi zamanında ve yerinde kullanacak bir sistem entegrasyonuna ihtiyaç var. Artık savaşlar kol gücüyle kazanılmıyor. Gelişmiş ülkeler bilgi ihraç edip, beyin gücü ithal ediyorlar. Hammadde ve sermayenin tükenebilir kaynaklar olmasına rağmen bilginin sınırsız ve tükenmez oluşu, sınırlı ekonomik imkânlarla sahip ülkemizde, bizler her zamankinden daha çok çalışmak, elde edilen bilgiyi aşıtlarıyla paylaşmat inisiyatif sahibilerler olmak zorundayız.

Ülkelerin kaç askeri, kaç tankı, topu olduğu artık sır değil, fakat düşmanlarımızca bilinmeyen sahip olduğumuz lider kadro-

tün tedbirlere rağmen yatakanede gizli okuduklarını anlatır. Mustafa Kemal ve arkadaşları hemen hemen her gece büyük bir coşku ve heyecanla ezberledikleri Namık Kemal'in şu mısralarını okurlar:

Felek, her türlü esbabı cefasını toplasın gelsin.

Dönersem kahpeyim millet yolunda bir azimetten.

Bazen de üç-beş arkadaş felâketle sonuçlanan 1877-1878 Osmanlı - Rus savaşına dair konuşurken Mustafa Kemal bu defa da Namık Kemal'in şu beytini okur:

Vatanın bağına düşman dayamış hancerini,

Yok imiş kurtaracak bahtı kara mâderini.

Harbiye'nin üçüncü sınıfında, derslerin yanında, siyasi konulara eğilenlerin, hürriyetten bahsedenlerin, yurt sorunlarını tartışan ve bunlara çareler arayanların başında gelen Mustafa Kemal, hürriyete kavuşmak için teşkilatlanmak gereğinden söz ediyor, kıtalara giden subaylara gittikleri yerlerde teşkilât kurmaları için telkinlerde bulunuyordu. "Bir taraftan da hürriyetçi fikirleri yaymak için arkadaşlarıyla birlikte okulda el yazısıyla bir dergi çıkarmak faaliyetlerini sürdürüyordu." (4)

İşte bu çabalar, yıkılmış bir milletin Kurtuluş Savaşında yeniden var oluşunu destekleme yolunda atılan ilk

tohumlardı. 10 Şubat 1902'de, 459 mevcutlu sınıfın 8'ncisi olan Mustafa Kemal, bir milletin istiklâli gibi ağır bir yükü omuzlarında taşıyabilecek bilgi, eğitim ve bilince sahip 21 yaşında genç bir teğmendir artık. □

Dipnotlar:

- (1) Sınıf Arkadaşım Atatürk : Ali Fuat Cebesoy
- (2) Atatürk Ansiklopedisi : Ömer Sami COŞAR s. 246
- (3) Atatürk Ansiklopedisi : Ömer Sami COŞAR s. 290
- (4) Sınıf Arkadaşım Atatürk : Ali Fuat Cebesoy

KAYNAKÇA

- Sınıf Arkadaşım Atatürk : Ali Fuat Cebesoy
ATATÜRK : LORD KINROSS
Atatürk Ansiklopedisi : Ömer Sami COŞAR
Mustafa Kemal Atatürk'ün Öğrencilik Yılları : Doç. Dr. Öğ. Kd. Yzb. İsrail KURTCEPHE

muzun kalitesidir. Harbiye ruhuyla yetişmiş insanlar en zor günlerinde ülkenin kaderini değiştirmiş, her yenilikte öncü rolünü üstlenmişlerdir.

Çatışmaların eksik olmadığı dünyamızda, en küçük askerî harekâtlar bile ülkelere hatırı sayılır yük getirmektedir. En ucuz harbe hazırlığın kaliteli eğitim olduğunu, en gelişmiş silâhın her yönleriyle yetişmiş ve inanmış insan olduğunu unutmamalıyız.

Yapılan her tören bizleri Ata'ya biraz daha yaklaştırmakta, gönlümüzde O'nun duygu ve düşünceleri çağlayan olup almakta, filiz olup kök salmaktadır. Bizim hiçbir şeye ihtiyacımız yok, ihtiyacımız olan daima çalışmaktır. Milletimizin gururu Harp Okulundan ancak üstün bir ahlâkî yapıya ve yenilikçi düşünceye açık çağdaş bir kafa yapısına sahip olanlar mezun olabilirler ve bizler bunun bilincindeyiz. □

After the Grand National Assembly in Ankara abolished the sultanate in 1922 a large number of foreign countries were worried about the decision. Some groups were afraid of an uncertain future that the republican era might bring about.

The end of the old Empire, the birth of a new republic and the rejection of the Sevres Treaty upset the calculations of the foreign powers which had expectations upon the Anatolia.

Atatürk is known to be a superior leader and strategist, and the founder of modern Türkiye, having applied the logic and science in a very empirical manner to introduce the reforms. He based the republic and the people's government on the principle of national sovereignty. To begin with, the first political action was the creation in 1922 of the Grand National Assembly in Ankara. Followingly, Atatürk enshrined equality under the law, without differences of sex, community, social class. As an example, it is well known that Türkiye gave women the right to vote long before many western countries.

Atatürk undertook even more far-reaching reforms in the eyes of Western observers; he transformed Türkiye into a secular state in which people were granted freedom of

ATATÜRK THE NATIONALIST REFORMER

Yıldırım CEVİK

Öğ. Kd. Ütäm.

conscience before the state; and the three powers, executive, legislative and judiciary were freed from religious constraints. This progressive frame of mind was quite remarkable considering that upto then Türkiye was the only Muslim country to attempt such profound transformations.

With the adoption of these major reforms came the rejection of behavior and dress, which, in the name of religion, restricted individual, familial, and social actions, and stood in the way of modernization and progress.

It should be noted that the history of modern turkey is intricately linked with Atatürk's personal history, his frank determination, his unflinching resolution to free the Turkish people, to open up for them the road to

knowledge, and to make them masters of their destinies.

Thus, the image of Atatürk became that of an exceptional being whose visionary approach and iron-will transformed Turkish traditional society and led it to the threshold of modernity.

The six principles of Kemalism, namely republicanism, nationalism, populism, statism, secularism, and the revolutionary principle, are also the six driving forces of radical thought. It should be born

in mind that these principles are the foundation of both Kemalism and Radicalism. Clearly, they are based on the values of liberty, equality and fraternity.

Secularism was also a major theme for those who have never thought of it. To these principles close to radical thought other values can be added; including the importance granted to education and schooling.

In brief, Atatürk is the symbol for all Turks, composed of the concepts of national sovereignty, revolutionarism and of the principles of peace, brotherhood, humanism, belief and creed. As is well known, he is an elite and superior statesman. The life necessitated by this synthesis is one conformant to his views and beliefs, to reason, science, technology and logic, by which tomorrow will be better than today. □

"O", BİZDENDİR...

L.S.GÜLDAĞI-4370
T.ÖZCELEBİ-4363

"Kendini yere çal, parçalan tarih
Ey Timur, Atilla, Yıldırım, Fatih,
Alparslan, İskender, Cengiz, Napolyon
Ey evvelce ölen yüzlerce milyon
Kâfi değil gökten muhayyel tavaf
Kalkın mezarlardan, toplanın saf saf
Doğrulun, gelen eşsiz bir kahraman
Doğrulun, geliyor en büyük insan!"

Sinesinden çıktığı Türk toplumunun kaderine damgasını vurup, çağa yön veren ve Türk tarihinin akışını değiştiren müstesna asker, büyük komutan Mustafa Kemal Atatürk geliyor.

Hayali geride bırakacak bir cesaret, mucizeyi lüzumsuz kılacak imandan başka silâhi olmayan fikir kâinatı, bu eşsiz insanın doğuş destanını gözler önüne sermekle idealist bir Harbiyeli'nin neleri yapabileceğini bir kez daha kanıtlamış olacağız.

Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisi'ni başarı ile bitirdikten sonra, 13 Mart 1899'da Pangaltı'da Mektebî Harbiye'ye gider, kaydını yaptırır. 1283 Mustafa Kemal, şimdi Harbiye sıralarındadır.

Kendisine güvenen, yetişmek ve ilerlemek ihtirası olan, düşünmeyi seven bir Harbiyeli olarak, amacını yücelerde çizmiştir. O'na göre, korku, bilginin kucağında can vermelidir. Mesele, ne ölmek, ne de imkânsızı denemektir. Mesele, o vaziyetin içinden çıkabilmek ve ne pahasına olursa olsun, başarının şartlarını yaratabilmektir.

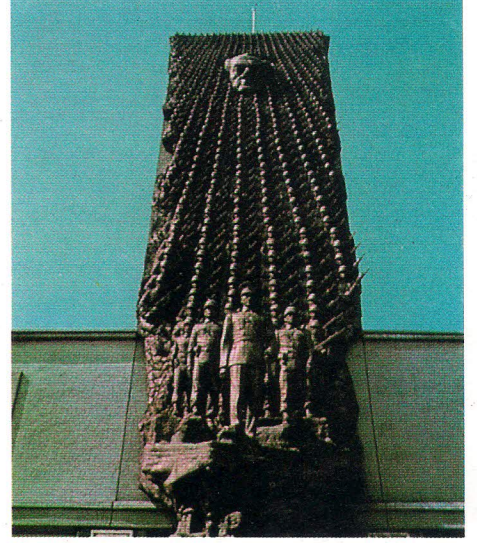
Gelecek üzerine planlar kuran genç Mustafa Kemal'in iki kutsal meselesi vardı. Biri gönüllerde, yüreklerde, ruhlarda özgürlük ateşinin yakılması; öteki ise, tuşan varlıkları tek amaca yö-

neltmek, böylece milleti kasıp kavuran zulüm yönetimine son vermek.

İшінde de milletin yüzünü ağartacak başarıda imtihan verdi. Eli, Meçhul Asker Abidesi'ndeki ele benzerdi. Parmağının gösterdiği yere bir millet koştu. Gözlerini bir kere dolaştırmakla bir ufuk çizdi, o yurdunun ufuklarını da böyle çizdi. "Cihanın en uzun meydan muharebesidir.", dedikleri Sakarya'yı durmadan, dinlenmeden nasıl 22 gün 22 gece uğraşp başettiyse, tarihin ancak, en zorlu baskınlarından birini yaparak, kendinden sayıca üstün bir orduyu bir vuruşta darmadağın edip, ordusunu görülmedik bir hızla 10 gün içinde Afyonkarahisar'dan İzmir'e nasıl ulaştırdıysa, millet kürsülerinin işittiği belki de en sürekli söz sayılacak yüzlerce sayfalık Nutuk'unu da üşenmeden üç ayda ortaya koydu ve yorulmadan sekiz gün okudu.

O; bir ülkenin, daha doğrusu bir çağın vicdanı olmuştur. En karanlık günlerimizde, düşüncelerimize, idrakimize ve hepsinden önemlisi, hürriyetimize vurulan zincirleri parçalamıştır. Geçmişini unutan, geleceğe şüpheyile bakan, yolunu şaşırılmış bir milleti, bıkmadan, usanmadan aydınlığa kavuşturmuştur.

Hiç umulmadık ve en bunal-

diğimiz bir zamanda bulutlar arasından sıyrılan bir güneş ışığı gibi ansızın karşımıza çıkivermesini, bahtımızın bizi sürdüğü ıssız inziva köşelerinde bize, birden bire seslenivermesini, bazen teşvik ve takdir edici bir sözü, bazen teselli ve ümit verici bir bakışıyla gönlümüze dünyanın bütün hazinelerini bahşetmesini inkâr etmek mümkün müdür?

Mutluyuz, zira O, bizdendir. Harbiyelidir. Övünç kaynağımızdır. Dimdik başlar, hûşu ile O'na, en büyük Harbiyeli'ye bakmakta şimdi. O'nun fikirleri ile dopdolu olarak... O'nun fikirleriyle doğrularak ve nihayet, daima onun direktiflerine hazır olarak 1283 numaralı Harbiyeli Mustafa Kemal'i duyarak... □

"Halel gelmez bizim ateşimize

Dünya düşse peşimize

Yer sarsılsa yerinden

Ne senden geçeriz, ne senin eserinde

ÖLÜM TARİHİNDE DE 19 MUCİZESİ VARDI.

Atatürk 1938 yılında öldüğünde 57 yaşındaydı. Bunlar da 19 ile ilgilidir. (19x102=1938 ve 19x3=57).

Cenaze namazı da 19 Kasım 1938'de Dolmabahçe Sarayı'nda kılındı. Doğumundan ölümüne kadar her önemli olayda 19 mucizesi ile karşılaşıyordu.

• Atatürk 1893 yılında, Selanik Askerî Ortaokulu'na girdi.

Bu tarihin içinde de saklı olarak, 19 ve 38 sayıları vardır.

• Ortaokula gidiğinde yaşı 12 idi. Aradan 19 yıl geçti, tarih 9 Ocak 1912 idi.

Mustafa Kemal ilk askerî başarısını sağladı, Trablus'ta Tobruk savaşını kazandı ve binbaşı oldu.

• Harp Okulu'ndan 1902 yılında mezun oldu, ilk rütbesi asteğmendî. Bu tarihten tam 19 yıl sonra, 19.9.1921'de son rütbesi olan mareşallik rütbesini aldı (1921-1902=19).

• Çanakkale'de 57. Alay'a komandandı (3x19=57). Bu görevi yaparken, şu ünlü emri verdi.

yıs görmüştü. On dokuzun esrarı devam ediyordu.

Tarih, 19.9.1921, Büyük bir kararlar, Atatürk'e "Gazi" ünvanını ve mareşallik rütbesini veriyor.

Mustafa Kemal, 16 Mayıs 1919'da Bandırma vapuru ile İstanbul'dan ayrıldı. O gün günlerden cumaydı.

Bu tarihten 1197 gün geçti (63x19=1197). 26 Ağustos 1922'de Büyük Taarruz başladı. Geçen 1197 gün içerisinde, 171 tane cuma geçmiştir. Yani, 9x19=171.

İKİ SAVAŞ VE 19

Bir diğer on dokuzda da, iki meydan savaşında rastlanıyor. Birinci İnönü Savaşı, Kurtuluş Savaşı'nın ilk çatışması ve yeni Türk Ordusu'nun ilk sınavı idi. Bu savaş, 5 gün sürdü. Kurtuluş Savaşı'nın son meydan savaşı ise, Dumlupınar Meydan Savaşı'dır. Dumlupınar Savaşı, 26 Ağustos sabahı başladı ve 9 Eylül'de İzmir'de son buldu, tam 14 gün sürdü. Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Millî Mücadele'nin kazanılmasını sağlayan bu iki önemli savaş, toplam 19 gün sürdü.

Bir diğer önemli cümle de şu:
"Ne mutlu Türk'üm diyene"

Buradaki harf toplamı yine 19'dur. **Tabii ki Mustafa Kemal Atatürk'ün harf toplamının 19 olduğunu söylemeye gerek yok.**

Bir ilginç olay daha var: Mustafa Kemal, 30 Nisan 1919'da, Osmanlı Hükümeti tarafından 9. Ordu Müfettişliği'ne atandı.

Bu tarihten 19 gün sonra da, Samsun'a çıktı.

Atatürk'ün ölümü, 1938 yılında ve 57 yaşında olmuştur. Bunlar da 19 ile ilgilidir. (19x102=1938 ve 19x3=57). Öte yandan Atatürk'ün cenaze namazı da 19 Kasım 1938'de Dolmabahçe Sarayı'nda kılındı.

Araştırmacılar Yücel Yüksel, araştırmasını şöyle bitiriyordu:

"Atatürk'ü muayene eden doktorlar karaciğerinin tükendiği ve artık içmemesi gerektiğini söylemişlerdi. Ama, dinlemedi. Fakat, içkiyi bıraksa da, yine ölecekti. Belki, üç dört ay daha yaşardı. Fakat, o zaman 1938 yılı bitmiş olacak ve 1939 yılına girilmiş olacaktı ve böylece 19 mucizesi zedelenmiş olacaktı. Atatürk, bu mucizenin bilincinde miydi?"

ATATÜRK ve 19 SAYISININ GİZEMİ

"Size ben taaruzu emretmiyorum. Ölmeyi emrediyorum.

Biz ölünceye kadar, geçecek zaman içinde, yerimizi başka kuvvetler ve başka kumandanlar alabilir."

Arıburnu başarısını sağlayan, Mustafa Kemal'in bu ünlü emrindeki sözcük sayısı yine 19 idi.

19 TANE 19 MAYIS

19 Mayıs 1919'un gerek Atatürk için, gerekse Türkiye için ne kadar önemli olduğu bilinen bir gerçek.

Atatürk bu tarihte, Samsun'a çıktığında 38 yaşındaydı ve 19 yıl sonra 57 yaşında öldüğünde, 19 tane 19 Ma-

SÖZCÜKLERDE SAKLI

Araştırmacılar Atatürk'ün bazı önemli sözlerinde de 19 sayısına rastlandığını belirtiyorlar.

Örneğin, Samsun sözcüğünün ebced hesabındaki sayı değeri, 247'dir (13x19=247).

Atatürk'ün tarihe geçmiş sözcüklerinden ikisi, yine 19'u gösteriyor. Bunlardan biri, "Geldikleri gibi giderler" ifadesidir.

O, bu sözü, 13 Kasım 1918'de, İstanbul Boğazı'nda demirlemiş olan düşman gemilerini gördüğünde söyledi.

Bu cümlemin, daha doğrusu kehanetinin, yine ebced hesabıyla sayı değeri 19'dur.

Çünkü, son dönemlerinde sık sık öleceğini vurguluyordu. Belki de, mucizeyi bozmak istemiyordu.

Mustafa Kemal gizemli 19'un araştırılıp bulunmasını mı istiyordu?

Kesin bir yorum getirmek için güç. Atatürk nasıl bir sır taşıyordu?

Kimbilir, belki de Atatürk'le, 19 gizemiyle ve Kuran'ı Kerim'le ilgili olağanüstü bir gerçeğin ucunu yakaladık." □

Bir diğer 19'a da, iki meydan savaşında rastlanıyor. Birinci İnönü Savaşı, Kurtuluş Savaşının ilk çatışması ve yeni Türk ordusunun ilk sınavı idi. Bu savaş, 5 gün sürdü. Kurtuluş Savaşının son meydan savaşı ise, Dumlupınar'dır. Dumlupınar savaşı, 26 Ağustos sabahı başladı ve 9 Eylül'de İzmir'de son buldu, tam 14 gün sürdü. Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Milli Mücadele'nin kazanılmasını sağlayan bu iki önemli savaş, toplam 19 gün sürdü.

ATATÜRK ve CEBESOY

Mehmet CETİN - 1215

*Sevgili Sınıf Arkadaşım, Mu-
azzez Kardeşim
Mustafa Kemal Atatürk'ü
Rahmetle ve Minnetle Anıyo-
rum.
A.F. CEBESOY*

H iç şüphesiz, kesin bir dil-
le ifade edeceğim şey,
okul sıralarında başla-
yan arkadaşlıkların kolay kolay
sarsılmaz bir bünyeye sahip ol-
duğudur. Buna bir de askerî or-

tamin, bireyler arasında bir ha-
yat boyu sürecek olan birlikteli-
ğin verdiği aşk ve sevgi ekle-
ninçe oluşan havanın bir kat
daha kuvvetlendirici etkisinin
olduğudur.

Kurtuluş Savaşı'mızın unu-
tulmaz isimlerinin, aynı okulda
okuma ve aynı sıralara mensup
komutanların bir birlik ruhu
oluşturması en belirgin örneği-
ni oluşturur arkadaşlığın. Zor
günlerin insanları olmuşlardı.
Devletin temeline kibrit suyu
döküldüğü ve onu yaşatma mü-
cadelesinin verildiği dönemde
birbirlerine kol kanat olmuşlar-
dı. Yapabilecekleri bir şeylerin
farkında olarak giriştikleri mü-

Harp Okulu'nda teşkilatın ilk nüvesini kurduk. Tabii gizli olarak. (...) Fikirlerimiz toplamı binleri aşan Harp Okulu öğrencilerine aşılacak için sınıfta el yazısı ile bir dergi çıkarmaya karar verdik. Bu görevi başta Mustafa Kemal olmak üzere Ömer Naci ile İsmail Hakkı ve diğer bir kaç arkadaş üzerlerine almışlardı.

cadele tâ okul yıllarında başlaması birbirlerine olan güvenlerin, sevgilerinin derecesini göstermekte bir ölçüt olsa gerek.

Mustafa Kemal ATATÜRK, Ali Fuat CEBESÖY, Fethi OKYAR, C. Tayyer EGİLMEZ, Selahaddin ADIL, Fahrettin ALTAY, Nuri CONKER, Kâzım KARABEKİR, İsmet İNÖNÜ ve diğerleri. İşte size arkadaşlığın en müşahhas örnekleri.

Arkadaşlıklar unutulmaz, nihayetinde hatıralara, kitaplara konu olur Ali Fuat CEBESÖY'un vefâkerane Atatürk için yazdığı "Sınıf Arkadaşım Atatürk" bunlara bir örnek teşkil etmektedir.

CEBESÖY'un ATATÜRK hakkındaki hatıratından "Harp Okulu" bölümünden alıntılar. Burada Harp Okulundaki ATATÜRK'ün ruhî durumunun yanında mücadelecî, etkileyici, lider yapısıyla arkadaş canlısı hoşgörülü umutvar çalışkan bir ATATÜRK'ten iki ay sonra Harp Okuluna kaydolmuş.

"Mustafa Kemal, İstanbul'a gelerek 13 Mart 1889'da Pangaltı'da Harp okulu'na kaydolundu. İki ay içinde kendisini tanıtarak sınıfının çavuşu oldu... Okula başladığım o cuma akşamını hiç unutmam. Mustafa Kemal önde ben arkada dahilieden çıktık. Mektebin esas koridoruna geçerken koluma girdi:

— Önce yatakhaneye çıkalım, size yatacağınız yeri göstereyim. Sonra dersaneye gideriz.

Yatakhane, üst katta Boğaza bakan cephenin ortasında idi. Burasını beğendim. Birinci kata cephesi Nişantaşı istikametinde olan dersanemiz ise, önünde azadeğen daireleri olduğu için içeriye az ziya nüfuz edebiliyordu. Bu yüzden salona "Karanlık dersane" adı

Millî Mücadele yılları idi. Heyeti Temsiliye merkezini Ankara'ya taşımak kararını vermişti. 18 Aralık 1919 da arkadaşlarıyla beraber Sivas'tan ayrılan Mustafa Kemal, 24 Aralıkta Kırşehir'e gelmişti.

verilmişti. Mustafa Kemal:

— Dersanemiz karanlık, fakat bizim yüreklerimiz aydınlıktır. Dedi.

...

Bu sırada çavuş işaretinin üzerindeki sarı şerit dikkatimi çekti. Neye delalet ettiğini sordum. Meğer Fransızca imtihanına girmiş başarı kazanmış, ondan dolayı bu şeridi de ilave etmişler. O zamanlar Türk okullarında yabancı dil öğretimi kolay değildi. Kendi kendisine çalıştığı ve büyük gayret sarfettiği muhakkaktı. Toplamı yedi yüz elli kişiyi bulan birinci sınıfta kendisi gibi dil bilenlerin sayısının parmakla sayılacak kadar az olduğunu söyledi.

"Ertesi günü derslere başladım. Birinci sıranın boş tarafında Başçavuşumuz Ispartalı Faik oturuyordu. Onun yanında Mustafa Kemal ve Ömer Abdülkadir Yazya vardı. Ben yeni geldiğim için arka sıralar-

da idim. Fakat birkaç gün sonra durum değişti. Mustafa Kemal Ispartalı Faik ile konuşmuş:

— Salacaklı Fuat'ı bizim sıraya alalım.

Demiş, Ispartalı da bu teklifi iyi karşılamış olacak ki, öğle yemeğinde yanıma gelen Mustafa Kemal:

— Bizimle beraber oturmak ister misin?

Diye sordu. Çok memnun oldum.

— Siz nasıl emrederseniz, çavuşum, cevabını verdim.

"Umumi imtihanlara, derslerimizi iyice pişirerek girdik ve başarı gösterdik. İkinci sınıfa geçtik. Mustafa Kemal yedi yüz kişilik sınıfın dokuzuncusu iken bu sefer altıncılığa yükselmişti...

Bu yıl Mustafa Kemal. Selanik'e annesi Zübeyde Hanım'ın yanına silaya gitmişti...

Döndükten sonra bir şey dikka-
timi çekti. Kısa denecek bir sü-
rede fevkalâde güzel vals öğ-
renmişti. İleride kurmay subay
olduğumuz takdirde - ki bütün
gayemiz emelimiz bu idi, dan-
sın ve bilinmesi lüzumlu şeyler
arasında olduğunu söylüyordu.
Teneffüslerde sınıf arkadaşları-
mızdan isteyenlere ve bu arada
Arif'e de dans öğretiyordu.

Birinci sınıfta olduğu gibi
biz ikinci sınıfta da aynı sıra-
daydık. Ben on sekiz, Mustafa
Kemal on dokuz yaşında idik."

Büyük vatan şairi Namık
Kemal'i, okul idaresinin aldığı
bütün tedbirlere rağmen yatak-
hanede gizli gizli okuduğumuzu
nasıl unutabilirim? Mustafa Ke-
mal'in bir gece vakti yanıma
gelerek, Kemal'in "Vatan Kasi-
desi"nin teksir edilmiş bir nü-
hasını:

— Fuat kardeşim, bunu
ezberleyelim:

Diye bana verirken yavaş
bir sesle, fakat büyük bir heye-
canla okuduğu:

"Felek, her türlü esbab-ı
cefasını toplasın, gelsin

Dönersem kahpeyim mil-
let yolunda bir azimetten."

Mısralarını nasıl unutabili-
rim?

Söz Namık Kemal'den
açılmış iken ufak bir hatıramı
da burada anlatmak isterim.
Bir gün üç beş arkadaş,
felâketle sonuçlanan 1877-
1878 Osmanlı-Rus savaşına
dair konuşuyorduk. Mustafa
Kemal, birden teessürle Namık
Kemal'in:

Vatanın bağına düşman
dayamış hançerini

Yok imiş kurtaracak bahtı
kara mâderini.

Beytini okumuştum.

Millî Mücadele yılları idi.
Heyeti Temsiliye merkezini
Ankara'ya taşımak kararını ver-

mişti. 18 Aralık 1919 da arka-
daşlarıyla beraber Sivas'tan ay-
rılan Mustafa Kemal, 24 Ara-
lıkta Kırşehir'e gelmişti. Burada
Gençler Derneği'nde bir ko-
nuşma yapmıştı. Geceleyin şe-
refine fener alayı tertip eden
halka, yukarıdaki mısraları aşı-
ğıdaki şekilde değiştirerek oku-
muştum:

Vatanın bağına düşman
dayasın hançerini

Elbet bulunur kurtaracak
bahtı kara mâderini.

Düşman İzmir'e çoktan
çıkış, vatanın bağına hançe-
rini dayamıştı. Fakat onu kurta-
racak Türk bulunmuştu. Bu bü-
yük Türk, benim aziz
arkadaşım Atatürk'tü.

Mustafa Kemal'i, üçüncü
sınıfta meşgul eden en önemli
şey, hürriyet meselesi idi, bunu
kurtardıktan sonra her sahada
idareyi düzeltmek mümkün
olabilirdi. Bunun için de mu-
hakkak teşkilâlanmak lâzımdı -
Teşkilâtı memleket içinde an-
cak genç subaylar yapabilirler-
di. Mustafa Kemal'in şöyle bir
tasavvuru vardı:

Üçüncü sınıf kalabalıktı.
Bunlardan ancak, pek az bir
kısmı Harp Akademisi'ne gire-
bilecekti. Geri kalanlar tayin
edildikleri kıtalara dağılacaklar-
dı. Bunlardan emniyet ettikleri-
ne daha şimdiden gittikleri
yerde teşkilât kurmaları için tel-
kinlerde bulunuyordu. Bir gün
bana:

— Fuat, demişti, biliyo-
rum, bu arkadaşlar erkânı harp
olamayacaklar. Fakat bizlere
nazaran daha avantajlı durum-
da buldukları da muhakkak.
Çünkü bizden önce ordu safları-
na katılacaklar eğer Rume-
li'ye giderlerse, erkânı harp çık-
tığımız zaman bizim için bir
zemin ve vâsat hazırlamış ola-
caklardır. Demişti. Kurmay sı-
nıfına geçmiş olan Pirlepelî Ali

Fethi (Okyar) de aynı kanaatte
idi.

Mustafa Kemal, muhak-
kak kurmay subay olacağına
inanıyordu. Bir gün:

— Ya erkânı harp ola-
mazsan, ne yaparsın?

Diye yarı ciddî, yarı şaka
takılan sınıf arkadaşımız Arif'i
derhal susturmuştu:

— Seni bilmiyorum, fakat
ben muhakkak erkânı harp
olacağım. Mustafa Kemal kur-
may oldu. Arif, mümtaz yüzba-
şı olarak okuldan çıktı.

Harp Okulu'nda teşkilâtın
ilk nüvesini kurduk. Tabîî gizli
olarak. (...) Fikirlerimiz toplama
binleri aşan Harp Okulu öğ-
rencilerine aşılacak için sınıfta
el yazısı ile bir dergi çıkarmaya
karar verdik. Bu görevi başta
Mustafa Kemal olmak üzere
Ömer Naci ile İsmail Hakkı ve
diğer bir kaç arkadaş üzerleri-
ne almışlardı.

Üçüncü sınıfta hatıramda
yanlış kalmadı ise, bu dergiler-
den iki veya üç sayı çıkarabil-
dik. Asıl faaliyetlerimiz Harp
Akademisinde oldu. Bu yüzden
az daha okuldan kovulacaktık.

Cebesoy hatıralarına son
verirken..

"Başımızdan siyaset fırtı-
naları ve aramızdan kara kediler
geçtiği oldu. Fakat dostlu-
ğumuz asla bozulmadı.
Ölünceye kadar iyi yakın arka-
daş olarak kaldık. Ben bu arka-
daşlıktan daima gurur ve ifthar
duydum.

Sevgili sınıf arkadaşım,
muazzez kardeşim Atatürk, nür
içinde yat." □

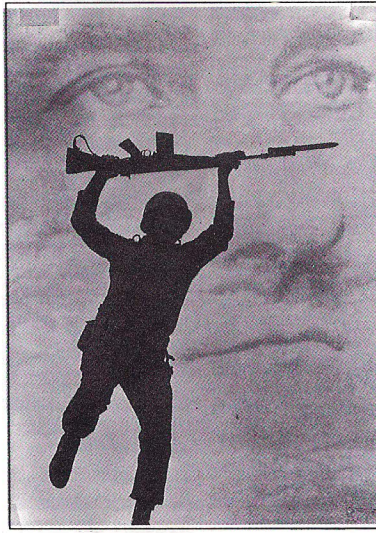
Ali Fuat Cebesoy: (Sınıf Arkadaşım
Atatürk) Okul ve Genç Subaylık Ha-
tıraları İnkılap ve Aka Kitabevi

**"BENCE MEKTEB-İ HARBİYE'DEN ALINAN
SEHADETNAME GENÇ MÜLÂZIMIN, BÖLÜK
KUMANDANI EFENDİNİN DAİRE-İ TERBİYESİNİ
KABULE ŞAYAN OLDUĞUNA DELÂLET EDER."**

M. Kemal ATATÜRK

Bilâl YILMAZ -1873

Zamanın su gibi aktığı, gün-lerin günleri kovaladığı gün-ümüzde, yirmi dört saatlik bir gün bizler üzerinde fazla bir etki bırakmamakta. Takvim yapraklarından 12 Mart günü koparılıp, 13 Mart günü gözünü kırptığında ise bizde, Harbiyelilerde, büyük bir heyecan ve şevk görülmektedir. Nasıl görülmesin ki, Türkiye Cumhuriyeti'nin mimarı, ebedi şefi Atatürk bugünde Harp Okulu'na girmiştir ve bundan bütün harbiyeliler haklı bir gurur duymaktadırlar.

Harp Okulu, her zaman seçkin insanların yeri olmuştur ve burada alınan ilâhi ruh ateşleyici bir güç olmuştur. Harp Okulu'ndan nasıl bu kadar mümtaz insanın çıktığına hayret edenlerin Harbiyemdeki havayı teneffüs etmeden ve buradaki birlik beraberlik ruhunu yaşamadan bunu anlamaları mümkün değildir. Ulu Önder Atatürk, 13 Mart 1899'da, bu şanlı yuvaya adımını atmıştır. Harbiye'de geçen yılları zarfında iyi bir lider, iyi bir komutan olmak için gerekli vasıfları kazanmıştır. Harbiye'de kazandığı vatan sevgisi, dürüstlük, inisiyatif ve üstün vazife anlayışından dolayı milletimizin kötü gidişine dur demiş, oluşturduğu coşku ve aşıladığı inançla, yedi düveli kendine hayran bırakarak, Türkiye Cumhuriyeti'ni kurmuştur.

Harp Okulu, her zaman için bilimsel alt yapının baz alındığı bir ilim ve irfan yuvası olmuştur. Harbiyeli subay olduğunda, hurafelerden ve dogmalardan uzak, aklın ışığı altında olayları mantıksal bir süzgeçten geçirerek görev yapar. Harbiyeli olmasıyla her zaman övündüğümüz ve gurur duyduğumuz Atatürk, (Türkiye Cumhuriyeti kurulunca eskinin küf tutmuş kurumlarını kaldırmış ve yerine) Cumhuriyetimizi sonsuza kadar yaşatacak modern kurumları kurmuştur. "Hayatta en hakiki mürşit

ilimdir" sözü, O'nun her işte kendine bilim ve fenni gerçek yol gösterici olarak seçtiğinin açık bir ifadesidir.

Harbiyeli arkadaşlarım,

- 1283

- İçimizde, sözlerinin her bir köşeden yankılandığı bu 13 Mart gününde Harbiyeli olmanın haklı kıvancını yaşamaktayız. Atatürk ilke ve İnkılâpları'nın yılmaz bekçileri olarak, beynimiz her türlü karanlık düşüncelerden uzak ve yolumuz aklın yoludur. Atamızın soluduğu havayı solumakta ve O'nun duyduğu şevk ve heyecanı duymaktayız. Milletimizin bizden beklediği görevin bilincinde ve bu görevi yapma azim ve kararlılığımızdayız. Ne Mutlu Ata'nın okuduğu okulda okumakta olan biz Harbiyeli'lere... □

**1
2
8
3**

ve

BİZ

ATATÜRK FROM A UNIVERSAL PERSPECTIVE

S. Buğra KARAHAN - 5102

Like all great men in history, Atatürk can be viewed from a number of different perspectives: as the founder of a modern state, as a creator of political institutions, as a moderniser of his society, as an extraordinarily capable leader, as a successful military commander, as an educator of his nation, as one of the first anti-imperialist leaders and as a statesman who deeply believed in and contributed to the world peace. Each of these perspectives is a matter about which much can be written and spoken. In this article, I'll try to tell about another perspective: Atatürk through the considerations of foreigners. Many professors and researchers from different parts of the

world; from a Japanese councillor in Tokyo to a professor in New York, from the Chief of Türkiye Soviet Section in a former Soviet Academy to a professor of sociology in Jerusalem have appreciated the great achievements of him especially as a statesman and founder of a modern state. Any objective evaluation of him will lead to the acception of the great successes Atatürk achieved. In this article we'll mention few of the things written about Atatürk and his revolutions.

Dankwart A. RUSTOW, a distinguished professor of political science in City University of New York mentions the institution-builder aspect of Atatürk, and his capability of combining different successes. In one of his articles he says "Kemal Atatürk combined, in a single act of historic creation, a number of distinct achievements: the transformatin of a decadent empire into a vigorous nation-state, a victorious war to assert the nation's independence, and an educational program that merged earlier social cultural divisions in a common commitment to secular progress. Above all, Atatürk created a set of institutions that built organically upon the legacies of past, responded effectively to the contingencies of the present, and equipped his people for the challenges of an uncertain future." The professor also appreciates that Atatürk, instead of indulging in nostalgic and escapist fantasies, accepted the facts of the world and boundaries of modern Türkiye. He also expresses that the major institutions of Atatürk remain unquestioned. As an example for this, he shows the increase in literacy based on Latin alphapet. He is also affected by the social equality of women and other progresses in the path of modernization.

Once Chief of the Türkiye Section at the Institute of Oriental studies of the USSR Academy of sciences in Moscow, Vladimir I. Danilov, points out the close relation between Kemalism and world peace. When ways of salvation were sought, by asking for Britain's protection or trying to get America's mandate, Atatürk spelled out his determination against the protection of any foreign state, which meand showing lack of human dignity. Thus, he was a model and one of the first leaders fighting against Imperialism. He says that "Even a short examination of the major lines of Atatürk's foreign policy gives every reason to believe that its main content was a striving for establishing and developing relations of friendship and mutually beneficial economic co-operation with its neighbours and other countries and a comprehensive and active desire for strengthening peace and security in the region and throughout the world" Furthermore, the practice of Atatürk's foreign policy, "Peace at home, peace in the world" is also appreciated and it was expressed that the path of effective positive neutrality was leading both to the growth of the international prestige of a young state and to more stable peace and international security.

A professor of sociology at the Hebrew University of Jerusalem, S.N.

EISENSTADT, indicates the Turkish revolution as one of the few 'real', 'true' great revolutions of the history. He also shows the transition of Türkiye from the initial autocratic to the later democratic regime as a model of possibility of a peaceful transition.

As well as social successes as a statesman, Atatürk's economic successes are also appreciated all over the world. A professor of history at the University of Massachutes, Feroz Ahmad, appreciates the government's role in the economic reconstruction of the country and economic ventures like the founding of major institutions, in the early years of the Rebulic. He says that the successes of Kemalist political economy were seen later on.

While making some comparisons between the modernizations of Japan and Türkiye, Takeshi Hayashi, once a councillor at the institute of Develepoing Economies in Tokyo, suggests that the greatness of Atatürk lies in the fact that he created a new nation. Noting that although Atatürk was able to win a war of national independence in face of enormous difficulties, he considers the superiority of Atatürk as a military leader of secondary importance. He says secondary importance "Undeniably, Atatürk was a first-rate political leader, acute enough to foresee the coming era of national self determination." Despite all these facts, the truly difficult task according to Mr. Hayashi was state-building after polittical independence. His achievements in this demain, he thinks, should therefore be considered the greatest.

In fact, the Turkish nation, with a deep feeling of love and gratefulness have always appreciated Atatürk, whatever the others said. But looking at him from the perspectives of authors from different parts of the world, in other words through from a universal, scientific perspective, strengthens our love and brings a better consideration. We are honoured by being a nation which has left an important and positive sign in the history with the great men of it. Any objectivity about Atatürk will lead to the fully appreciation of him, and understanding of our being proud of such great leaders. □

Notes :

Atatürk as an Institution-Builder Dankwart. A. RUSTOW
Kemalism and World Peace Vladimir I. DANILOV

The Kemalist Revolution in Comperative Perspectives S.N. EISENSTADT

The Political Economy of Kemalism Feroz AHMAD

The Modernization of Japan and Türkiye : some comparisons
Takeshi HAYASHI

İLKELERİMİZ

Mustafa Kemal ATATÜRK - 1283

BÜYÜK ATATÜRK'ÜN ANISINA

Büyük Atatürk'ün anısına sonsuz bir sadakatla bağlı olan biz Harbiyeliler, kendimize rehber edindiğimiz geleceğimizi aydınlatan sözlerini yine kendi kalemiyle hatırlatma ve mevcut durumlara Büyük Atatürk'ün kalemiyle ışık tutmak istiyoruz:

CUMHURİYETÇİLİK

*Türk Milleti, halk idaresi olan cumhuriyetle idare olunur. (Afet İnan-Medeni Bilgiler ve M. Kemal Atatürk'ün El Yazıları sh. 352)

*Türk Milleti'nin yaradılışına ve karakterine uygun idare, cumhuriyet idaresidir. Bu günkü Hükümetimiz, doğrudan doğruya milletin kendi kendine, kendiliğinden yaptığı bir devlet teşkilatı ve hükümetidir ki, onun adı cumhuriyettir. Artık hükümet ve millet arasında geçmişteki ayrılık kalmamıştır. Yönetim halk,halk yönetim demektir. (Söylev ve Demeçler C. III. sh. 75, C.II sh. 230)

* Demokrasi prensibi, egemenliği kullanan araç ne olursa olsun, esas olarak milletin egemenliğine sahip olmasını ve sahip kalmasını gerektirir. Bizim bildiğimiz demokrasi siyasaldır. Onun hedefi, milletin idare edenler üzerindeki kontrolü sayesinde siyasal özgürlük sağlamaktır. (Afet İnan - M. Kemal Atatürk'ten Yazdıklarım. sh. 71, 73)

MİLLİYETÇİLİK

*Türk Milliyetçiliği, bütün çağdaş milletlerle bir ahenkte yürümekle beraber, Türk toplumunun özel karakterini ve başlı başına bağımsız kimliğini korumayı

esas sayar. Bu nedenle millî olmayan akımların memlekete girmesini ve yayılmasını istemez. (Ş. Süreyya Aydemir - Tek Adam C. III. sh. 450)

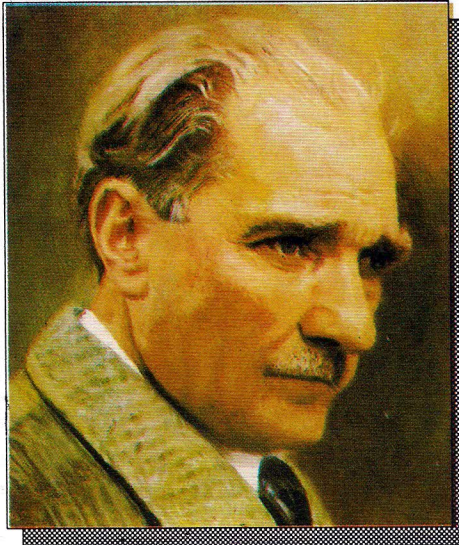
* Biz doğrudan doğruya milliyetperveriz, Türk milliyetçisiyiz.

Cumhuriyetimizin dayanağı Türk topluluğudur. Bu toplumun fertleri ne kadar Türk kültürü ile dolu olursa o topluma dayanan cumhuriyette o kadar kuvvetli olur. (Afet İnan-M.Kemal Atatürk'ten Yazdıklarım sh. 88)

*Diyarbakırlı, Vanlı, Erzurumlu, Trabzonlu, İstanbullu, Trakyalı ve Makedonyalı, hep bir milletin evlatları, hep aynı cevherin damarlarıdır. (M. Kemal Kop - Atatürk Diyarbakır'da sh. 4)

HALKÇILIK

* Halkçılık demek, devletin bütün kudret ve egemenliğinin halktan geldiğini, Türk camiası içinde, fert, aile ve sınıf ayrıcalığı bulunmadığını, kanun önünde herkesin eşit olduğunu ifade etmek demektir. Bu formül demokrasinin ifadesidir. (A. Rıza Türel - İzmir Barosu Dergisi sayı 8, sh. 413)

Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türkiye halkına Türk Milleti denir. (Afet İnan - Medeni Bilgiler ve M. Kemal Atatürk'ün El Yazıları sh. 351)

* Türkiye halkı ırkça, dince ve kültürce ortak, birbirlerine karşılıklı hümet ve fedekârlık hisleriyle dolu, kaderleri ve menfaatleri müşterek olan sosyal bir toplumdur. (Söylev ve Demeçler C.I. sh. 221)

*Bence, bizim Milletimiz, birbirinden çok farklı çıkarları olan ve bu itibarla birbirleriyle mücadele halinde bulunagelen çeşitli sınıflara malik değildir. Mevcut sınıflar birbirinin tamamlayıcısı niteliğindedir. (Söylev ve Demeçler C. II. sh. 82)

LAİKLİK

* Mensubu olmakla mütmain (tatmin) ve mes'ut bulunduğumuz İslâmiyet dinini yüzyıllardan beri alışılmış olduğu üzere bir politika aracı durumundan kurtarmak ve yüceltmenin kesin elzem olduğu gerçeğini gözlüyoruz. Kutsal ve tanrısal olan inanç ve vicdanî kanaatlarımızı, karışık ve döneke olan her türlü çıkar ve tutkusuna sahne olan politikacılar ve politikanın bütün organlarından biran evvel ve kesinlikle kurtarmak, milletin dünyevî ve uhrevî (ahretle ilgili) saadeti için emrettiği bir zorunluktur. (Söylev ve Demeçler C.I. sh. 330)

*Din lüzumlu bir müessesedir. Dinsiz bir milletin devamına imkân yoktur. Yalnız şurası var ki, din, Allah ile kul arasındaki bağılıktır. Softa sınıfının din simsarlığına müsaade edilmemelidir. Dinden maddî menfaat temin edenler, iğrenç kimselerdir. İşte biz bu duruma karşıyız ve buna müsaade etmiyoruz. (Kılıç Ali -

Atatürk'ün Hususiyetleri, sh. 116)

*Artık Türkiye, din ve şeriat oyunlarına sahne olmaktan çok yüksektir. Bu gibi oyuncular varsa kendilerine başka taraflarda sahne ararlar. (Söylev ve Demeçler C.III. sh. 76)

DEVLETÇİLİK

*Bizim izlemeyi uygun gördüğümüz devletçilik prensibi bütün üretim ve dağıtım araçlarını fertlerden alarak milleti büsbütün başka esaslar içinde düzenlemek amacını güden, özel ve kişisel ekonomik teşebbüse ve faaliyete meydan bırakmayan sosyalizm prensibine dayalı kollektivizm, komünizm gibi bir sistem değildir. Özet olarak bizim güttüğümüz "devletçilik" ferdî çalışma ve faaliyeti esas tutmakla beraber, mümkün olduğu kadar az zaman içinde milleti refaha, memleketi bayındırlığa erdirmek için milletin genel ve yüksek menfaatlerinin gerektirdiği işlerde özellikle ekonomik alanda, devleti fiilen ilgilendirmektir.

* Devletin siyasal ve düşünsel hususlarda olduğu gibi bazı iktisadi işlerde de düzenleyici rolü prensip olarak kabul edilmelidir. buradaki güçlük; devlet ile ferdin karşılıklı faaliyet alanlarını ayır-

maktır. Devletin faaliyet sınırını çizmek ve dayanacağı kuralları tespit etmek, diğer yandan da vatandaşın ferdî teşebbüs ve faaliyet özgürlüğünü kısıtlamamak, devleti yönetmekle yetkili kılınanların düşünüp tayin etmesi gereken bir meseledir.

* Prensip olarak devlet, ferdin yerine geçmelidir. Fakat, ferdin gelişmesi için genel şartları gözönünde bulundurmalıdır. Bir de ferdin kişisel faaliyeti, ekonomik gelişmenin esas kaynağı olarak kalmalıdır. Fertlerin gelişmesine engel olmamak, onların her bakımdan olduğu gibi özellikle ekonomik alandaki özgürlük ve teşebbüsleri önünde, devletin kendi faaliyeti ile bir engel vücuda getirmemesi, demokrasi prensibinin önemli esasıdır. O halde diyebiliriz ki, ferdî teşebbüs gelişmesinin bir engel karşısında kalmaya başladığı nokta, devlet faaliyetinin sınırını teşkil eder. Bu bakımdan genellikle belli zaman ve alanda sürekli bir özel nitelik gösteren ekonomik bir işi, devlet üzerine alabilir. (Afet İnan - M. Kemal Atatürk'ten Yazdıklarım. sh. 66, 67)

İNKILÂPÇILIK

* Yaptığımız ve yapmakta olduğumuz inkılâpların gayesi Türkiye Cumhuriyeti halkını tamamen modern ve bütün anlam ve biçimi ile uygar bir toplum haline getirmektir. İnkılâbımızın asıl hedefi budur. Bu gerçeği kabul etmeyen zihniyetleri damadağın etmek zorunludur.

Şimdiye kadar milletin beynini paslandıran, uyuşturan bu zihniyette bulunanlar olmuştur. Herhalde zihniyetlerde mevcut hurafeler tamamıyla kovulacaktır. Onlar çıkarılmadıkça beyinlere gerçeğin ışıklarını sokmak imkânsızdır. (Söylev ve Demeçler C. II. sh. 214)

* .. Mes'ut inkılâbımızın aleyhinde düşünce ve duygu taşıyanları aydınlatıp, doğru yolu göstermek, aydınlara düşen millî görevlerin en önemlisi ve birincisidir. (Söylev ve Demeçler C.II. SH. 69)

*.. Memleket davalarının ideolojisini, inkılâplarımız yönünden anlayacak, anlatacak, nesilden nesile yaşatacak kişi ve kurumları yaratmak lâzımdır. (Söylev ve Demeçler C. I. sh. 386) □

"Benim naciz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır. Fakat, Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidâr kalacaktır."

M.Kemal ATATÜRK

"...ÇAĞIMIZDA BU, TÜRKLERE NASİP OLDU"

Alper ÖRÜN - 2706

Harbiye; 1834 yılından itibaren binlerce, onbinlerce öğrenciyi, Harbiyeliyi, yani geleceğin müstâkbel komutanlarını yetiştirmiş bir eğitim kurumu. Böylesine uzun yıllar hizmet vermiş bir kurumun tarihinden elbette altın hizmet sayfaları, o günü yaşadığından için için gururlandığı anıları olacak. İşte bu tarihlerden biri, 13 MART.

13 Mart 1899 Pazartesi günü Mustafa Kemal İstanbul-Pangaltı'daki Harbiye Mektebi'ne kaydını yaptırır. 1315 duhüllülere mahsus künye defterinde Mustafa Kemal için şu satırlar mevcuttur "Selanik'te Koca Kasım Paşa Mahalleli gümrük memurlarından müteveffa Ali Rıza Efendi'nin mahdumu uzun boylu, beyaz benizli Mustafa Kemal Efendi, Selanik-96." Artık Mustafa Kemal Harbiye'lidir ve apolet numarası 1283'tür.

İstanbul'da geçen ilk sene, Mustafa Kemal için pek parlak olmaz. Kendisi, 1922'de Harbiye ilk yılını şu şekilde anlatır: "Birinci sınıfta gençlik hayallerime tutuldum. Dersleri ihmal ettim. Senenin nasıl geçtiğinin farkında değildim. Ancak, dersler kesilince kitaplara sarıldım."

O yıllarda, memleketin kötü giden durumu, genç Harbiyeliler tarafından dikkatle izlenmektedir. Mustafa Kemal'e göre durumu düzeltmek isteyenler, yurt içinde teşkilatlanmalıdır. Bu teşkilatlanmayı ise, memleketin değişik yörelerinde görev alacak

olan genç subaylar yapabilir.

Dolayısıyla, 13 Mart, sonradan bir milletin bahtı kara gidişatına dur diyecek, elinden tüfeğini bırakan nice Türk askerlerinin silâhını eline geri verecek, tarihin durduğu ve merakla olacakları seyrettiği bir an "Size ölmeyi emrediyorum" diyebilecek bir komutanın, 20 nci yüzyılın en çarpıcı dahisinin tarihidir.

Evet, 96 yıl önce atılan ve bugün varlığımızın sebebi olan bu tohum, geçmişte olduğu gibi, bugün de bazı kokuşmuş zihinlerce ve leş kargalarınca çiçekleri soldurulmaya, yaprakları sarartılmaya, hatta kökünden yıkılmaya çalışılmaktadır. Bizler,

**Yüzyıllar
nadir olarak dahi
yetiştirir. Şu
talihsizliğimize bakın
ki, çağımızda bu,
Türklerle nasip oldu.**

o gözlerle bakan suratlara birer yumruk olarak patlayacağız ve Harbiyeliler olarak, 96 yıl önceki bu tohumun, bu günkü özgür-

lüğün, demokrasinin bir timsali olan ulu çınarın yorulmaz bekçileri olacağız.

Bugüne kadar Mustafa Kemal hakkında çok şey söylenmiştir. Ama, bunlardan Loyd George'un ki sanırım O'nu en iyi şekilde tanımlıyordu. Loyd George Atatürk için der ki: "Yüzyıllar nadir olarak dahi yetiştirir. Şu talihsizliğimize bakın ki, çağımızda bu, Türklerle nasip oldu."

Biz ise, Harbiyeliler olarak diyoruz ki, Türk Milleti, her zaman dahi yetiştirir, şu büyük talihimize bakın ki, bu dahileri yetiştirmek hep Harbiyemize nasip olmuştur. □

ATATÜRK'ÜN LİDERLİĞİ

Mehmet ÖZKAN-2153

İnsanlık tarihi, liderlerin elinde şekillenmiş, kimi zaman dört başı mamur parlulu bir ihtişamın, kimi zaman kandan, etten tınaktan, kemikten yapıp, göz yaşıyla ıslanmış bir insan yığınının hazır hikâyesidir. Her asırda halkını peşine takıp zirvelere çıkararak liderler olduğu gibi, karanlığın içine sokup yerinde yıkılıp, yıkılmış, havasında ıstırap kokan ve ardından bir harabe bırakan liderler de olmuştur. **Birden fazla değildir çağını ve çağının ötesini gerçekleriyle görebilen liderler sayısı.** Sadece insanların kaderini değil, bütün bir tarihin akışını değiştirir. İşte gerçek lider. Liderlerin lideri olabilmeye liyakâtına sahip lider. İşte bütün bu özelliklere sahip lider, bu asrın başında Türk Milleti'ne nasip oldu.

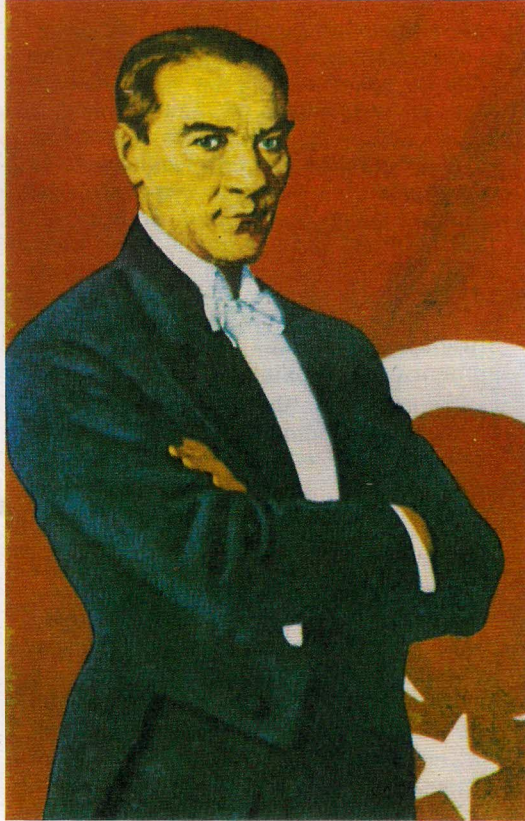
Atatürk, devlet adamlığı, komutanlık ve yöneticilikten önce liderdir. Liderlik kabiliyetini, geniş bir bilgi ve kültür sahasına germiştir. Bu yüzdendir ki, hayatının hiçbir döneminde geri adım atmamıştır. O büyük davaya yalnız başına atılmış, fakat kısa sürede halk onun arkasında yerini almıştır. Her şey halk için ve her şey halkla beraberdir. Hiçbir zaman çağında adeta moda olan diktalardan etkilenmedi, aksine nefret etti. Şiddet, güç ve otorite kullanarak elde edilen iktidarların bir saman alevi gibi parlayıp söneceğini biliyordu. Sezer'in akıbetinden ibret almayan Hitler, Mussolini, Lenin, Franco gibi heveskâr liderlere Atatürk en güzel örnektir.

Atatürk, yüksek derecede bir hitabet kabiliyetine sahipti. Harp Okulu sıralarında arkadaşları arasında yaptıkları hitabet yarışmalarının vazgeçilmez birincisi, saatlerce konuşulabilecek bir kültür ve bilgiye sahipti. Bakışları konuşmasını süslerdi. Meclis kürsüsünde özellikle saltanatın kaldırılması ve cumhuriyetin ilanı esnasında hemen hemen herkes kendisine muhalif iken yaptığı etkili bir konuşma ve hepsi bir anda yanbaşında...

Atatürk, olayları akıl ve mantık çerçevesinde değerlendirir. İleri görüşlülüğünü meselelere bakışında kullandığı, oku ve mantığı içerisinde aramak lâzım. Üstün tarih bilgisi bu iki özelliğiyle birleşince, insanı

hayrette bırakan kehanete varan tespitlerde bulunmuştur.

Atatürk, fikri gelişimini ve hedeflerini Harp Okulu sırasında çizmiştir. Kararlıdır ve amacı doğrultusunda sonsuz fedakârlık gösterir. Voltaire, Pousseleu, Montesquiere özellikle onun devlet adamlığı ve politik kişiliğinin olu-

Atatürk, fikri gelişimini ve hedeflerini Harp Okulu sırasında çizmiştir. Kararlıdır ve amacı doğrultusunda sonsuz fedakârlık gösterir. Voltaire, Pousseleu, Montesquiere özellikle onun devlet adamlığı ve politik kişiliğinin oluşumunu şekillendirir.

şumunu şekillendirir. Daha Cumhuriyet kelimesi telâffuz edilmezken, O, bu yazarlarda okuduğu düşünceler üzerine yaptığı yorumlarıyla ileride kuracağı ülkenin temelini atar. Çok okur. Bir defasında durmadan tam kırk saat kitap okumuştur. Uyumamak için gözlerini ıslatır, çelik gibi bir irade...

Atatürk inkılaplarının bir benzerini dünyanın hiçbir yerinde görebilmek mümkün değildir. Bundan başka, bunu becerebilecek cesaret ve akla sahip bir lider tanımamıştır dünya. Batının Rönesansla birlikte başladığı ve 500 yıl süren değişimi, Atatürk 15 yıl gibi kısa sürede gerçekleştirmiştir. Karmaşık matematik problemlerini çözme ustalığında verdiği politik kararlar ve çizdiği stratejiler hâlâ etkisini sürdürmektedir. Onun politik kararları karşısında "Düvel-i Muazzama" adeta âciz kalarak kabul lenmek zorundakalmıştır.

Atatürk, savaş meydanlarındaki ustalığını, salonlarda sergilediği nazik ve medeni hareketleriyle sürdürmüştür. Balolarda yaptığı valsle herkesi büyülerdi. Sofya'da iken bir maskeli baloda yeniçeri kıyafetiyle ve sempatik davranışlarıyla salondaki herkesi kendine hayran bırakmıştır. Orada bulunan Kral Ferdinand, onun ileride büyük bir lider olacağını onlar ve ona bir gümüş tabak hediye ederek, hayranlığını belirtir.

İçinde bulunduğu her toplumun en şık ve parlulu tipinin... **Giyimine çok dikkat ederdi.** Fotoğraflarındaki bazı kıyafetleri yıllar geçmesine karşın bu gün dahi modasını yitirmediğini görürüz. Her yönüyle günün gelecekte yaşayan mükemmel insanı...

Tarihte büyük denilen Napolyon, Sezar, İskender, Hitler, Mussolini, Lenin ve daha birçoğunun yerinde Atatürk olsaydı, onların başardıklarını şüphesiz çok daha kolay bir şekilde başardı. Fakat, şu bir gerçek ki, onlar Atatürk'ün yerinde olsaydı, bir Millî Mücadeleyi, bir cumhuriyeti bu kadar kısa bir sürede gerçekleştiremezdi. İşte bu yüzden Atatürk, yaptıkları her geçen gün tarihe eriyip kanşacağına her geçen gün önemi bir kat daha artan, liderlere örnek, liderlere lider, Atatürk... □

MATEN VE PÖTİPARİZİEN OKUYAN BİR HARBİYELİ

Yıldırım GÜNES - 5088

Mekteb-i Harbiye-i Şahane'nin o dönemde mevcudu iki bin civarındaydı. Mustafa Kemal'in bulunduğu sınıf mevcudu ise yedi yüz elli idi. Mektep Müdürü Rıza Paşa'ydı. Ders Nazırlığı'nda ise Yanyalı Esat Paşa daha sonra Çanakkale'de Mustafa Kemal'in 19. Tümen'in bağlı bulunduğu, 3. Kolordu Komutanlığı bulunuyordu. Harbiye sıralarında Mustafa Kemal'in en samimî arkadaşlarını Ispartalı Faruk, Abdülkâdir Yahya ve Fuat (Ali Fuat Cebesoy) idi.

On sekiz yaşında, sarı saçlı, mavi gözlü, sarı bıyıklı, pembe yanaklı, giydiği Harbiyeli elbisesini düzgün vücuduna yakıştırmaması bilen, genç, şık Harbiyeli birinci sınıfta

Bütün hayatının temel fikirleri Harp Okulu'nda gelişen ve iyice yerleşen, zeki harbiyeli Mustafa Kemal kendisine öğretilenlerin sınırları içerisinde kalmamış ve her zaman çok yönlü olarak gelişmeye çalışmıştı

kendini tanıtmamasını bilmiş ve birinci kısım çavuşu olmuştu. Kısımları birinci katta cephesi Nişantaşı istikametinde, yatakhaneleri ise üstte, Boğaza bakan cephenin ortasında idi. Mustafa Kemal, kendi kısımlarının önündeki dairelerin dersaneye ışık girmesini engellediği için, dersanelerine "karanlık dersane" adını takmıştı. Dersanelerini, okula yeni katılan Fuat'a tanıtırken söylediği şu sözler "Türk milleti açısından çok şeyler ifade ediyordu: "Dersanemiz karanlık, fakat bizim yüreklerimiz aydınlıktır."

Mekteb-i Harbiye-i Şahane'nin ilk yılında çalışmayı ihmal eden Mustafa Kemal günlerini saf gençlik

hayalleriyle geçiriyordu. İçki ve eğlenceyi sevirdi. Daha Manastır İdadisi'nde iken tatillerinde Selanik'e gittikçe, eğlence yerlerine uğramayı ihmal etmezdi.

Bundan sonra Mustafa Kemal iki ve üçüncü sınıfta derslere var gücü ile sarılmış ve ikinci sınıfı on birinci, üçüncü sınıfı sekizinci olarak bitirmeyi başarmıştı.

Üçüncü sınıfta Mustafa Kemal ve arkadaşlarının genç dimağlarını, derslerin dışında hürriyet ve devlet sorunları meşgul etmeye başlamıştı. Devlet sorunlarına yönelebilmek için öncelikle hürriyetin, elde edilmesinin gerekliliğine inanıyordu ve hedefini çoktan belirlemişti. Erkân-ı Harp olmak. Aklında hep erkân-ı harp (kurmay) olmak vardı. Bir tatilden döndüğünde, Harbiyeli arkadaşları O'nun çok güzel vals öğrendiğini görmüşlerdi. Soranlara verdiği cevap ise çok açıktı, kurmay olduklarında dansı da bilinmesi gerekiyordu. isteyenlere de teneffüslerde dans etmeyi öğretiyordu.

Bütün hayatının temel fikirleri Harp Okulu'nda gelişen ve iyice yerleşen, zeki Harbiyeli Mustafa Kemal kendisine öğretilenlerin sınırları içerisinde kalmamış ve her zaman çok yönlü olarak gelişmeye çalışmıştı. Harbiye'de en çok ilgilendiği konular Fransızca, tarih, şiir ve askeri derslerdi. Daha ilk senede, girdiği bir Fransızca imtihanından aldığı başarı simgesi, sarı şeridi çavuş işaretinin üzerine ilave etmişlerdi. O zamanlar Türk okullarında yabancı dil öğrenimi kolay değildi ve yedi yüz elli kişi içinde kendisi gibi dil bilen çok azdı. Hafta tatillerinde şehre çıktığı zaman, Maten ve Pötiparizien gibi Fransızca gazeteleri alıyor ve buradaki yazıları büyük bir dikkatle okuyordu. Mustafa Kemal, diğer yandan Türkçe eserleri de okumayı ihmal etmiyordu. Bu şekilde fikirleri mukayese edebiliyor ve kendini daha iyi yetiştiriyordu. Bu akıma şevkinin yanında, şiir yazmak da O'nun için tutku haline gelmişti. Bazen şiirler tercüme ediyor ve bunlardan bazılarını Malûmat mecmuasına yolluyordu. Edebiyattan sonra, bütün hayatı boyunca devam edecek olan tarih ilgisi

başlamıştı. Tarih, Mustafa Kemal'e büyük adam olmak ve millî ahlâka sahip olma yolunu göstermiş ve bu merakı devletin başına geçtiği zamanda bariz olarak ortaya çıkmıştı.

Hafta tatillerinde şehre çıktığı zaman, Maten ve Pöti Parizien gibi Fransızca gazeteleri alıyor ve buradaki yazıları büyük bir dikkatle okuyordu.

Harbiye yıllarındaki bir başka ilgi alanı da askeri derslerdi O'nun için. Bu yıllarda gerilla tekniğinin kullanılışı ile ilgilenmiş ve bunun önemini kavramıştı. Mustafa Kemal'in bu ilgisi boşuna değildi. O zamanlar Osmanlı İmparatorluğu'nun her yerinde ayaklanmalar oluyordu. Bunlara karşı gerilla tekniği kullanmak gerekirdi. Aynı zamanda, Osmanlı İmparatorluğu yok olma tehlikesiyle karşı karşıyaydı. En azından, imparatorluğun Türk kısmını kurtarmak için üstün güçlere karşı gerilla tekniğini kullanmak gerekirdi. Ama bu noktayı anlayamayan arkadaşları, Mustafa Kemal'in bu ilgisini yersiz buluyorlardı. Nitekim 1919 yılında, Mustafa Kemal'in, gerilla tekniğinin uygulandığı Samsun havalisindeki olayları, bastırmak üzere umumî müfettiş olarak görevlendirilmesi söz konusu oluyordu.

Okumak bir tutkuydu O'nda. Yatağının içinde az bir ışıkla gece yaralarına kadar kitap okurdu, idareye bağlı birinin yaklaştığını sezince, kitabı yorganın altına sokar ve uyur numarası yapardı. Bu okuma alışkanlığı, çoğu kez, sabahları gereken vaktinde kalkmamasına neden olur ve arkadaşlarını meraklandırır. Vatansız Namık Kemal'in eserleri, O'nu çok etkilemişti. Okul idaresinin yasağına ve bütün tedbirlerine rağmen Namık Kemal'in bütün eserlerini temin etmişti. Bazen sessizce Fuat'a yaklaşıp ve elindeki teksire yazılmış şiiri gösterir, hey-

canla okur ve "Fuat kardeşim bunu ezberleyelim." derdi. Bazen de

Okumak bir tutkuydu O'nda. Yatağının içinde az bir ışıkla gece yarılarında kadar kitap okurdu, idareye bağlı birinin yaklaştığını sezince, kitabı yorganın altına sokar ve uyur numarası yapardı. Bu okuma alışkanlığı, çoğu kez, sabahları gereken vakitte kalkmamasına neden olur ve arkadaşlarını meraklandırır.

Harbiyeli arkadaşlarının, Osmanlı İmparatorluğu'nun kötü durumu hakkındaki tartışmalarının arasına girer ve Namık Kemal'in "Vatanın bayrağına düşman dayamış hançerini / Yok imiş kurtaracak bahtı kara mâderini" beyitini okurdu. Heyecanlı okuduğu bu beyiti Mustafa Kemal, 24 Aralık 1919'da Kırşehir'de kendisi için düzenlenen fener alayında halka şu şekilde değiştirecek okuyor; "Vatanın bağına düşman dayasın hançerini / Elbet bulunur kurtaracak bahtı kara made-rini" ve Türkiye'yi kimseye bırakmayacaklarını tüm dünyaya ilan ediyordu.

Yasaklanmış bu tür eserleri, genç Harbiyeli'ler okumaktan vazgeçmiyorlardı. Zindana atılma, sürgüne gönderilme tehlikesine rağmen, üzülen genç vicdanlar kendilerini teselliye çalışırken; tatmin olmayan ruhlarını doyurmak için yollarına sessiz ve derinden devam ediyorlardı. Genç Harbiyeli'ler, devlet idaresinin iyi işlemediğini, suistimallerin alıp yürüdüğünü, memurların ve subayların maaşlarını alamadıklarını, ordunun itibarını kaybettiğini ve savaş gücünü yitirdiğini görüyorlardı. Bu kötü gidişi düzeltmek için, önce hürriyetin elde edilmesinin gerekliliğine inanıyorlardı. Bu fikirlerini beslemek için de Namık Kemal'in eserlerinin yanında, Fransız İhtilali

Beyannamesi'nin ortaya çıkardığı insan hakları ve hürriyetlerine verilen eserlere yönelik kitaplar da okuyorlardı. Kendi içine sığmayan Mustafa Kemal, artık faaliyete geçme ihtiyacı hissediyor ve bir teşkilât kurma hazırlıklarına başlıyordu. Bu fikrini de Fuat'a (Ali Fuat Cebesoy) şöyle açıklıyordu: "Bu okuldan herkes erkân-ı harp olma hakkını kazanamayacak, bir kısmı kitaplara ayrılacak. Fakat bu arkadaşların, bizlere nazaran daha avantajlı durumda buldukları bir gerçek. Çünkü bizden önce ordu sınıflarına katılacaklar. Rumeli'ye gidecek olanlara fikrimizi aşılırsak, kurmay çıktığımız zaman bizim için bir ortam hazırlamış olacaklardır." Teşkilâtın ilk temellerini Harp Okulu'nda attı ve fikirlerini Harbiyeli'lere yaymak için sınıfta el yazısı ile bir dergi çıkarmaya karar verdi. Bir heyet kurdular Mustafa Kemal ve arkadaşları. Mustafa Kemal heyetin idare heyetine dahil-di. Sınıfta bir de sandık açtılar. "Gazete"nin birçok yazısını Mustafa Kemal yazıyordu. Bu Harbiyeli'lerin faaliyetlerini öğrenen Mekâtib-i Askeriye Müfettişi İsmail Paşa, bunları yakından takip ediyordu. Ne yazık ki durum saraya ulaşmış ve Mekteb-i Harbiye-i Şahane Müdürü Rıza Paşa uyarılmıştı. Rıza Paşa, bu Harbiyeli'lerin gazeteye yazı hazırlamak için, dersaneye toplandık-

"Bu okuldan herkes erkân-ı harp olma hakkını kazanamayacak, bir kısmı kitaplara ayrılacak. Fakat bu arkadaşların, bizlere nazaran daha avantajlı durumda buldukları bir gerçek. Çünkü bizden önce ordu sınıflarına katılacaklar. Rumeli'ye gidecek olanlara fikrimizi aşılırsak, kurmay çıktığımız zaman bizim için bir ortam hazırlamış olacaklardır."

ları bir gün basarak; bütün yazıları ele geçiriyordu. Artık Mustafa Kemal'in okuldan atılmak ve sonra da Fizan'a sürülmek ihtimali de vardı. Rıza Paşa bu gençlerin, derslerinden başka işlerle uğraşmaktan hapsedilmelerini, bir hafta için izinsiz kalmalarını ve başka bir ceza verilmemesini tenbihleyerek olayı örtbas etmiş ve gençlerin istikbâleriyle oynamamıştı. Genç Harbiyeli'ler okulda ancak çalışmalarının ürünü olarak iki ya da üç sayı çıkarabilmişlerdi. Bu grup aynı faaliyetlerine erkân-ı Harbiye sınıflarının sonuna kada, aynen devam etmişlerdir.

Her zaman olduğu gibi, okul yıllarında da Mustafa Kemal hep yaşıtlarından farklıydı. Onu ilk görenler bile bu farkı keşfederlerdi. Nitekim Osmanlı Paşalarından Osman Nizami Paşa da, Harbiyeli Mustafa Kemal ile birkaç dakikalık konuşmadan sonra bu farkı görüyordu. Osman Nizami Paşa, Mustafa Kemal'e tarihin kısa bir süre sonra doğrulacağı şu sözleri söylüyordu:

- Sen, bizler gibi yalnız erkân-ı harp zabiti olarak normal bir hayata atılmayacaksın. Keskin zekân ve yüksek kabiliyetin memleketin geleceği üzerinde müessir olacaktır. Bu sözlerimi bir kompliman olarak alma. Sende memleketin başına gelen büyük adamların daha gençliklerinde gösterdikleri müstesna kabiliyet ve zekâ emareleri görmekteyim. İnşallah yanılmamış olurum.

Bu övgü karşısında mütevaziliğinden hiçbir şey kaybetmez ve başını öne eğerek

- "Paşa hazretleri, asla layık olmadığım iltifatı gösterdeniz" der ve teşekkür eder. Paşa'nın uzattığı eli büyük bir saygı ile öper ve ayrılır. □

Kaynakça :

1. Askerî Yönüyle Atatürk., Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Atatürk Serisi Yayınları, Seri No: 14.

2. Kemal Atatürk ve Millî Mücadele Tarihi Enver Benhan Şapolyo.

3. Türk Ansiklopedisi.

4. Atatürk Hayatı ve Eseri, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Hikmet Buyur.

5. Sınıf Arkadaşım Atatürk, General Ali Fuat Cebesoy.

Bilgi

Bir 13 MART törenini daha coşkuyla kutladık. Atatürk'ün Harp Okuluna girişinden bu güne 96 yıl geçti. Çok şeyler değişti, değişmeyen, Harbiye'nin kendisine rehber edindiği Atasının gösterdiği yolda, çağdaş bir kafa yapısıyla emin adımlarla çıkış gibi ilerlemesi. O'nun ilke ve inkılaplarının gerçek mânâda uygulayıcısı ve koruyucusu olması.

Çağında

Atatürk'ün Türk Milleti'ne gösterdiği hedef olan "Çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmak" ilkesini biz Harbiye'li'ler de kendimize vazife bilip sağlam bir bedensel yapı, yeterli bir askerî alt yapı, çağın gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatıldık. Hızla gelişen ve değişen dünyaya ayak uydurmak zorundayız. Teknolojinin kendisini ikiye katlaması artık yüzyıllar değil, sadece yedi yıl almaktadır. İnsanlık, günümüzde ne tarım ne de sanayi çağını yaşamaktadır. Çağdaş uygarlık bilgi çağını yaşamaktadır ve bizler bu çağın subayları olacağız.

Bir

Savaşların dünya sınırlarını aştığı ve her ülkenin uzayda yer kavgası yaptığı günümüzde bizlere emanet edilen Türkiye Cumhuriyeti'ni korumak ve kollamak için eskiye oranla daha çok bilgiye, bu bilgiyi zamanında ve yerinde kullanacak bir sistem entegrasyonuna ihtiyacımız

Deha

"ASKER-DEVLET ADAMI, ÇAĞIMIZIN EN BÜYÜK LİDERLERİNDEN BİRİ İDİ. KENDİSİ, TÜRKİYE'NİN EN İLERİ MEMLEKETLER ARASINDA HAKETTİĞİ YERİ ALMASINI SAĞLAMİŞTIR. YİNE O, TÜRKLERE, BİR MİLLETİN BÜYÜKLÜĞÜNÜN TEMEL TAŞINI OLUŞTURAN, KENDİNE GÜVENME VE DAYANMA DUYGUSUNU VERMİŞTİR. BEN, ATATÜRK'ÜN SADIK ARKADAŞLARINDAN BİRİ OLMAKLA ÖVÜNÇ DUYUYORUM."

General Mac Arthur

ve artık savaşlar kol gücüyle kazanılmıyor. Gelişmiş ülkeler bilgi ihraç edip, beyin gücü ithal ediyorlar. Ham madde ve sermayenin tükenebilir kaynaklar olmasına rağmen, bilginin sınırsız ve tükenmez oluşu, sınırlı ekonomik imkânlarla sahip ülkemizde, bizler, her zamankinden daha çok çalışmak, elde edilen bilgiyi astlarıyla paylaşacak inisiyatif sahibi liderler olmak zorundayız.

Ülkelerin kaç askeri, kaç tankı, topu olduğu artık sır değil, fakat düşmanlarımızca bilinmeyen sahip olduğumuz lider kadrosunun kalitesidir. Harbiye ruhuyla yetişmiş insanlar en zor günlerinde ülkenin kaderini değiştirmiş, her yenilikte öncü rolünü üstlenmişlerdir.

Çalışmaların eksik olmadığı dünyamızda, en küçük askerî hareketler bile ülkelere hatırı sayılır yük getirmektedir. En ucuz harbe hazırlığın kaliteli eğitim olduğunu, en gelişmiş silâhın her yönleriyle yetişmiş ve inmiş insan olduğunu unutmamalıyız.

Yapılan her türden bizleri Ata'ya biraz daha yaklaştırmakta, gönlümüzde O'nun duygu ve düşüncelerini çağlayan olup almakta, filiz olup kök salmaktır. Bizim hiçbir şeye ihtiyacımız yok. İhtiyacımız olan daima çalışmaktır. Milletimizin şuuru Harp Okulu'ndan ancak üstün bir ahlâki yapıya ve yenilikçi düşünceye açık çağdaş bir kafa yapısına sahip olanlar mezun olabilirler ve bizler bunun bilincindeyiz. □

HARBİYELİ'DEN

MİLLETİMİZİN GURUR KAYNAĞI KARA HARP OKULU'NUN ANLAMLI VE ŞEREFLİ MAZİSİNDE BİR 13 MARTI DAHA KUTLAYAN BİZLER, ATAMIZI VE AZİZ TÜRK MİLLETİNİ SELAMLAMAKTAN ÖVÜNÇ DUYUYORUZ.

MODERN YÖNETİM, BİLİMSEL EĞİTİM VE ÖĞRETİM İLE YETİŞTİRİLEN BİZLER, İLERİDE SİLAHLI KUVVETLERİMİZİN GÜCÜNE GÜÇ KATACAK OLMANIN GURURUNU YAŞIYORUZ. BİZLER, ATATÜRK İLKE VE İDEALLERİNE YÜREKTEN BAĞLI, BİLİMSEL DÜŞÜNCE YAPISINA SAHİP, MİLLÎ HASLETLERİNİ BENLİĞİNDE YAŞATAN, GERÇEKÇİ, BİLGİ DÜZEYLERİ VE BİLİMSEL DAVRANIŞLARIYLA DEMOKRATİK BİRER OTORİTE ODAĞI VE BİRLEŞTİRİCİ NİTELİKLERE SAHİP SUBAY OLMA YOLUNDA KOŞUYORUZ. YOLUMUZU AYDINLATAN MEŞALEMİZ, EN BÜYÜK HARBİYELİ ATATÜRK'TÜR. GÖZLERİMİZDE AYDINLIK BİR GELECEĞİN PARILTILARI, YÜREĞİMİZDE BAŞARININ ÖZLEMİ VAR. NEREDE OLURSAK OLALIM, TÜRKİYE CUMHURİYETİ'Nİ SONSUZA DEK KORUMAK, AZİZ VATANIMIZI VE ASİL MİLLETİMİZİ BİR BÜTÜN HALİNDE BULUNDURARAK, ÇAĞDAŞ UYGARLIK SEVİYESİNE ULAŞMIŞ BİR TÜRKİYE YARATMAK İÇİN VARGÜCÜMÜZLE ÇALIŞACAĞIZ. BU MİLLÎ VE TARİHİ SORUMLULUĞUMUZUN FARKINDAYIZ. BUGÜN BU YUVADA KAZANDIKLARIMIZ, İYİ BİR SUBAY OLMAK İÇİN YETERLİDİR. ANCAK, BİLİMSEL BİR DÜŞÜNCE YAPISINA SAHİP OLAN BİZLER, DAHA DA İLERİ GİTMEK VE MUSTAFA KEMAL'E BİRAZ DAHA YAKLAŞMAK İÇİN, SÜREKLİ ENTELLEKTÜEL BİLGİ DAĞARCIĞIMIZI GELİŞTİRMELİYİZ. GÜNÜMÜZ DÜNYASININ, CEHALETİ AFFETMEDİĞİNİ BİLİYORUZ. BİZLER, CEHALETİ YENECEĞİZ. BİZLER, BİRER MUSTAFA KEMAL TAKİPÇİSİ OLACAĞIZ...

HARBİYE, MUSTAFA KEMAL'İNİ UNUTMAYACAK,
UNUTTURMAYACAKTIR... □

EĞİTSEL KOLLAR VE 13 MART

13 MART KUTLAMALARINA BÜYÜK BİR ÖZVERİ VE FEDAKÂRLIKLA HAZIRLANAN ARKADAŞLARIMIZ, ÇALIŞMALARINA ARA VERMEDEN, EN MÜKEMMELİ YAPMAK İÇİN ELLERİNDEN GELEN TÜM GAYRETİ GÖSTERİYORLAR. FOLKLOR EKİBİNDEN HAKAN BOZKURT "13 MART ÇALIŞMALARINDA, BÜTÜN ARKADAŞLARIMIZ MAKSİMUM EFORLARI İLE HAZIRLIKLARI SÜRDÜRÜYÖRLER. AMACIMIZ, MÜKEMMELİ YAKALAMAK..." DİYEREK, PROFESYONEL BİR ÇALIŞMA SUNACAKLARINI İDDİA EDİYOR. TİYATRO, EBRU, FOLKLOR, FOTOĞRAF, RESİM, TASARIM, MAKET, BASIN KOLLARI, 13 MART 1995 GÜNÜ ÇALIŞMALARINI SERGİLEYECEKLERİ CUMHURİYET SİTESİ'NE TÜM HARBİYELİ'LERİ BEKLİYÖRLER.

TİYATRO KOLU

ÇİZGİ ÖTESİ, EMİR ÖNCESİ

Bu güzel dergiye yazı yazmak, özgür ve denetimsiz sizlere ulaşmak; bunlar bizlere "kendi içimizde yaşattığımız" "sansür" nedeniyle imkansız gibi gelirdi!

Şimdi anlıyorum ki, sivil yaşamdan askeri bir okula bakıp, yargıda bulunmak yanlış; hem de çok yanlış, çok çağdaş, uyumlu; sohbet'i zevk olan insanlarla çalışmak mutluluk; komutanından, öğretmenine, sivil memurundan, nöbetçisine Yaşa, Varol Harbiye :

Benim öyküm, 3 çalışkan Harbiyeli'nin bir oyunu oluşturmasıyla başladı. Çok değerli Tabur Komutanı Yarbay Tayyar ELMAS'ın çabalarıyla ulaştım öğrencilere;! Tanıştık, sevdik birbirimizi! Çalıştık, çalıştık;

Değerli komutanları Tümğ. Yaşar BÜYÜKANIT; askerlik sanatının yanında tüm yaşamlarına taşımaları için tiyatro yapma şansı vermişti onlara; hem de tüm sorumluluklarını özgürce onlara vererek, geleceğin subaylarına inanarak, güvenerek!!!

Çalıştılar, çalışıyorlar, çalışacaklar. Bu ülkede yaşayan, sanat aşkını içinde duyan Harbiyeli'ler başaracaklar, onlar yazdılar, onlar aktaracaklar. Bana düşen, elimden gelen yardımı yaptım, yapacağım:

Onlarla aynı sofrada yemek yediğim için, aynı sahnede, zevkle çalıştığım için, onları yeniden ve inarak tanıdığım için mutluyum.

Çalıştığım devlet tiyatrosunun salonlarını dolduran Harbiyeli'ler, sizleri her zaman anlamak için çaba gösterecek sanatçı dostlarınız var;

Sizler komutanlarınızın tevekkülü ile size yönelen tüm saldırılara gülüp geçerken, bunları anlayarak sivil yaşamdan size uzanan saygısızlıkları cevaplayacak sanatçı dostlarınız var.

Sizlerin şimdi okulunuzdan ayrılıp belki de vatan savunması için gideceğiniz Güneydoğu'da, bir tiyatronun kurucu müdürü olmaktan mutluyum... Hakkari'de, Cizre'de, Beytüşebap'ta, Çukurca'da, Yüksekova'da, Kızılcatepe'de görev yapacak genç subaylar;

Unutmayın, hemen yakınızdaki turne yapan sanatçılar var...!

Gelin hep beraber gerçek sanata evet diyelim.

Sevgiyle
Rahmi DİLLİGİL
TİYATRO YÖNETMENİ

TASARIM KOLU

Tasarım Kolu, 1994-1995 Eğitim Öğretim yılında kurulmuş olup, faaliyetlerine 1 nci Tabur'da Tasarım Kolu Odası'nda devam etmektedir. Asıl amacı; orijinal, ilginç ve etkili elektronik, mekanik sistemleri oluşturmak ve bunların hayata geçirilmesini sağlamaktır. Proje konuları serbest olarak seçilmektedir.

13 Haftadır koşuşuna uğramayan Tasarım Kolu sorumluları bu projeleriyle dünya elektronik sanayiinde devrim yaratacaklardır.

13 Mart için hazırlanan projeler:

1. Boyutları itibarıyla kendi sınıfındakilere oranla en küçük, az yakıt sarfiyatlı, hızlı ve sarsıntı yaratmayan İÇTEN YANMALI TÜRBİN MOTOR. (İçten Yanmalı Türbin Motorun döküm işlemi 12 Mart 1995 günü bitirilmesi tasarlanmaktadır.)
2. Bilgisayarın printer port çıkışını kullanarak 10¹²⁷ aboneye kadar matrisleme metodu ile port çıkışlı iletişim kurabilecek DIGITAL DECODER.
3. Çok amaçlı kullanılabilen, 4 metre derinlikteki metalleri tespit edebilecek, benzerlerine kıyasla daha etkili METAL VE MAYIN DEDEKTÖRÜ.

Bunları gerçekleştirmek için okuldan alınan ödeneğin dışında Askerî Fabrikalar'dan da faydalanılması Okul Komutanlığı tarafından sağlanmıştır.

Modern Türkiye'nin Geleceğine Destek

GEC-Marconi

Abdullah Cevdet Sk. No: 26/1 Çankaya ANKARA
Tel: (312) 440 55 70 Fax: (312) 440 55 72

GEC

FMC-NUROL ARAÇ AİLESİ MODERN ORDULARIN HİZMETİNDE

25 mm
Bushmaster Toplu
ZMA

25 mm
Oerlikon Toplu
ZMA

25 mm
Giat Toplu
ZMA

İki Lançerli TOW II Roket ve
.50 Kalibre Mk. Tüfekli
ZTA

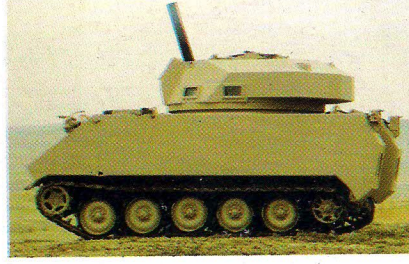
Cad Gage Kupola ve
.50 Kalibre Mk. Tüfekli
GZPT

Standart Kupola ve
.50 Kalibre Mk. Tüfekli
GZPT

81 mm Havan ve
.50 Kalibre Mk. Tüfekli
ZHA

Martin Marietta / Mauser Tareti
içersinde
120 mm Yivsiz Havanlı
ZHA

120 mm Yivli
Thomson Brandt Havanlı
ZHA

HONDA TÜRKİYE

Veriler uyarıda bulunulmadan değiştirilebilir.

4MRKGBROFMLOO2R1.0

Daha fazla bilgi için:
FNSS Pazarlama, PK 37, Gölbaşı,
06830 Ankara, Türkiye
Tel: 90 (312) 484 0077
Fax: 90 (312) 484 0071 - 0073 - 0074